WESTERN ROMAN

PASO

cijena 40 d broj 600

ŽUTA SMRT

Mat T. Borrow

ŽUTA SMRT

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovodnog odbora **Marinko Grulić**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o, OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uređivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašiček, Ana Župan-Bender** (»Život«).

Redakcija: **Sonja Đunđuš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupavac** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 600
MAT T. BORROW: **ŽUTA SMRT**
Recenzija: Mladen Stary
Copyright: Emil Špiljak

LASO 560 izlazi 12. 4. 1985.

I

– Ubit ću te! – poviče kockar lisičjeg lica, uperivši pri tom revolver u Marka Osborna, na drugoj strani okrugloga kartaškog stola.

U zadimljenu salunu »Arizonska zvijezda« oko pola noći u gradiću Lordsbourgu nastao je tajac. Hram alkohola, zabave, nasilja i ostalih poroka na trenutak se pretvorio u muzej voštanih figura. Pogledi prisutnih bili su usmjereni u mladića i kockara. Jedino se tromo leluja gusti, duhanski dim i sjene stvarane treperavom svjetlošću petrolejki. Mark nečujno uzdahne te progovori, prekinuvši mučnu tišinu koja se nadvila nad znatiželjnim glavama salunskih gostiju:

– Zašto? – upita naoko nemarno, no pažljiviji promatrač mogao je opaziti da mu je cijelo tijelo napeto i spremno za obranu.

– Zašto? – uzviknu kockar ljutito, te naglo ustane, sručivši stolicu na kojoj je sjedio. – Zato što cijelu noć varaš na kartama! – prosikće kroz žute, pokvarene zube.

Salunom je ponovo zavladala napeta tišina. Kockar se zajapurio, znojio i od bijesa tresao, a oči su mu plamtjele ubilačkim sjajem. Markove ruke na ispucaloj površini kartaškog stola grčevito su stiskale karte koje su bile vlažne od znoja. Razmišljao je grozničavo, jer je dobro znao da je u nezavidnu položaju. Dakako, najviše zbog toga jer nitko nije volio varalice, a i inače, vjerojatno su svi bili na kockarevoj strani. Pa to je i razumljivo, jer tko bi vjerovao strancu? I zaista, ljudi su se oko njega još više zgusnuli, a na licu im je mogao vidjeti prezir. Zbog nastale situacije grlo mu se osušilo, a na sljepoočici mu je bilo ubrzano igralo.

Što da radim, razmišljao je Mark i polako spustio ruke sa stola na kopču opasača, ali pri tom nije ispuštao iz ruku karte. Želio ih je zgužvati, ali morao se suspregnuti da ne otkrije kockaru nervozu. Oprezno je pogledom obuhvatio salun, te se blago stresao zbog nezavidna položaja, jer mu je stol bio u kutu saluna. S lijeve strane mu je bio veliki prozor, a s desne strane i ispred njega, osim kockara, sumnjičava rulja koja bi na njegov sumnjiv pokret ili na kockarev mig bila spremna da skoči i da ga rastrgne poput krvožednih vukova.

– Hu – tegobno će Mark, a zatim pomisli da je zaista u teškoj situaciji.

Moram izvesti veliki pothvat da bih se izvukao.

Ljudi su počeli žamoriti. Nešto moram hitno poduzeti, jer postaje sve opasnije. Ali što? Možda bih mogao odgurnuti stol a s njime i kockara, a onda bih skočio kroz prozor i domogao se svoga konja privezana ispred saluna. Sva sreća da sam prvi put zaboravio konja odvesti u konjušnicu, pa sada uvidam da je ponekad dobro izmijeniti navike. Ali mislim da je suviše opasno da to učinim. Ako mi to ne uspije, kockar će me vjerojatno ustrijeliti prvim hicem, razmišljao je Mark sve očajnije, oznojena čela.

Odjednom je zadrhtao, jer je ugledao na suprotnom kraju saluna, gore na drvenoj galeriji, čovjeka s vinčesterkom kako pomno prati duel između njega i kockara.

Do vraga, opsovao je u sebi mladić. Trebalo je da znam da svaki salun ima čuvara reda, a ovaj je zacijelo na kockarevoj strani, jer mu vjerojatno daje određeni postotak od zarade.

Čuvar reda bio je pravi gorostas, obrastao u crnu, čekinjastu bradu, pa mu se vinčesterka u ručetinama činila kao šibica.

– Mladiću! – začuo se snažan čuvarov glas s drvene galerije.

– Vidio sam da si varao na kartama. Vrati kockaru novac, a zatim odlazi iz grada! – zapovijedi gorostas i uperi pušku u njega.

Nakon čuvarevih riječi Mark se osvjedočio da su njegove slutnje bile točne. Kad bih umakao kockaru i ljudima, njemu očito ne bih, razmišljao je. Osjetio je kako mu tijelom prolaze trnci, pa je ispustio karte iz ruku i one padoše na prašan pod.

– Hm, zanimljivo – obrati se snažnim glasom čuvaru reda na galeriji – baš me zanima kako ste s tog mjesta uspjeli vidjeti da varam na kartama, gospodine?

Čuvar reda je trenutak ostao zaprepašten njegovim pitanjem, a onda, trgnuvši se, progovori ljutito:

– Ne raspravljaj! Učini što sam rekao! – Trenutak je zastao, pa nastavi: – Pazi se, ako učiniš sumnjiv pokret, možeš se oprostiti sa životom! – reče prijetićim glasom gorostas, a trenutak kasnije stade se strpljivo smijati. – Mladiću – obratio mu se ponovo nakon što se prestao smijati – budi sretan što sam doborstiv, jer ti je mjesto na drvetu, zar ne, varalico? – rekavši to zlobno mu se nasmiješio i dlanom pogladio čeličnu cijev vinčesterke.

– Varalico, mislim da si čuo riječi poštena čovjeka, pa ga zato poslušaj – reče kockar pakosno se smješkajući, a pri tom pokaže palcem iza svojih leđa na čuvara reda.

Mark nije varao na kartama, pa stoga nije htio pokloniti novac varalicama. Pitao se kako da to izvede da ne ugrozi vlastitu glavu? Vidio je da je kockaru pobijelio kažiprst na obaraču, pa je znao da mora brzo nešto učiniti. Prvo se nakašljao, a zatim je progovorio odlučnim glasom:

– Mislim da se varate, gospodine. Ovaj novac sam dobio u poštenoj igri, a osim toga, i sreća me služila – odgovorio je na kockarevu optužbu, pokazavši rukom na stol gdje je bila poveća hrpa novčanica i kovanica.

– Sreća? – uzviknuo je razdraženo kockar, a od srdžbe mu se slina cijedila niz bradu.

– Da, sreća – potvrdio je Mark.

Kockar je na trenutak ostao bez daha. Progovorio je tek pošto mu

je lice poprimilo purpurnu boju, pa mu je pri tom glas zvučao kriještavo:

– Vidio sam mnogo puta kako je igrače služila sreća, ali kod tebe nije bila posrijedi samo ona...

– Nego? – preduhitri ga Mark pitanjem.

– Nego...?! – zbunjeno će koc kar.

– Recite! Slušam vas – ponovo će Mark nutkajući ga jer je uvidio da ga mora zbuniti.

–. Ovaj... što sam ono htio reći...? – zbunjeno će kockar. – Aha! – uzviknuo je dosjetivši se. – Dobio si gotovo svako dijeljenje, što ne vjerujem da je bila zasluga samo sreće. Dakako, to si jedino mogao postići varanjem! No ne znam kako, ali sam uvjeren da si nepošteno igrao!

Trenutak je salunom zavladala tišina, no Mark je prekine reskim i odlučnim glasom:

– Lako je optužiti, gospodine, ali to teba i dokazati! Dosta je ljudi pratilo našu igru, pa ako je netko opazio da varam. neka kaže i dokaže, zar ne, gospodine? – reče i prodornim pogledom prijeđe po nervoznoj gomili koja je složno i posramljeno poniknula pogledom.

Svi su šutjeli. Znao je da mu ta šutnja ide u prilog, a isto tako je dobro znao da ne obećava mnogo. Usprkos svemu, nastavio je pričom samo da dobije na vremenu, ne bi li mu se pružila povoljna prilika da ih izigra.

– Dakle, kao što vidite, gospodine, nitko ne prigovara na moju sreću, pa ću uzeti novac što mi pripada.

Kockar i čuvar su zlikovci koje ne smijem potcjenjivati, razmišljao je Mark. Kockar nije odgovorio na njegovu tvrdnju, samo mu je lice odjednom izgledalo kao da je vapnom premazano. Drhtala mu je ruka u kojoj je držao revolver pa je postojala mogućnost da nekontrolirano opali. Mark je to opazio, ali je nastavio mirno:

– E, pa bilo mi je zadovoljstvo kartati s vama gospodine. Ostat ću još nekoliko dana u gradu, pa će mi biti drago da vam pružim revanš.

Dok je to govorio nije gledao u kockara nego je lijevom rukom skinuo šešir s glave i počeo u njega ubacivati novac.

– Harry! – uzviknu razjareno čuvar reda s galerije kockaru. – Zar ćeš mu dopustiti da uzme novac?

Kockar se trgnuo, zatreptao očima i uzbuđeno uzviknuo:

– Stoj, varalico! Makni svoje prljave prste s tog novca. On pripada samo meni! Samo meni! – istako je, a zatim je nastavio istim tonom: – Još samo jedan neoprezan pokret i napravit ću u tebi šest rupa – reče to panično, još se jače tresući i znojeći.

– Gospodine... – otpoče Mark naoko mirnim glasom, suzdržavajući se da ne prasne.

Nerviralo ga je što ga mora tako oslovljavati, jer to uopće nije zaslužio ali da sačuva glavu, morao mu se na taj način obraćati.

– Dosta! – uzviknu ljutito koc kar. – Ne želim da čujem više ni jednu riječ, varalico! Jesi li me razumio?

Sad mu je glas poprimio gotovo histeričan zvuk, a pri tom mu je lice bilo sasvim oznojeno pa su mu s vrha nosa povremeno kapale kapljice znoja.

– Ako sam ja varalica, gospodine, onda ste vi pljačkaš! – optužio ga Mark.

– Što? – uzviknu kockar preneraženo.

– Pa zar ne vidite da ljudi ne odobravaju vaš čin, gospodine? – upita ga Mark suzdržavajući se da u srdžbi ne potegne kolt.

– Ako netko misli da varalica ima pravo – prijetećim glasom obratio se kockar prisutnima – onda neka to zadrži za sebe, inače ću mu udijeliti nekoliko zrna vrućeg olova!

Rekavši to počeo je nervozno pogledavati prisutne, ne ispuštajući iz vida Marka i dolare.

– Tako je, Harry! – poviče čuvar reda s galerije kockaru. – Samo oštro s njima! Uzmi mu novac! Držim ga na nišanu!

– Hej, zar me nisi čuo?! Vrati mi brzo novac! – izderao se ponovo kockar tako snažno da mu je na čelu iskočila debela žila, a lice mu je i pocrvenjelo.

Atmosfera u salunu bila je napeta. Ljudi su se povukli korakdva, jer su osjetili da bi mogla izbiti pucnjava. Mark je uzbuđeno razmišljao. Pred bitangama neće ustuknuti ni pedalj. Osim toga, shvatio je da mu nitko od prisutnih neće pomoći, a na žalost ni na šerifa nije mogao računati, jer su stanovnici toga gradića smatrali da im nije potreban predstavnik zakona. Trenutak kasnije nadao se da je pronašao trik kojim bi ih mogao nadmudriti.

– U redu, gospodine! Evo vam ga – reče smirenim tonom, podigavši pri tom pun šešir novca iznad glave, a zatim ga naglo izvrnu.

Trik je bio djelotvoran. Novčanice i kovanice padale su iz šešira po stolu i drvenom podu saluna, te je novac izazvao metež među ljudima jer su ga se željeli domoći.

– Ostavite novac! Prokleti bili! To je moj novac! – poviče kockar na pohlepnu gomilu i pri tom je na trenutak odmaknuo ruku s revolverom.

Mark je na vrijeme uočio kockarevu omašku i brzinom munje spustio je desnu ruku prema koltu. Prsti mu spretno i čvrsto obaviše glatku, orahovu držku i obarač revolvera.

– Zaboravio si osnovni zakon Divljeg zapada, kockaru! Prvo pucaj, a onda pitaj! – reče pucajući u kockara, ne vadeći pri tom kolt iz korica.

– Prokleti bio! Prevario si me, bitango! – poviče pogođeni kockar uvidjevši svoju grešku. Pokušao je ponovo nanišaniti u Marka, ali više nije mogao ništa napraviti.

U tišini saluna Markov hitac osupnuo je prisutne. To im je najdraža melodija u ovakvoj situaciji, razmišljao je on. Metak je probivši drvenu ploču stola i otkidajući komadiće drva, kockara pogodio pod bradu. Marku je postalo mučno kad je to vidio. No takva hulja, kao što je kockar, i ne zaslužuje drugo. Nastala je gužva. Svi su se htjeli domoći vrata.

– Harry!... Harry!... – dozivao je čuvar reda mrtvoga kockara s drvene galerije, pokušavajući nanišaniti u Marka, ali to nije uspio jer su ga uspaničeni ljudi zaklanjali svojim tijelima. – Prokletstvo! – opsuje gorostas ljutito.

Mark je uvidio prednost te je odlučio da je što prije iskoristi. Brzo je izvukao kolt iz korica,a zatim se uspravio i zapucao preko živog zida u čuvara reda. Pucnji su napravili još veću pometnju u prepunom salunu. I ovog puta je bio precizan. Oba metka su završila u širokim čuvarevim prsima. Čuvar

reda se iznenađeno ukočio ne shvaćajući što ga je snašlo. Lijevom rukom uhvatio se kao da želi ukloniti dvije tamnocrvene mrlje s košulje Zatim je zateturao i tijelom probio drvenu ogradu galerije, ispustivši posljednji krik. Još je čvrsto stezao vinčesterku pa je u padu opalio.

Čuvarev metak pogodio je debeli konopac, koji je držao veliki drveni luster u obliku kolskog kotača, na kojem su pravilno bile raspoređene petrolejke. Uz zaglušujući tresak luster je pao na pod saluna i prignječio nekoliko ljudi. Svjetiljke su se razbile, petrolej razlio po drvenu podu, a trenutak kasnije vatra je liznula po njemu.

– Požar! – povikaše prestrašeni ljudi, a zatim je nastala još veća gužva.

Vatra je zaplesala jeziv ples, gutajući sve pred sobom, a ljudi su nasrnuli prema vratima, pucajući i gazeći jedan drugog u panici. Zakrčili su odjednom izlaz, pa su se uspjeli probiti samo najjači i najsnalažljiviji.

Odjednom se začula eksplozija alkoholnih para kad je vatra zahvatila skladište pića. Mnogi su popadali, ali ih je još više bilo zahvaćeno plamenom. Krici su nadvladali huktanje vatre koja se nesmiljeno širila.

Napunivši šešir dolarima Mark ga je nabio čvrsto na glavu, dohvatio najbližu stolicu i snažno je bacio u prozor. Zvuk razbijenog stakla jedva se čuo od vike prestrašenih ljudi. Kroz razbijeni prozor ušao je svježi zrak, pa se vatra još više širila. Zapljusnut toplinom Mark je iskočio kroz prozor na drveni nogostup. Nekoliko ljudi je iskočilo za njim, ali ga nisu zaustavili. Izašavši iz vatrene mišolovke, potrčao je iz sve snage prema svom konju koji je bio vezan za drvenu motku. Vezani konji prestrašeno su njištali. Stigavši do konja žurno ga je odvezao, a još brže uzjahao i natjerao u galop prema izlazu iz grada.

– Zbogom, Lordsbourge! – prozborio je tvrdo, okrenuvši se u sedlu. Ugledao je jezivu sliku. Vatra je proždirala salun, a ljudi su istrčavali iz njega kao buktinje. – Zbogom, karte! – dodao je bijesno.

Noć se pretvorila u dan. Uzdrman tim prizorom, dva-tri puta je ošinuo konja uzdama po vratu, a mamuze mu zabio snažno u slabine. Punim galopom izašao je iz Lordsbourga, uputivši se prema pustinji. Noć ga je obavila hladnoćom i tišinom.

II

Sredinom ljeta 1868. godine, arizonsko sunce je nemilosrdno pržilo, a to je najbolje osjetio usamljeni jahač. Konj je tromo kasao, a jahač je pognuo ramena i nabio duboko šešir na glavu da bi se zaštitio od sunca.

– Uh, kakva vrućina! – prozbori jahač, a zatim podigne glavu i pogleda u beskrajno i svijetloplavo nebo bez oblačka.

Mark Osborn je već dvije noći i dva dana bježao pred potjerom iz Lordsbourga, iako je bio nevin. Dakako, i potjera je to dobro znala, ali pošto su pravi zlikovci stradali, netko je morao odgovarati za ljude izgorjele u požaru, pa su se ubrzo složili da je on najpogodniji, jer je bio neposredni uzrok nevolje. Toliko su bili bijesni da su morali na nekome iskaliti bijes i osjetiti miris krvi. Vjerojatno bi me raskomadali golim rukama, kad bi me uhva-

tili, razmišljao je te se na tu pomisao stresao od jeze.

– Dobro je! Čini se da sam im umakao? – prošapće gledajući niz prašan put kojim je jahao.

Mark Osborn je bio visok, nije mu još bilo ni trideset godina. Skladno građen, širokih ramena i dugačkih nogu. Na opaljenu i neobrijanu licu isticale su se žive, čeličnoplave oči. Malo poduža vrna kosa provirivala mu je ispod crnog stetsona i presijavala se na suncu. Revolver mu je ležerno visio u koricama o desnom boku.

– Nigdje joj nema kraja! – govorio je samom sebi promatrajući arizonsku pustinju.

Pustinja je bila pravi pakao. Inače, ljudi su je još zvali i »Crveni pakao«. Ona i nije bila u pravom smislu pustinja, ali zbog nesnosne vrućine i nenaseljenosti bila joj je vrlo slična. »Crveni pakao« bio je, kao što je i ime govorilo, crvenkastih nijansi. Istina, bilo je crvenkastog pijeska, ali najviše crvenkastog kamenja i iste boje velike planine ispresijecane klancima. Flora i fauna bili su oskudni. Od biljaka je uglavnom raslo kržljavo grmlje i deseci vrsta kaktusa, a od životinjskog svijeta tu su najviše obitavale ptice, zmije i gušteri. To je već stoljećima bila zemlja Apaša.

Danju se temperatura penjala i do pedeset stupnjeva Celzija, a noću se naglo spuštala do ništice. Te nagle promjene temperatura i rijetki izvori vode često su uzrokovali smrt tisuća ljudi i životinja.

– Da nije bilo tebe, ne bih im uspio umaći – obratio se Mark Osborn svom konju tapšući ga po oznojenu vratu.

To je bio snažan, brz i lijep konj bijele dlake. Ime mu je bilo Dinamit. Zahvaljujući tim odlikama mnogo puta je spasio život svom gospodaru. Mark ga je štedio, pa je često išao usporedo s njime pješice. Postojala je opasnost da ga potjera iznenadi, pa bi mu tada odmoren konj dobro došao.

Zastali su u sjeni visokih kaktusa pored puta. Mark je skinuo šešir, a zatim je razvezao maramu oko vrata i njome obrisao oznojeno lice, vrat i prsa. Nakon toga je sjahao.

– Moram pogledati zemljopisnu kartu da bih saznao gdje se nalazim – poluglasno prozbori ogledavajući se.

Prišao je konju i iz bisaga izvadio kartu, rasprostro je na zemlji i pažljivo proučavao. Zadovoljno je cmoknuo jezikom. Najbliže naselje, bolje rečeno vojna utvrda, bila je udaljena dvadesetak kilometara, a zvala se Camp Bowie.

– Nadam se da ćemo izdržati do Campa Bowieja? Nije to velika udaljenost, ali jest za nas ovako iscrpljene. Potjeru nisam vidio od jučer u sumrak. Možda se uputila na suprotnu stranu do grada Deminga, udaljena pedesetak kilometara. Ne vjeruju da bih potražio utočište u tvrđavi. Bez obzira da li su moje pretpostavke točne, moram biti još oprezan – uvjeravao je sam sebe.

Proučivši još jednom pažljivo kartu, spremio ju je u bisage.

– Prokletstvo! U bisagama imam oko tisuću dolara, a ovdje su mi bezvrijedni. Dao bih ih sve da se mogu napiti – ljutitim je glasom proklinjao sudbinu i pri tom pljunuo u crvenkastu prašinu.

Iako mu je čutura bila prazna, ipak se je snašao za vodu. Znao je da kaktusi mogu mjesecima opstati bez vode, da je dugo zadrže u sebi i racionalno troše za sušnog

perioda. Nožem je razrezao nekoliko kaktusa, a zatim je iz njih izvadio srž koja je bila vlažna i mekana, stiskao je i iz nje iscijedio vodu u čuturu. Premda je voda bila gorka, ipak su je žudno popili.

Što se tiče hrane, nekoliko mu se puta pružila prilika da uhvati poneku pticu, ali nije smio pucati, jer je postojala mogućnost da ga progonitelji otkriju. A da je uhvatio, ne bi smio paliti vatru.

Iz džepa na košulji izvadio je malu, kožnu vrećicu duhana a zatim je savio cigaretu. Zapalivši je, žudno je udahnuo dim i činilo mu se da mu umiruje napete živce. Sjeo je na zemlju i naslonio se leđima na crvenkastu stijenu. To mu je bio prvi odmor nakon trideset i šest sati jahanja. Ubrzo mu je glava klonula. Zaspao je, ali ga je probudila cigareta dogorjevši mu među prstima.

– Uh, dobro je da nisam duže spavao – progovorio je, trgnuvši se iz sna, a zatim je opečene prste stavio u usta da ublaži bol. Ustao je, protegao se i stresao prašinu sa sebe. – Eh, da mi se domoći Campa Bowieja. Mjesec dana ne bih izlazio iz bačve pune vode, a nakon toga bih isto toliko vremena proveo u kuhinji, zar ne, prijatelju? – uputi pitanje konju, a on se rzanjem naoko složi.

Mark je umorno otpuhnuo, a potom je uzjahao. Iako nije spavao, osjećao se mnogo bolje.

– Krenimo, Dinamite – reče i blago ga podbode.

Izašavši iz sjene kaktusa ponovo ih je zapljusnuo toplotni val. Sunce je bilo već visoko. Odjednom je preko njih preletjelo nekoliko povećih sjena. Mark Osborn se na to prene i pogleda u svijetloplavo nebo, pa zatim bijesno opsova lešinare:

– Ah, gadovi! Prokleti bili! Vama iz inata, letećim grobarima, stići ćemo u Camp Bowie, samo da se ne počastite našim mesom!

Laganim kasom uputili su se prema tvrđavi, ostavljajući za sobom male, crvenkaste oblačiće prašine.

III

Sunčeva lopta nad pustinjom i dalje je neumoljivo pržila. Nakon sat vremena jahanja Mark i njegov konj bili su pri kraju snaga. Svaki metar im je predstavljao napor. Na nebu, iznad njihovih glava, sablasno su kružili lešinari. Spuštaju se sve niže.

– Moramo uspjeti! – reče Mark hrabreći obojicu, i pri tom je pokuša navlažiti ispucale usne suhim i natečenim jezikom.

Svuda oko njih bilo je pusto i tiho. Tišinu »Crvenog pakla« remetilo je samo jednolično udaranje potkova. Voda! Samo ta riječ mu je odzvanjala u glavi.

Crvenkasti put postepeno se uspinjao prema vrhu malog brda. Upravo je tu Mark Osborn osjetio koliko je Dinamit iscrpljen. Pri svakom koraku noge su mu podrhtavale, ali se i dalje nastojao uspeti, jer nije htio iznevjeriti gospodara. Stigavši na vrh brda Mark je radosno uzviknuo:

– Kuća! Spašeni smo!

Podbo je konja i pojurio niz cestu, ali nije daleko odmakao jer je naglo zaustavio Dinamita. Lice mu je poprimilo razočaran izraz. Kuća je bila razrušena i spaljena. Odjednom se osjetio jako umoran i usamljen. Popustio je uzde i konj se umornim kasom uputi prema ostacima kuće uz desnu stranu puta.

Naglo je zaustavio konja i brzo izvukao kolt iz korica, jer je ugledao na drvenim pougljenjenim gredama zabodene indijanske strijele. Pažljivo je pogledom prelazio preko razvalina. Možda se još poneki Indijanac krije u ruševinama, pomisli Mark. Odahnuo je i umorno se osmjehnuo pošto je spazio ptice na ostacima kuće. Spoznavši da mu ne prijeti opasnost, spremio je revolver u korice, a zatim je sjahao i poveo konja u hlad ruševina. Indijanci su kuću napali vjerojatno prije godinu, to je zaključio po tome što nigdje nije bilo pepela, vjetar ga je raznio i nanio pijesak.

– Eh, kad bi sad puhnuo sjeverac da nas malo osvježi – reče čeznutljivo gledajući prema sjeveru. Ali vjetar nije zapuhao. I dalje ih je pržilo sunce. Prišao je gredi i iz nje isčupao strijelu. – Apaši? – upitno je prozborio pošto je pažljivo pogledao strijelu.

Iako nije mnogo znao o indijanskim zakonima, ipak je pretpostavio da bi to mogla biti apaška strijela, jer je čuo od ljudi u salunima da oni žive u ovim krajevima.

– Nasilje, nasilje! Svuda oko mene je samo nasilje! – uzviknu i prelomi strijelu, pa je baci u prašinu i zgazi petom. – Bunar! – poviče. Samo da ima vode, pomisli zabrinuto prilazeći bunaru.

Naslonio se dlanovima na kamenu ogradu i pogledao u njegovu utrobu. Nije ništa vidio. Bacio je kamen u bunar. To je bio jedini način da sazna ima li vode. Dok kamen nije udario o dno činilo mu se dugo. Začuo se tup udarac kamena o dno bunara.

– Prazan je – prošapće očajno, stisnuvši snažno rukama ogradu bunara.

Lešinari su se spustili vrlo nisko i kriještanjem plašili Marka. Kao da su ga upozoravali da je u bezizlaznom položaju. Mark je nekoliko trenutaka stajao nepomično nad bunarom boreći se da odbaci crne misli, jer je dobro znao da one u ovoj situaciji mogu biti kobne. Baš kad je mislio da ovladao umom i tijelom, ugledao je ispod velike, crvene stijene tri groba. Taj prizor ga se neugodno dojmio. Osjetio je da mu se cijelo tijelo trese, kao da je u groznici.

– Zar ne mogu nikako pobjeći od prošlosti? – uzviknuo je drhtavim glasom.

Polako je prišao grobovima koji su djelomično bili u sjeni velike stijene. U svaki grob bila je zabijena ispucana, drvena tabla. Jedva je pročitao imena pokojnika, jer su slova izblijedila. Bila je to tročlana obitelj: muž, supruga i sin. Još nekoliko trenutaka promatrao je grobove zarasle u sasušenu travu, a potom se tromim koracima uputio prema Dinamitu. Poput vreće sjeo je na zemlju, naslonio se na zid, a zatim je upro pogled na tri groba. Mislima se vratio osam godina unatrag.

Godine 1860, kao dvadesetogodišnjak, oženio se lijepom vršnjakinjom po imenu Kathy. Živjeli su na farmi njegovih roditelja, obrađivali zemlju i uzgajali stoku. No ta sreća nije dugo potrajala. Već iduće godine sve se naglo promijenilo. Naime, te proklete 1861. godine, kako je on nazivao, buknuo je secesionistički rat između južnih i sjevernih država radi ukidanja crnačkog ropstva. Nitko nije bio pošteđen sudjelovanja u tom ratu, pa ni Mark Osborn. Stupio je iste godine u vojsku kao dobrovoljac i borio se na strani Sjevera. Iako

nije bio vičan oružju, to mu nije smetalo. Nekoliko puta je spasio svoju jedinicu i iz poraza je poveo u pobjedu. Za te pothvate bio je odlikovan, te je rat završio s činom poručnika.

Konačno je 1865. godine završio rat između Unije i Konfederacije. Rat je završio, ali ne za sve jednako. Mnogi su financijski propali, no dosta ih se i obogatilo prodajući oružje i hranu i tako zarađenim novcem kupovali napuštene farme za šaku dolara i te farme poslije rata preprodavali po stostruko višoj cijeni. No siromaštvo i nije bio najstrašniji udarac za ljude, jer su se iz njega u toku godina mogli izbaviti, ali oni koji su postali bogalji, zauvijek su ostali siromašni. Najcrnja strana medalje toga rata bila je ta što je mnogo nevinih ljudi poginulo.

Iako mu je Unija nudila da ostane u vojsci uz dobre životne uvjete i s mogućnošću brzog napredovanja, odbio je jer je bio sit ratovanja. Žudio je za obitelji i farmom.

Za vrijeme rata dobio je nekoliko puta Kathyno pismo. Godine 1862. pisala mu je da je postao otac plavokose djevojčice, a nadjenuli su joj ime Dolly. Očito da je ona bila još jači razlog da se vrati kući. Posljednje Kathyno pismo dobio je prije godinu dana, jer ga je, kako je često mijenjao frontu, bilo teško pronaći. Stoga je, kad se vraćao kući, cijelim putem bio zabrinut.

Nakon četiri dana jahanja stigao je kući umoran i prljav, ali i sretan. No njegova sreća nije potrajala dugo. S obližnjeg brda ugledao je u dolini, gdje je bila smještena njegova farma, razrušenu i spaljenu kuću. Dugo je sjedio na konju i promatrao dom. Pošto se malo vratio iz šoka, odjahao je u dolinu. Nedaleko od farme na susjednom brdu spazio je u sjeni, podno velikog hrasta, grobove voljenih. Bili su obasjani tankim sunčevim zrakama koje su se probijale kroz gustu krošnju. Cijelu noć je probdio kraj grobova. U zoru je pojahao Dinamita i uputio se da ranča ženinih roditelja, gdje se raspitao o sudbini obitelji. A odgovor je glasio, kao što je i pretpostavljao:

»Stradali su prije pola godine, noću, od južnjačkih topova.«

Usprkos navaljivanju Kathynih roditelja da ostane živjeti s njima, Mark je napustio rodni kraj, odjahavši u nepoznatu smjeru.

Već je tri godine besciljno lutao Divljim zapadom, no ni na jednom mjestu nije mogao naći mir, jer ga je sjećanje na uništeni dom tjeralo da ode što dalje. Vjerovao je da će tako lakše zaboraviti prošlost, ali se varao. Bio je usamljen, prepušten mislima u kojima je najčešće bila obitelj.

U toku lutanja bavio se mnogim poslovima da preživi. Kockao je i često dolazio u sukob s raznim ološem, pa je probleme morao rješavati revolverom. Na njegovu sreću uvijek je iz tih duela izlazio kao pobjednik.

Među ostalim, imao je i nekoliko žena, ali sve su to bile kratke veze bez strasti, bar s njegove strane. Iako je s njima postupao kao s damama, ubrzo nakon što ih je napuštao zaboravljao im je ime, ali zato mu je Kathyno ime bilo duboko urezano u sjećanju. Iako je živio takvim životom, u njemu je tinjala nada, zapravo više želja da će jednog dana sresti ženu s kojom će osnovati dom i početi život tamo gdje je stao. Eto, to je moj život, prisjećao se Mark potišteno. Dinamitovo rzanje trgnulo ga iz

razmišljanja. Posljednji put je pogledao grobove, a zatim je nabio stetson duboko na glavu te se spretno vinuo u sedlo.

– Osjećam da si nestrpljiv da što prije stignemo u Camp Bowie, prijatelju moj? No, onda krenimo, ako ne želimo da se pretvorimo u sušenu govedinu – reče konju, a zatim se uputiše prema tvrđavi praćeni lešinarima.

IV

– Camp Bowie! – uzviknu Mark suhim glasom.

Marku i njegovu konju bilo je potrebno nešto više od dva sata da ugledaju tvrđavu. Cijelim putem pratili su ih lešinari.

– Suviše sam tvrd orah za vas, bitange! – prodere se na lešinare, a oni odletješe. kao da su ga razumjeli.

Bili su na blagom uzvišenju. Naslonivši se umorno na Dinamitov vrat, Mark je promatrao tvrđavu udaljenu oko dva kilometra. Camp Bowie je bio u maloj dolini, okružen oskudnom vegetacijom i morem crvenkastog kamenja i pijeska.

Sunce je na zapadu dodirnulo vrhove crvenkastih planina, te su sjene u pustinji postale duge i nepravilnih oblika. Osjetivši Dinamitovu nestrpljivost, podbode ga mamuzama te krenuše prema utvrdi. Iako je konj bio iscrpljen, do kampa je stigao brzim i sigurnim kasom, jer je osjetio da tu prestaju njegove muke.

Na drvenoj na suncu ispucanoj palisadi * Campa Bowieja bilo je nekoliko stražara, koji su usprkos vrućini budno motrili okolinu. U sjeni pokraj otvorenih vrata utvrde stajao je nepomično stražar i začuđeno promatrao iscrpljena jahača i konja. Pustio ga je da uđe ne postavljajući mu pitanja, na što mu se Mark kimanjem glave zahvalio.

---

*Paližada – ograda, zid od okomito zabijenih balvana ili kolaca (op. ur.)

Ušavši u tvrđavu prvo što je ugledao bio je jarbol na čijem je vrhu visila izblijedjela zastava. Uza zidove tvrđave bile su vojničke spavaonice, konjušnica, te kuće oficira u kojima su živjeli s obiteljima. Mark nije bio jedini došljak. U krugu kampa bilo je nekoliko doseljeničkih kola. Iako je u kampu bilo dosta ljudi, ipak je vladalo mrtvilo, jer su se zbog vrućine sklonili u hlad i pili neko piće. Za njih je Markov dolazak bilo najveće uzbuđenje toga dana. Pažljivo su ga promatrali. Osjetivši njihove poglede, pogledao je sebe i konja. Znoj im je upio crvenkastu prašinu, te bi nepažljivi promatrač na prvi pogled pomislio da se pred njim nalazi crvenkasti kip.

Sjahao je i poveo konja prema pojilu. Vidjevši ga kako žudno pije, Mark je osjetio da ga cijelo tijelo nesnosno svrbi te shvati da mu je osim pića potrebna i kupka. Spazivši da voda brzo nestaje iz pojila, Osborn odmakne konja, jer je znao da naglo napajanje, nakon nekoliko dana žeđi, može biti opasno. Mark je maramu umočio u vodu i njome vlažio lice, vrat i prsa, a onda je skinuo šešir, odložio ga na rub pojila i zagnjurio glavu u vodu. Ovo je pravo osvježenje, razmišljao je izvadivši glavu iz vode i brišući lice mokrom maramom.

– Konačno sam te uhvatio, propalico! – začuo je Mark nepoznati glas iza sebe, a u istom trenutku

osjetio je revolversku cijev na leđima.

Tko bi to mogao biti, razmišljao je.

– Ruke uvis, lopove! – prodere se ponovo nepoznati i pri tom jače pritisne cijev u Markova snažna leđa.

To nisu moji gonioci, jer bi ih moralo biti više. Možda je netko kome sam davno stao na žulj, ili netko tko želi osvetiti mrtvog druga. No nije važno tko je, to sam i zaslužio kad sam bio neoprezan, razmišljao je grozničavo.

– Dugo sam te lovio nitkove! Ali sada mi nećeš umaći! – zlurado se smješkao nepoznati.

Moram nešto poduzeti! Ali što? Suviše sam iscrpljen da bih ga mogao iznenaditi. U svakom slučaju neću mu dopustiti da me ustrijeli bez borbe, razmišljao je Mark sad već panično, osjećajući kao da mu niz kralješnicu mili milijun mravi.

– Bez brige, bitango! Bit ću darežljiv. Obećavam da ću ti pokloniti svih šest metaka, ali, naravno, u trbuh – reče nepoznati bijesnim glasom i cinički se nasmije. – Okreni se polako, lupežu!

Ovaj glas mi je ipak poznat, ali ne mogu se sjetiti odakle, razmišljao je Mark okrećući se polako. A onda se naglo okrenuo, bacio mokru maramu napadaču u lice, te ga snažno uhvatio rukom za košulju, i baš kad ga je htio udariti desnicom protivniku je skliznula marama s lica, a on je ustuknuo iznenađen.

– Ha, ha, ha! – prasne nepoznati u smijeh ugledavši Osbornovo zapanjeno lice.

– K...Kapetane Duval! Neka sam proklet, ako to niste vi! – uzviknu Mark začuđeno i veselo.

– Poručniče Osborne, stari lupežu! Jesam li te prestrašio promijenivši boju glasa? – upita kapetan Duval smješkajući se i spremajući kolt u korice.

– Zar moje lice nije bilo najbolji dokaz, kapetane Duvale?

– Da, Mark. Ali kao što vidim još si spreman da se izvučeš iz svake neprilike.

– Moram, kapetane. Inače bih odavno bio dva metra ispod vaših nogu.

– Samo trenutak, mladiću! Da ne bude zabune. Vidim da ti vid nije oslabio, ali moć zapažanja jest, pa ne vidiš dobro čin – naoko će kapetan strogim glasom, pokušavajući pri tom zatomiti smijeh.

– Kapetane... ovaj, pukovniče! Ispričavam se – reče, te obojica, ne mogavši više izdržati, prasnuše u smijeh i zagrliše se.

Ovo je bio prvi smijeh Marka Osborna nakon tri godine. Ljudi su iz hladovine začuđeno pratili naglu promjenu. Pukovniku Duvalu je bilo četrdeset i pet godina. Bio je nešto niži i puniji od Marka Osborna. Crna kosa mu je bila prosijeda na slijepoočicama, kao i crni čekinjasti brk. Na preplanulu licu mu se isticao pravilan nos, tamne oči i bijeli niz zubi. Uniforma mu je savršeno pristajala.

– Kojim dobrom? – upita pukovnik Duval nakon što su se prestali smijati.

– Slučajno sam dolutao, pukovniče – odgovori Mark. – E, zato nećeš brzo odlutati, poručniče Osborne! – reče mu pukovnik sa smiješkom na usnama i šaljivo mu zaprijeti kažiprstom.

– U redu, u redu. Predajem se. Znam da s vama nema šale, pukovniče, ali nadam se da ćete mi dopustiti da se najprije okupam i obri-

jem? – upita ga Mark osmjehujući se.

– Dopuštam, ali uz jedan uvjet!

– Koji?

– Da nakon kupanja svratiš kod mene na večeru i upoznaš moju obitelj.

– Na zapovijed, pukovniče! Obećavam da ću savjesno izvršiti zadatak, to jest pojest ću sve što stavite pred mene – reče i obojica ponovo prasnuše u smijeh.

– Vidim da još jašeš Dinamita. Nadam se da te dobro služi – reče pukovnik, gledajući konja kako ponovo pije vodu.

– Pukovniče, pa baš ste smiješni, ta dobro znate da ste mi poklonili jednog od najboljih konja na Zapadu – odgovori Osborn gledajući s ponosom Dinamita.

– Imaš pravo. Znaš da sam stručnjak za konje, pa ti iskreno mogu reći da još nisam vidio boljeg konja od Dinamita – reče pukovnik Duval zadovoljno se smješkajući.

– Ovako prljav ne ostavlja dobar dojam, ali dobra prehrana i timarenje činilo bi mu dobro, pa bi nakon nekoliko dana ponovo bio u punoj formi – reče Mark, tapšući konja po prašnu vratu.

– Odvedi ga u konjušnicu, a brigu o njemu preuzet će konjušar Sam. Konjušnica je desno od kupaonice – reče pukovnik, pokazujući mu rukom prema dvjema drvenim kućama.

– Hvala, pukovniče. Idem smjesta, jer ne želim da stignem na hladnu večeru – reče Mark i povede za sobom Dinamita.

– Mark! – pozove ga pukovnik Duval.

– Da?

– Drago mi je što si došao – ganutljivo će pukovnik. – I meni – složi se Osborn te se ponovo okrene i uputi prema konjušnici.

No nije daleko odmakao, jer ga je pukovnik ponovo dozvao: – Mark!

– Molim? – upita Mark, okrenuvši se sa smiješkom na licu.

– Samo trenutak. Nisam ti rekao gdje stanujem.

– Bez brige, pukovniče. Znam gdje vam je kuća.

– Koja? – upita začuđeno pukovnik Duval.

– Ona tamo, gdje nas kroz prozor promatra plavokosa djevojka – odgovori, pokazavši rukom iza svojih leđa, ali kad se okrenuo djevojke više nije bilo, osim što se po njihanju zastora moglo vidjeti da je ondje netko bio maloprije.

– Čini mi se da ti se zapažanje brzo popravilo, poručniče Osborne – pukovnik će sa smiješkom.

– Naravno, jer ljepota sve liječi – odgovori mu Mark istom mjerom, okrene se i nastavi svojim putem.

– Mark se promijenio tjelesno i duševno. Vjerojatno je nešto strašno doživio? – mrmljao je za sebe pukovnik Duval, a zatim obriše maramicom znoj sa čela, slegne ramenima i uputi se kući.

* * *

Ušavši s Dinamitom u konjušnicu Mark spazi ćelava starčića krhke građe kako timari konja.

– Dobar dan, Same – pozdravi Mark.

– Dobar dan – uzvrati starac nerazgovijetno, jer je u ustima držao praznu lulu. – Izvoli, sinko? – upita pošto je prestao s timarenjem.

– Mark Osborn – predstavi se mladić, a zatim nastavi: – Pukovnik Duval mi je dopustio da ovdje

smjestim konja. Želio bih da mu pružite najbolju moguću njegu. Cijena nije važna.

– Ah, neka me Apaši skalpiraju ako ovo nije najbolji konj kojeg sam vidio u svom ne tako kratkom životu! – uzvikne iznenađeno starčić, lupivši se dlanom po ćelavoj glavi, a zatim upita: – Vjerojatno si ga mnogo platio?

– Nisam ga kupio – odgovori mu Mark, pretpostavljajući da će odgovor zapanjiti starčića.

– Što? – uzviknu kriještavim glasom konjušar i ispusti iz ruku četke za timarenje. – Neka me pregazi stampedo, ali ne vidim drugi način kako si mogao doći do njega, osim ako nisi konjokradica? – upita ga, a kako nije dobio odgovor nastavi s postavljanjem pitanja: – Ili ti ga je možda darovala neka budala, a?... Ne, ne, ne, to nije moguće. Ali čekaj. Sad sam se sjetio. Vjerojatno ti ga je darovao pukovnik Duval.

– Točno, Same – odgovori mu Mark veselo, osjećajući sve veću simpatiju prema starčiću.

– Vjerojatno si ga dobro zadužio, jer se takav konj ne dariva bez velikog razloga, ha? – upita znatiželjno Sam.

– Ništa što on i meni ne bi učinio – izbjegne izravan odgovor Mark.

– No, dobro, mladiću, pa kako mu je ime? – upita starčić, tapšući s ljubavlju konja.

– Dinamit.

– Da, da, zaista mu pristaje složi se starčić. – Tako mi tisuću praznih lula i boca viskija – uzvikne veselo – možda ćeš misliti da sam lud, ali ne želim uzeti ni centa za njegovu njegu, jer će mi biti zadovoljstvo brinuti se o tako rasnu konju.

– Ne prihvaćam, Same. Ako ne naplatiš svoj rad, onda nema ni timarenja – naoko će ozbiljno.

– Ucjenjivaču! – uzviknu Sam osmjehujući se.

– Evo ti deset dolara da možeš duhanom napuniti tisuću lula i isto toliko boca viskijem – reče Mark smješkajući se i pri tom mu stavi novčanicu u džep na košulji.

– Deset dolara! Hej, mladiću, pa to je previše – uzviknu iznenađeno konjušar.

– Ako dobro obaviš posao, dobit ćeš još toliko!

– Jamčim da ću mu svaku dlaku posebno istimariti. Moći ćeš se brijati na njenom sjaju – reče Sam lupkajući radosno nogom o pod konjušnice.

– U redu – složi se Mark skidajući s konja bisage, pokrivač i vinčesterku.

– Znaš li, mladiću, da sam ja najbolji konjušar u kampu.

– Ne.

A znaš li zašto sam najbolji?

– Ne znam.

– Zato što sam jedini! – uzvikne konjušar Sam te mu iz grla izletješe rafali smijeha i pri tom Mark opazi da starčić nema ni jednog zuba.

– Do viđenja, Same – reče Osborn noseći sa sobom bisage, vinčesterku i pokrivač.

– Do viđenja, mladiću – odvrati starčić, pa zatim reče sam sebi: – Dobar momak, ali imam osjećaj da ga nešto tišti.

Gledao je za njim još nekoliko trenutaka kako izlazi iz konjušnice mačjim korakom, a nakon toga je uzeo četke s poda i prišao Dinamitu.

Izašavši iz konjušnice Mark se uputio prema vojničkoj kupaonici. Sunce je posve zašlo za brda, ali je nebo još bilo crvene boje.

– Sada se već može disati – prošapće Mark zadovoljan što je sunce zašlo i vrućina popustila.

Nedaleko od kupaonice stajala je skupina vojnika. Sjetno su pjevali uz pratnju gitare i usne harmonike. Ne tako davno i ja sam tu pjesmu pjevao sa svojim drugovima u secesionističkom ratu, prisjetio se Mark. Prošao je kraj njih i zakoračio na prag kupaonice, kad odjednom začu iza leđa osoran glas:

– Hej ti, prašnjavko! Zabranjeno je kupanje civilima u vojničkoj kupaonici.

Mark je zastao, a u isti tren je utihnula i muzika. Znao je da su te riječi upućene njemu pa se okrenuo. Ispred njega je stajao poručnik raširenih nogu i podbočenih ruku na bokovima. Bio je nešto viši i širi od njega, a glava nalik na bikovsku kao da je srasla s ramenima.

– Pukovnik Duval mi je dopustio da se okupam – odgovori mu Mark hladnim glasom, gledajući ga ravno u oči.

– Ovdje ja, poručnik Bruce Jenner, odgovaram za kupaonicu, a ne pukovnik Duval – uzvikne ljutito.

– Ne tražim nevolje...

– Hej, stani malo, ušljivko. Ne volim kad me se prekida u govoru – oštro će poručnik Bruce Jenner uz cinički osmijeh na licu. Okrene se svojim drugovima, a oni kao na komandu smijehom popratiše njegove riječi, što je njemu imponiralo, pa nastavi drsko: – Odlazi, inače ćeš se loše provesti uzvikne prijeteći šakom.

Osborn je stisnuo zube da savlada bijes, jer se nije htio tuči. Do đavola, pa kakav ja to imam u sebi magnet da privlačim sav ološ Divljeg zapada, razmišljao je ljutito. Vojnici nisu pozdravili poručnikove riječi zato što su ih odobravali, već zato što su ga se bojali. Znao je da neće udovoljiti poručnikovu hiru jer nije volio nasilnike. Odmjerivši poručnika vjerovao je da ga ovako iscrpljen ne može savladati, no nije htio popustiti. Sine mu ideja kako da ga savlada, te mu uputi izazov:

– Ne tučem se s bikovima!... No, što čekaš? Probodi me rogovima!

Uputivši mu te pogrdne riječi Mark je smatrao da mu je pronašao slabu točku. Nadao se da to brdo mišića nema mnogo razvijen mozak.

– Prepolovit ću te! – uzvikne poručnik i poput razjarena bika jurne na Marka.

Mark je spremno dočekao poručnika. U trenu je ispustio bisage i zavežljaj iz ruku, a zatim mu je puščanu cijev zabio u trbuh. Od udarca se poručnik gotovo srušio na zemlju. Mark ga ponovo udari, ali sada kundakom puške u lice. Brunce odleti natrag i pade onesviješten leđima na tlo. Slomio mu je vilicu, zube i nosnu kost.

Mark Osborn tada uze stvari sa zemlje i uputi se u kupaonicu. Vojnici su se okupili oko onesviještena poručnika. Bili su začuđeni, ali i zadovoljni što je poručnik prvi put izvukao kraći kraj. Narančasti mjesec se polako uzdizao nad pustinjom.

* * *

– Oh, voda! prošapće Mark od užitka nakon što je ušao u bačvu punu tople vode, koja se grijala danju na suncu.

Topla voda je bila pravi melem za njegovo umorno tijelo. Nakon pola sata kupanja izašao je iz bačve i dobro se istrljao ručnikom, a potom se pomno obrijao.

– Eto, tako, sad je već bolje – reče promatrajući se u ogledalcu i prelazeći dlanom po izbrijanim obrazima.

Presvukao se u čistu odjeću i izašao iz kupaonice.

V

Noć se spustila kad je Mark izašao u dvorište. Unutar kampa bilo je upaljeno nekoliko petrolejki uz koje su sjedili i pričali doseljenici, a svjetlost je dopirala i iz vojničkih spavaonica i iz kuća oficira. Petrolejska svjetlost, uz sjaj punog mjeseca, meko je ocrtavala konture predmeta unutar utvrde. Na palisadi su se ocrtavale tamne siluete stražara. Iako se noć spustila tek prije jedan sat, već je dobrano zahladilo, pa su doseljenici odjenuli topliju odjeću, ili su se ogrnuli toplim pokrivačima.

– Kako je lijepa noć – zadivljeno prošapće Mark gledajući u nebo posuto zvijezdama.

Po njegovu gipku hodu vidjelo se da ga je kupanje osvježilo. Stigavši pred kuću pukovnika Duvala, zastao je zadivljen. Bila je mala kuća, sagrađena od debelih balvana. Iako se doimala vrlo jednostavnom, mladiću se svidjela možda zato što se prigušeno svjetlo petrolejke diškretno prosipalo kroz prozore s bijelim zavjesama, te je tako ostavljala dojam da unutra vlada ljubav, ono što je njemu neizmjerno nedostajalo i za čim je neuspješno tragao. Iz malog zemljanog dimnjaka na vrhu kuće izlazio je dim, a iz unutrašnjosti je dopirao ugodan miris jela, što je Marku natjeralo sline na usta. Taj osjećaj je uspio savladati, ali misli nije, jer se opet prisjetio tragične prošlosti. Bilo bi lijepo kad bi ponovo osnovao obitelj i prestao lutati kao beskućnik. Hoću li ikad imati ponovo svoje ognjište, sjetno je razmišljao, a onda snažno pokuca. Vrata je otvorio domaćin, pukovnik Duval, a svjetlo je zapljusnulo Osbornovo lice.

– Dobra večer, pukovniče! – pozdravi Mark, žmirkajući zaslijepljen svjetlošću.

– O, to si ti, Mark! Dobra večer! Već sam mislio da si dezertirao – odzdravi veselo pukovnik Duval. – Uđi – reče i korakne unatrag da Mark prođe.

– Hvala – odvrati Mark i uđe u kuću.

Mark je znatiželjno pogledom prelazio po prostoriji. Namještaj je bio skorman. Osjetivši nakon dugo vremena toplinu doma, srce mu se stegnu od tuge, a pukovnik kao da je to opazio drugarski ga potapša po ramenu i upita:

– Dakle, kako ti se sviđa?

Prenuvši se iz razmišljanja Mark odgovori:

– Nisam se nadao da ću u ovoj pustinji naići na ovako ugodan dom.

– Drago mi je da ti se sviđa – zahvali se pukovnik Duval i nastavi šaljivim tonom: – No, što si se ukipio? Odloži stvari iza vrata.

Mark se nasmiješi i odloži stvari.

– Što ćeš popiti prije večere? – upita pukovnik otvorivši ormarić s pićem.

– Pa... nešto žestoko.

– Viski?

– Može.

– Već sam mislio da si zboravio na večeru? – upita Markov ratni drug točeći piće.

– Nisam, pukovniče. Mislio sam da niste zaboravili da sam ja u

ratu bio najveća izjelica. Mogao sam pojesti tri puta više od vas, zar ne?

– Da, sjećam se. Ali pogledaj mene, malo pojedem, a već mi trbuh iskoči. Htio bih znati kako ti uspijevaš da se ne udebljaš?

– Umjetnik se rađa, a ne stvara, pukovniče – odgovori mu Mark na što se obojica nasmijaše.

– Čemu da nazdravimo? – upita pukovnik pružajući mu čašicu.

– Pa... – počne Mark prihvativši čašicu.

– Za ponovni susret – preduhitri ga ratni drug.

– Slažem se, ali nadam se da nije posljednji.

– I ja – složi se pukovnik te obojica iskapiše viski.

– Baš mi je prijao. Može li još jedna? – upita pružajući pukovniku praznu čašicu.

– Naravno! – veselo će domaćin točeći obojici drugu čašicu. – Sjedni da malo popričamo prije večere. Često sam nakon rata razmišljao o tebi, o nama, pa sam ti čak i pisao, ali su mi se pisma vraćala neotvorena, pa bih stoga želio znati što si radio ove posljednje tri godine?

Mark je šutio nekoliko trenutaka, a zatim je odgovorio:

– Hm, pa i ja sam često razmišljao o vama, o nama, pukovniče. A na vaše pitanje mi neće biti lako odgovoriti, jer duga je to priča, kao i vaša, pretpostavljam. Od kuda da počnem?

– Pa, vrati se tri godine unatrag kad smo se rastali, poslije završetka rata – pomogne mu pukovnik.

– Da, tri godine su prošle – zamišljeno će Mark. – Rat. Rat za mene još traje...

Pukovnik ga upitno pogleda očekujući priču, ali je u to ušla njegova supruga i pozdravila ih srdačno:

– Dobra večer!

Gospođa Duval je nosila u rukama veliku, bijelu, porculansku zdjelu vruće juhe koju stavi na stol.

– Mary, ovo je poručnik Osborn – predstavi ga pukovnik Duval.

– Drago mi je da smo se upoznali, jer mi je muž često pričao o tebi.

– Drago mi je, gospođo Duval – reče Mark.

Gospođa Duval je bila lijepa i vitka četrdesetogodišnjakinja. Svijetlosmeđu kosu češljala je u pundžu. Imala je modre oči, pravilan nos i neobično rumene usne, koje su pri osmijehu otkrivale lijepi niz bijelih zubi.

– Hajde, Mark, uzmi juhe – reče pukovnik.

Mark stavi zdjelu s juhom ispred sebe kao da će sve to pojesti, na što se supružnici nasmijaše. Nakon šale stavi sebi juhu u tanjur.

– Baš me zanima da li će ti prijati? – reče gospođa Duval.

– Ne znam, ne znam – na izgled će ozbiljno pukovnikov ratni drug te zagrabi juhu.

– Izvrsna je, gospođo Duval.

– Dobra večer! – reče mlada djevojka, ulazeći iz kuhinje i noseći košaricu s narezanim kruhom.

Baš kad je pozdravila, Mark je stavio žlicu juhe u usta. Ugledavši je, razrogačio je oči i zabuljio se u ljepoticu. Trenutak kasnije se zagrcnuo.

– Polako, mladiću – upozori ga pukovnik Duval.

Kako je lijepa, pomisli Mark. I zaista je bila lijepa ta dvadesetogodišnja djevojka. Nosila je dugu, raspuštenu kosu boje žita sve do

struka. Lice joj je bilo blijede puti, iako je bila izložena svakodnevnom arizonskom suncu. Na tom lijepom licu isticale su se rumene, čulne usne, skladan nos, bijeli niz zubi, a najuočljivije bile su svijelomodre oči, uokvirene tankim, svijetlosmeđim obrvama. Bila je visoka i vitka struka, u svijetloplavoj haljini, ispod koje su se nazirale bujne grudi zrele žene. Ona je prava vila u ovoj žednoj zemlji, razmišljao je Mark proučivši je pažljivo, a iz razmišljanja ga trgnu glas gospođe Duval:

– Mark, ovo je naša kćerka, Nelly.

– Drago mi je da sam vas upoznala, gospodine Osborne – s osmijehom će Nelly, odloži na stol košaricu s narezanim kruhom, pa mu pruži ruku.

– I meni je drago, Nelly – zbunjeno odgovori Mark, prihvativši njenu lijepo oblikovanu ruku.

– Nadam se da ćete mi pričati o sebi, gospodine Osborne.

– Ovaj... Hoću. Svakako, Nelly – reče Mark zbunjeno te u isti mah shvati da se ona želi njime poigrati kao s neiskusnim dječarcem. Snađe se i odvrati: O pa, sada sam se sjetio da si ti to bila na prozoru dok sam napolju razgovarao s tvojim ocem, zar ne, Nelly?

– Da, divila sam se vašem konju, gospodine Osborne – odgovori i pogleda ga.

Mark osjeti da ne govori istinu. Znači tako, želiš borbu, ljepotice, pa ćeš je i dobiti, razmišljao je.

– Nelly – obrati joj se gledajući je u oči.

– Da, gospodine Osborne? – upita djevojka koketno se smješkajući.

– Pričat ću ti o sebi, ali samo uz jedan uvjet. Sad govorim kao tvoj otac.

– Koji uvjet, gospodine Osborne? – upita Nelly smješkajući se i dalje, ali još izazovnije, što Marka još jače uzbudi.

– Očito – poče Mark i pogleda je čeličnoplavim očima – da sam ja neznatno stariji od tebe, pa stoga, molim te, zovi me jednostavno imenom. – Ona ponikne pogledom i blago se zarumeni. – No, Nelly, nisi mi odgovorila?

– D... Dobro, gospodine Osborne... Ovaj... Mark – odgovori zbunjeno i tihim glasom Nelly, pognute glave, jer je osjetila da je njegov pogled žeže poput usijanog željeza.

– Nisam te dobro čuo, Nelly Kaži glasno! Ta valjda nisi djevojčica da se sramiš, zar ne? – nastavio je Mark igrom.

– Slažem se, Mark – reče nešto glasnije djevojka, pogledavši ga i još jače se zarumeni, a u koljenim osjeti slabost.

* * *

Večera je protekla mirno, tek tu i tamo netko je začinio ponekom doskočicom. Nakon jela pukovnikova supruga i kćerka raspremile su stol, a ratni drugovi ostali su časkati uz crno vino i cigarete.

– E, gospođo, dopustite mi još samo jedan kompliment. Večera je bila bogovska – obrati se Mark pukovnikovoj supruzi, pošto im se pridružila s kćerkom nakon pranja posuđa.

– Mark, molim te – otpoče Nelly – pričaj nam o sebi – rekavši to pogleda ga svijetlomodrim očima kroz guste trepavice. Ponovo joj se zažare obrazi, a ispod nogu osjeti kao da joj tlo nestaje, te nakon trenutka slabosti ponovo progovori: – Možda bih ja trebala prvo pričati o sebi, ali ne vjerujem da te zanimaju kućanski poslovi.

Mark se na njene riječi nasmiješi, jer mu je bilo drago što je zainteresirana za nj. Zamislio se kako da počne priču o svojoj prošlosti.

Mark se zagleda u svoje ruke, duboko uzdahne te poče pričati svoju tužnu priču. Duvalovi su ga pažljivo slušali i suosjećali s njime. Prvi put je nekome pričao o tome, a kad je završio osjećao se nekako lakše, jer je svoje tegobne misli podijelio s njima. Osjećam se kao da sam se ponovo rodio, a možda je tome pridonijela i Nellyna prisutnost, razmišljao je. Obitelj Duval bila je pod dojmom njegove priče. Na trenutak zavlada šutnja, ali je prekine pukovnik Duval:

– Oprosti mi, Mark, što sam ti otvorio staru ranu – rekavši to položi mu ruku na rame.

– Nemojte se osjećati krivim, pukovniče, jer ta rana nikad neće zarasti. Vi ste jedini kome sam se mogao povjeriti, zar nije tako, prijatelju moj? – reče Mark i snažno mu stisne mišicu.

– Naravno, Mark – složi se pukovnik s ponosom.

– Mark – obrati mu se pukovnikova supruga. – Ostani kod nas koliko želiš – reče gospođa Duval nasmiješivši mu se blago svojim rumenim usnama, te otkrije lijepi niz bisernih zubi.

– Tako je, majko – složi se Nelly radosno, a onda ga ozareno pogleda, no Mark se samo sretno nasmiješi.

– E, ali ja imam bolji prijedlog – javi se pukovnik. – Danas se iznenada razbolio poručnik, pa kako je njegovo mjesto slobodno, mogao bi ga ti zamijeniti, je li? – reče vragolasto.

– Krasno! – uzviknu u isti mah majka i kćerka.

Mark je pričekao da oduševljenje splasne, pa tek onda im odgovori:

– A, ne, hvala vam na toj ponudi, pukovniče, ali ja sam se prije tri godine izjasnio što o tome mislim. A što se tiče vašeg bolesnog poručnika – doda osmjehnuvši se – preporučite mu da pročita bonton, pa ne vjerujem da će se ubuduće razboljeti od iste bolesti.

– Pa... ovaj... mislio sam... – poče se pravdati pukovnik.

– Oče – prekinu ga Nelly – molim te, pusti ga na miru, ta valjda on najbolje zna što želi u životu, zar ne, Mark? – upita ga Nelly znatiželjno.

– Svakako, Nelly – složi se Mark te je pogleda prisno; jer je shvatio dublje značenje njena pitanja i pogleda.

– Mark, zanima me kako si spasio život ocu? – upita ga djevojka.

– Ma, Nelly – preduhitri pukovnik Duval Marka u odgovoru – pa zar ti nisam najmanje tisuću puta pričao o tome? On ti ne može ništa više o tome ispričati, je li, Mark?

– Pa... – poče Mark osmjehujući se.

– Imaš pravo, oče, ali bih ipak željela čuti njegovu verziju – reče prije nego je Mark uspio odgovoriti te ga pogleda svijetloplavim očima od čega mu postade toplije u duši.

– Hm! – nakašlje se diskretno Mark, a zatim reče: – Mislim da tvoj otac ima pravo, Nelly. Kako vidim da te se ne bih lako riješio, onda ću ti ispričati tu priču. Dakle, ovako je to bilo: U posljednjoj bici tvoj otac je bio lakše ranjen i našao se u takvoj situaciji da se nije mogao braniti, ali na svu sreću ja sam se našao u blizini i spasio

ga... Mislim da je to sve... – ispričao je kratko.

– Točno mi je tako i otac pričao – složi se Nelly.

– He, he, dobro si to izveo, Mark, stara lijo. Ispričao si to tako ležernim tonom kao da je to bio mačji kašalj, no ja dobro znam da nije bilo tako jednostavno, pa se zbog toga osjećam vječitim dužnikom – reče pukovnik.

– Mislio sam da smo to pitanje riješili, pukovniče, a osim toga, moram vas podsjetiti da ste mi se odužili poklonivši mi Dinamita, zar ne? I još nešto, smatram da biste trebali znati da među drugovima ne postoje dugovi, zar ne – ozbiljno će Mark.

– Imaš pravo, Mark, ali što ćeš kad sam ti vječno zahvalan.

– To mi je drago, ali zaboravimo načas prošlost i vratimo se u sadašnjost. za večerom sam samo ja pričao, iako sam bio znatiželjan da čujem vašu priču, pukovniče. Vjerujem da imate što pričati, jer čin pukovnika niste saslužili zbog sunčanja na arizonskom suncu, nije li tako? – upita mladić veselim tonom.

– Točno, Mark – složi se pukovnik Duval. – Pa, da ti pravo kažem, ja sam nastavio ratovati poslije secesionističkog rata. To nije rat protiv Južnjaka, nego protiv Apaša. Iako su slabo naoružani, na žalost, zadaju mnogo nevolja, i to zbog toga jer imaju izuzetno lukavog poglavicu Crnog Orla. Nedavno sam im zadao težak udarac, pa su se pritajili, ali sam zabrinut, jer su nakon toga uvijek opasniji – odgovori mu pukovnik Duval.

– Zaista vam nije lako, ali što radite dok Apaši miruju? – upita Mark sve življe zainteresiran za život svoga druga.

– Za mene nema nikad mira, jer Apaši nisu jedini koji mi zadaju nevolje. Kao što znaš, Camp Bowie je nedaleko od meksičke granice koju često prelaze desperadosi i pri tom pljačkaju i ubijaju sve na što naiđu. Sva sreća da smo nedavno uhvatili njihovog vođu Ramona Spinozzu, pa će dok ne izaberu novog vođu vladati mir. Inače, tog bandita bismo uskoro trebali sprovesti u Tombston, gdje će mu biti suđeno, iako bi, po mome, mogao i ovdje visiti, jer se dobro zna da samo to zaslužuje. Što se tu može, zakon je zakon – reče pukovnik pomalo ljutito te slegne ramenima.

– No dobro, ja to sve razumijem, ali nije mi jasno zašto ste ovdje poslije rata nastavili karijeru, kad ste mogli birati najveće gradove? – upita Mark.

– Mark, ja sam mu to bezbroj puta prigovorila – uplete se Nelly – jer čovjeku u ovoj pustinji jedino preostaje da poludi.

– Nelly! – strogim se glasom obrati pukovnik kćeri i pogleda je smrknuto, na što ona zanijemi i pogne glavu. – Dobro si postavio pitanje, Mark – nastavio je Nellyn otac nakon nezgodne scene. – U gradu bi mi bio lagodniji život, ali ti dobro znaš da ja volim dinamičan život, pa sam zbog toga odabrao ovo mjesto. Osim toga, ovdje mogu mnogo brže napredovati, kao što sam i dokazao dobivanjem čina pukovnika. No moj trud se nije isplatio samo u dobivanju višeg čina, nego u nečem drugom. Prije nekoliko dana dobio sam pismo iz Washingtona u kojem mi pišu da će mi uskoro poslati zamjenu. Žele me vidjeti u svojim redovima, naravno, kao političara. Iskreno govoreći, to priznanje mi

godi, jer sam još mlad i pun energije, a i ambicija da se pokušam uzdignuti kao političar, zar ne?

– Dobro je kad je čovjek ambiciozan, a uz to još i sposoban, kao vi. Vjerujem da ćete postići veliku karijeru, pa možda ćete se uzdignuti i na sam vrh – reče Mark.

– Pokušat ću – veselo će domaćin.

– Mark! – Pozove ga Nelly, prekinuvši njihov razgovor. – Posveti malo pažnje i nama. Prolazio si kroz mnoge gradove, pa bismo željeli da nam pričaš kako tamo ljudi žive?

Mark im je udovoljio i cijeli im sat pričao o o velikim gradovima, ljudima, modi i ostalim sitnicama. Oko pola noći javi se pukovnik:

– Kasno je – reče pogledavši na džepni sat. – Vrijeme je za spavanje. Svi smo umorni, a osim toga nas dvojica smo i pijani, zar ne, Mark? – upita i pritom pokaže na praznu bocu vina, a Mark se na to samo nasmiješi, jer je znao da je pijan, ali ne od vina nego od ljubavi.

– Nelly, odvedi gosta u malu sobu – reče Mary.

– Ali... – pokuša mladić odbiti gostoljubivost.

– Mark, molim te, pa ti si naš gost – reče pukovnik i položi mu ruku na rame.

Mark slegne ramenima pa se svi na to nasmijaše i ustadoše od stola.

* * *

Zastao je na pragu male sobe, jer je ugledao Nelly kako mu gracioznim pokretima sprema krevet za spavanje. Nelly mu je bila okrenuta leđima i nije ga čula. On je kao opijen gledao njeno tijelo.

– Slobodno? – upita Mark pokucavši na vrata sobice.

– Nije – veselo mu odgovori Nelly ne okrećući se jer je bila zauzeta namještanjem jastuka.

– Kako ide? – upita veselo Mark približivši se krevetu, pa ga je ona mogla vidjeti.

– Još malo, pa ćeš se moći odmoriti. Evo, gotovo je – reče te položi dva šarena pokrivača na krevet.

– Nelly, što će mi dva pokrivača, ta valjda ne misliš da sam starac? – iznenađeno upita i slatko se nasmije.

– Noći u pustinji su vrlo hladne, pa stoga ničije godine nisu jamstvo da može lagano pokriven spavati, a sad ti prosudi što je bolje – reče Nelly veselim tonom.

– Uvijek sam govorio da trebam slušati lijepe djevojke – odvrati Mark i makne joj sa čela svijetloplavi pramen kose.

Trenutak su se nijemo gledali, a onda se djevojka nasmiješi i progovori:

– E, kad je tako, onda pođi spavati.

– Tako mi i treba kad se nadmudrujem s pukovnikovom kćeri – reče Mark osmjehujući se i češući po glavi. – Nelly, prije nego što izvršim tvoje naređenje, želio bih te nešto upitati.

– Što? – radoznalo će djevojka.

– Jesi li sutra ujutro zauzeta?

– Pa nisam ni sa čim posebno, a zašto?

– Ako želiš, mogli bismo u zoru otići na jahanje.

– Mark, pa to je izvrstan prijedlog – uzviknu Nelly radosno. – A osim toga, mogli bismo se utrkivati s konjima. Željela bih da moja kobila odmjeri snagu s Dinamitom.

– U redu. U koliko ćemo sati izjahati? – upita on ozarena lica.

– Najbolje je u pet, jer tako bismo izbjegli vrućinu – odgovori Nelly.

– U redu – reče Mark.

– Onda, laku noć, Mark – reče Nelly radosno.

– Laku noć, Nelly – odvrati joj gledajući za njom kako izlazi iz sobe i zatvara za sobom vrata.

VI

Mark je ustao s prvim jutarnjim zrakama sunca. Iako nije mnogo spavao, na njegovu se licu nije vidio umor. Naprotiv, doimao se odmornim, a to je bila zasluga zaljubljenosti. Za vrijeme brijanja pjevušio je veselu pjesnicu i bio sretan što se ponovo raduje životu. Upravo je povukao britvom preko obraza, kad je u sobu, bez kucanja, naglo ušla Nelly i uzviknula:

– Ustaj, lijenčino!

– Au! – jauknuo je Mark posjekavši se britvom.

– Oh, oprosti, Mark – reče prestrašeno Nelly i ugleda tanki krvavi mlaz kako klizi njegovim obrazom i miješa se sa sapunicom.

– Vrijedilo se posjeći – reče Mark brišući ručnikom krv s lica.

– Zašto? – upita Nelly začuđeno.

– Pa zato što danas izgledaš čarobno – odgovori gledajući je žudno svojim čeličnoplavim očima.

– Eh, nepopravljiv si laskavac, Mark – reče osmjehujući se, pa kako nije mogla podnijeti njegov pogled, na licu joj se pojave dvije rumene pjege.

* * *

– Dobro jutro gospođo Duval – pozdravi Mark ušavši u kuhinju obrijan.

– Dobro jutro, Mark. Kako si spavao? – upita pukovnikova supruga pripremajući na štednjaku slaninu s jajima.

– Izvrsno odgovori Mark sjedajući za stol.

– Mark, doručak će odmah biti gotov.

– Gdje je pukovnik, gospođo Mary?

– Ispričao se što ti se ne može pridružiti za doručkom, jer je zauzet poslom – odgovori gospođa Duval i pruži mu tanjur s jelom.

Doručak je pojeo u nekoliko brzih zalogaja, jer je tek sada osjetio istinsku glad nakon prospavane noći.

– Mark, žderonjo. Izlazi – poviče Nelly s praga kuće i tako zadovolji mladićevu znatiželju. – Konji su pred kućom. Hajde, ustaj! Što čekaš? – Idem, idem, pukovniče Nelly – reče veselo Mark ustajući, na što se svi nasmijaše.

– Čuvajte se, djeco – reče Nellyna majka zabrinuto pošto su uzjahali konje. – ' Ne idite daleko, jer su možda u blizini Apaši ili desperadosi.

– Ne brini! Čuvat ćemo se – reče Nelly, a Mark potvrdi njene riječi kimanjem te krenuše laganim kasom.

VII

Mark i Nelly jahali su u početku šutke, ali su im lica bila ozarena zadovoljstvom.

Iako su rano izjahali, ipak su već bili oznojeni, jer ih je arizonsko sunce nesmiljeno probadalo užarenim iglama. Mark je pogledao u nebo, ali je ubrzo spustio pogled, jer ga je zaslijepilo svijetlomodro nebo bez oblačka. Čini se

da ni danas neće arizonska prašina utažiti žeđ, razmišljao je osjetivši kako su mu usta suha, pa posegne za čuturicom i potegne dva-tri gutljaja vode.

– No, Mark, zar nećeš prihvatiti jučerašnji izazov? – upita Nelly smješkajući mu se izazovno.

– Hoću, ali najprije odaberi, cilj – reče i istom mjerom joj uzvrati smiješak.

– Onaj visoki kaktus? – predloži Nelly i rukom pokaže kaktus udaljen oko kilometar.

– Prihvaćam, jer ne samo da volim slušati ljepotice, već ih volim i pobjeđivati, pukovniče Nelly – složio se Mark, te je sa znatiželjom i smiješkom na usnama očekivao kako će odgovoriti na njegovu doskočicu.

– Uvijek sam voljela pobjeđivati uobražene ljude – odgovori mu Nelly i pri tom se zajedno nasmijaše. Još su se nekoliko trenutaka zaljubljeno gledali, a zatim djevojka ošine kratkim bičem svoju kobilu i poviče: – Krenimo! Điiiha, Suzy!

Gotovo su u isti mah jurnuli, te se ispod konjskih kopita stade podizati prašina. Nellyna kobila je povela neznatnom prednošću. Nakon stotinjak metara trke Mark je shvatio da Nellyna kobila nije dorasla Dinamitu. No ipak je podbo Dinamita da bi se uvjerio da ima pravo. Dinamit je jurnuo svom snagom i za nekoliko trenutaka je sustigao kobilu, a zatim je ubrzo i preuzeo vodstvo. Konjušar Sam je zaista izvanredno obavio posao, razmišljao je osjećajući kako pod njim Dinamit kipti od snage. Svakom se sekundom između dva konja povećavao razmak, no pošto je Mark saznao tko je bolji, malo je usporio i dopustio Nelly da ga prestigne. Bio je zapanjen njenim postupkom prema kobili. Žeštoko ju je šibala bičem po slabinama.

– Pobijedila sam! – uzviknu Nelly radosno stigavši prva do kaktusa.

– Čestitam, Nelly – reče Mark zaustavivši Dinamita kraj nje. – Zaista imaš izvanrednu kobilu.

– Povjeravala bih ti da ne znam da mi nisi pustio da pobijedim – odgovori mu zadihano Nelly, a uz to mu šaljivo zaprijeti kažiprstom. – Baš sam bila luda kad sam se ponadala da te mogu pobijediti.

– Uvijek vrijedi pokušati, jer nitko nije stalno najbolji, ali isto tako nije potrebno konja nemilosrdno bičem tjerati da po svaku cijenu pobijedi, već ga treba ljubavlju voditi, pa će tako on mnogo više dati od sebe, zar ne, Nelly? – reče prijekornim glasom, ali ju je ipak gledao blago.

– Imaš pravo, Mark, ali želja za pobjedom bila je jača od mene – sramežljivo se složi Nelly tapšući pri tom crvenodlaku kobilu.

– Uh, baš je vruće! Tko li je predložio ovu trku? – reče Mark namjerno promijenivši temu, a zatim se oboje nasmijaše na njegovu šalu. – Da barem nađemo malo hlada – rekavši to razveže maramu oko vrata i stade njome brisati znoj s lica, a Nelly kimanjem glave izrazi istu želju, pa zatim i ona stade brisati bijelom maramicom znoj sa čela.

– Čini mi se, po očevu pričanju, da je iza ovog brda izvor okružen s nešto bujnijom vegetacijom – reče ona i zadjene maramicu za pojas.

– Odlično! – radosno uzvikne Mark. – Krenimo!

Brdo iza kojeg je bio izvor bilo je udaljeno oko pet kilomatara. Konji su kaskali uz blago uzvišenje brda,

a oko njih je zrak treperio od silne vrućine.

– Nadam se da na izvoru nema Apaša – prozbori Nelly zabrinuto.

– Ne vjerujem – odgovori joj Mark pokušavši je utješiti, ali pri tom je sebe prekoravao što je tako neoprezan. Ako se nešto dogodi Nelly, nikad to sebi neću moći oprostiti. Baš sam prava neoprezna i zaljubljena budala. Moram riskirati da se okrijepimo na izvoru, a onda ćemo se brzo vratiti u Camp Bowie. Ako nas napadnu Apaši, teško ćemo se izvući, jer oni imaju bolje konje za ovaj teren, a uz to i bolje poznaju kraj. Osim toga, Camp Bowie je i prilično udaljen. Stigavši blizu vrha brda, Mark je sjahao s konja, a zatim se šapatom obrati djevojci: – Pričuvaj mi konja. Pogledat ću da li možemo slobodno prići izvoru.

– Dobro...Mark... čuvaj se! – složi se Nelly drhtavim glasom.

Mark se približavao vrhu brda s još većom strepnjom, jer je osjetio njen strah. Stigavši do vrha brzo je skinuo stetson s glave, a zatim je legao potrbuške na vrelu, crvenkastu stijenu i stisnuo zube da ublaži bol. Polako i oprezno je provirio preko ruba brda. Izvor je ugledao u podnožju brda. Između stijena curio je tanki mlaz vode, slijevajući se u malu baru a od tuda se voda izlijevala kroz usjek i malo dalje ponirala u zemlju. Voda se iskrila na suncu i mamila ga svojom ljepotom. Mark je odolio napasti, jer nije bio žedan, a osim toga osjetio je da bi to bila dobra zamka, pa je stoga pažljivo promatrao okolinu. Oko izvora, desetak metara uokrug, bila je bujna vegetacija. Čini se da nema nikoga, razmišljao je pošto je razgledao okolinu, a zatim se podigao i pokretom ruke pozvao djevojku da mu se pridruži.

– Kakva je situacija? – upita ga Nelly bojažljivo kad mu se približila.

– Sve je u najboljem redu – rekavši to osjetio je kako se opušta.

Polako su se spuštali blagom strminom brijega prema izvoru i nisu opazili da ih iz grmlja pomno prate dva crna oka puna mržnje. Bio je to Apaš namazan ratnim bojama, s nožem u ruci. Na njemu su bile samo hlače i mokasine. Pritajivši se u grmlju vrebao je plijen poput planinskog lava.

– Okrijepi se brzo, jer se moramo što prije vratiti u Camp Bowie – reče Mark pošto su stigli do izvora.

– Ali zašto, Mark? Pa sam si rekao da nam ne prijeti nikakva opasnost od Apaša, a osim toga, ovdje je prekrasno – uzviknu zadivljeno Nelly sjahavši s konja, pa odbaci bič, skine rukavice, a zatim čizme i čarape, te sjedne na rub izvora i uroni noge u bistru, hladnu vodu. – Oh, kako mi godi – reče to s užitkom i povuče suknju sve do butina.

– Točno je da nema nikoga, ali bez obzira na to moramo se što prije vratiti u tvrđavu. Daleko smo od nje i mogli bismo upasti u nevolju, a osim toga izvor je najprikladnije mjesto da se susretnemo s Apašima – reče uzbuđeno Mark, ali ne zato što se bojao nevolja, nego što su mu Nellyne duge i vitke noge, otkrivene do butina, uzburkale krv.

– Ah, baš vi, muškarci, uvijek previše filozofirate. Pa prepusti se životu, Mark. Što čekaš? Uživaj – reče Nelly i skine prsluk, a onda otkopča na košulji dva dugmeta, pa djelomično izloži mladiću svoje draži, i, na kraju zamoči ruku u

vodu te njome prijeđe po bijeloj puti. – Ah, što mi godi, Mark.

– U redu...još...samo pet minuta...i ...krećemo – pokuša odlučno reći, ali zapljusnut njenim dražima jedva je uspio progovoriti.

– Deset? – upita Nelly i pri tom ga pogleda svojim svijetloplavim očima, a onda skine šešir s glave i kosa joj poput žutog slapa pade niz leđa. – Pridruži mi se – rekavši to legne na leđa te sklopi oči, a kosa joj se rasu po crvenkastoj stijeni.

Ugledavši je tako izazovnu, Mark se trgnu i odlučno odgovori:

– Odmah. Samo da konje sklonim u hlad – reče to i konje povede u hlad.

– Požuri! – dobaci mu Nelly.

Mark je žurno vodio konje u hlad, a u sljepoočicama je osjetio kako mu snažno bije. Ostavši sama Nelly nije opazila da joj se iza leđa prikrada Apaš. Svezavši konje u hladu Mark odjednom začuje Nellyn vrisak. Na trenutak je zastao zapanjen, a onda potrči prema izvoru s revolverom u ruci. Još jednom je začuo vrisak, a zatim i sam poviče:

– Nelly, Nelly. Javi se!

Stigavši do izvora zastao je kao skamenjen. Ugledao je Apaša kako je jednom rukom snažno obujmio Nelly oko pasa, a u drugoj ruci je držao nož, čiju je oštricu položio na njen vrat. Mark je spazio užasan strah u Nellynim očima.

– Mark, pomozi mi – poviče Nelly, a onda zaplače.

– Budi mirna, molim te. Izbavit ću te – hrabrio ju je Mark znojeći se, ali ne toliko zbog vrućine nego zbog straha da se djevojci nešto ne dogodi. Pažljivo je razmotrio situaciju, a onda se obratio Apašu:

– Pusti je. Rastanimo se u miru – rekavši to uvidio je da je samo pojačao mržnju u Indijančevim očima, te onda progovori odlučnijim i oštrijim glasom: – Ako je ubrzo ne pustiš, pucat ću. Jesi li me razumio?

No Apaš nije ništa odgovorio, ali je zato jače prislonio oštricu noža na Nellyn vrat i pri tom je malo porezao, te je iz rane procurila kapljica krvi. Vidjevši to Mark od bijesa snažno stisne vilice i raširi nosnice. Indijanac je nijemo promatrao njegovu reakciju, a djevojka je tiho jecala. Moram brzo nešto učiniti da ne ugrozim Nellyn život. Ako pucam, mogu je pogoditi, ali ipak mislim da nemam mnogo izbora, jer mi je svaka sekunda dragocjena. Možda su i ostali Apaši u blizini. Stavit ću sve na jednu kartu, jer ne smijem dopustiti da im padne živa u ruke. Moram iskoristiti povoljan trenutak i pucati, ali samo jednom, i to precizno, jer inače će crvenokožac imati snage da joj prereže grkljan, razmišljao je sabrano iako je bio napet.

– Opominjem te ponovo. Pusti je i idi u miru! – reče Mark, te je pažljivo nanišanio u Indijančevu glavu.

Suviše je sakriven iza Nelly, pomisli, ali Nelly kao da je pročitala njegove misli naglo se izvije u stranu i tako na trenutak otkrije Indijančevu glavu. Mark brzo povuče obarač. Ali revolver nije opalio.

– Do đavola! – opsuje ljutito i stisne još nekoliko puta okidač, ali kolt je i dalje ostao nijem. – Pa zašto je zatajio?

Indijanac se pobjedonosno smješkao. Odbacio je djevojku u stranu i jurnu svom žestinom na

Marka, koji se zagledao u revolver i na trenutak zaboravio na Apaša, ali na njegovu sreću Nelly mu dovikne:

– Mark, pazi!

Mark brzo podigne pogled i iznenadi se vidjevši Indijanca samo tri metra ispred sebe. Apaš mu se uz ratni poklič munjevito približavao. Mark je shvatio da u ovoj borbi nema mnogo izgleda da pobijedi, ali je u djeliću sekunde, zauzeo borbeni stav. Apaš ga je pokušao probosti, ali se Mark za dlaku izmakao u stranu, pa ga je oštrica noža samo okrznula po rebrima. Sve je to zapanjeno promatrala Nelly, nijema i razrogačenih očiju. Pošto ga je Apaš promašio, Mark je to iskoristio. Koltom je snažno zamahnuo i udario crvenokošca iza uha, pa je ovaj samo bolno jeknuo, a onda se poput vreće srušio u prašinu. Sve je to trajalo dvije-tri sekunde, ali pobjedniku se činilo da je prošla cijela vječnost.

– Za dlaku – promrmlja Mark gledajući u tanku, ali dugu posjekotinu na rebrima koja je neznatno krvarila.

Uto se Nelly sabrala, brzo se podigla sa zemlje i prišla Marku, ali je zastala iznenađena vidjevši da krvari.

– Ne brini, nije mi ništa – reče Mark tješeći je, a zatim odveže maramu oko vrata, i stavi je na ranu. Ponovo joj se obrati: – Obuci se brzo, a zatim dovedi konje!

Nelly ga bez riječi posluša. Mark je pazio na onesviještena Apaša.

– Mark, evo ti laso. Čvrsto ga sveži – reče Nelly pošto je dovela konje.

Mark ga je brzo svezao, a kad ga je prebacio preko Dinamitovih leđa, obratio se Nelly:

– Krenimo! Ne smijemo se zaustavljati do Camp Bowieja – reče te oboje podbodu konje i galopom se uputiše prema utvrdi.

VIII

Nakon sat vremena Mark i Nelly, zajedno sa zarobljenim Apašom, ugledali su Camp Bowie.

– Oh, Mark, konačno smo stigli! Na izmaku sam snaga – reče Nelly umornim glasom.

– Izdrži još malo – reče Mark.

Ugledavši Camp Bowie jahači su iz žestokog galopa prešli u kas. Sunce se lagano približavalo zenitu. Zahvaljujući dobrim konjima i sreći, nisu imali neprilika, ali zato su bili iscrpljeni, znojni i prašni. Njihov zarobljenik Apaš maloprije se osvijestio, pa kad je shvatio gdje se nalazi, pokušao se bijesno osloboditi konopaca, ali svaki napor mu je bio uzaludan, jer je bio čvrsto svezan.

Stotinjak metara ispred njih opazili su jednog jahača kako ide pješice i za sobom vuče konja koji je hramao. Kad su mu se približili, stranac je zastao u hodu, pa se okrenuo i pažljivo ih pogledao, a onda se bez pozdrava obratio djevojci:

– No, ljepotice, šapni mi na uho ime ovog kempa.

– Stranče, produži dalje – reče Mark ljutitim glasom i tako preduhitri Nelly s odgovorom.

– Što? – zapanjeno će stranac, te brzo spusti obje ruke na drške revolvera, ali i Mark je bio isto toliko brz, pa tako obojica zastadoše u tom pokretu gledajući se s neskrivenom mržnjom.

– Mark, molim te, prestani – reče Nelly prestrašeno.

– Nelly, ne miješaj se u ovo – obrati joj se Mark ne gledajući je, jer je vjerovao da pred sobom ima iskusna revolveraša koji ne prašta ni najmanju grešku protivnika.

Mark je dobro znao zašto se tako ponio prema revolverašu. Nepristojno se obratio Nelly i požudnim je pogledom prelazio preko njenih oblina. Znao je da u dvoboju s revolverašem nema nikakvih izgleda, jer mu revolver nije ispravan. Revolveraš je bio Markove visine, ali mnogo mršaviji, pogrbljenih ramena. Ispod šešira mu je provirivala kratko podšišana crvena kosa. Između zelenkastih očiju stršio je poveći kukasti nos, a ispod njega riđi brk. Godine mu je bilo teško odrediti, ali Mark je procijenio da mu je oko trideset i pet do četrdeset godina. Odjeven je bio u crno, prašno odijelo, te su mu se na toj podlozi jedino uočavale sedefaste drške revolvera. Nakon podužeg promatranja revolveraš je zaključio da nije poželjno da ubije Marka. Bez hrane, vode i bez dobra konja, vojnici iz tvrđave brzo bi ga uhvatili.

– Srest ćemo se ponovo, mladiću – reče ljutitim glasom crvenokosi revolveraš i pri tom mu se cinički osmjehne.

– Nadam se – uzvrati mu istom mjerom Mark, ne skidajući ruku s revolvera.

Revolveraš ga je još nekoliko trenutaka gledao, a zatim je uzeo konja za uzde i uputio se prema kampu.

– Idemo, Nelly! – reče Mark te potjeraše konje za crvenokosim revolverašem.

Kad su ga ostavili iza sebe, Mark je predosjećao da će s njim imati još nevolja.

Tišinu je prva prekinula Nelly:

– Mark, uvijek sam mrzila Camp Bowie, ali sada se prvi put radujem što ga vidim.

– Dolaze! Javite, pukovniku Duvalu da je sve u redu – začu se stražarov glas.

Ušavši kroz velika vrata Mark, Nelly i Apaš su za tili čas bili opkoljeni znatiželjnim vojnicima i doseljenicima.

– Nelly! Mark! – povikaše djevojčini roditelji probijajući se kroz gomilu.

– Oče! Majko! – poviče Nelly, brzo sjaha i baci im se u zagrljaj. – Bilo je strašno. Napao nas je Apaš, ali zahvaljujući Marku sve se dobro završilo – rekavši to zajecala je na snažnim očevim prsima.

– Smiri se – tješila ju je majka milujući je po kosi.

Mark je sjahao i pridružio im se.

– Hvala ti! Ponovo sam tvoj dužnik – reče pukovnik i srdačno mu stisne ruku.

– Niste mi dužnik, pukovniče. Da sam bio pažljiviji, ne bi nam se to dogodilo – odvrati.

– Ne pričaj koješta, Mark! Ja te dobro znam, pa ne vjerujem da si mogao postupiti nesmotreno – reče odlučno pukovnik. Mark je bio svjestan njegove tvrdoglavosti, pa stoga nije želio dalje raspravljati o tome. – Ranjen si? – upita iznenađeno vidjevši mladićevu krvavu košulju.

– Samo ogrebotina – reče njegov ratni drug i pokaže mu ranu koja više nije krvarila. – Uzrok našoj nevolji bio je ovaj Apaš – rekavši to pokaže palcem preko svoga ramena na Indijanca koji je bio prebačen preko njegova konja.

– Skinite crvenokošca – naredi pukovnik, a dvojica najbližih vojnika bez riječi izvršiše naredbu.

– Pa...pa...to...to...je...ne mogu vjerovati svojim očima – zapanjeno će pukovnik Duval prepoznavši Indijanca, a zatim nastavi: – To je, poglavica Apaša Crni Orao!

Poglavica Apaša Crni Orao stajao je svezan između dvojice vojnika. Ljudi su počeli negodovati. Željeli su linčovati Apaša, ali pokretom ruke i odlučnim glasom utišao ih je pukovnik Duval:

– Mir, ljudi, molim vas! Ovo je veliki dan za sve nas, jer zahvaljujući mome drugu, Marku Osbornu, u ovim krajevima će ponovo zavladati mir.

– Tako je – povikaše svi u jedan glas.

Uspjevši ih malo smiriti pukovnik nastavi:

– A kako da mu presudimo?

– Linčom – povikaše ljudi u zboru.

– Tako je – složi se s njima pukovnik Duval, a zatim nastavi: Nećemo mu ni suditi, nego ćemo ga odmah objesiti i to na vrh jarbola, umjesto zastave, zar ne?

Mark nije mogao vjerovati svojim očima i ušima da njegov drug može tako postupiti.

– Odvežite ga brzo – poviče jedan doseljenik iz razjarene gomile, a nakon toga doda: – Istim konopcem ćemo ga i objesiti.

Razjarenoj gomili nije bila potrebna više ni jedna riječ, jer su se odmah latili posla. Jedni su Apaša odvezivali, a za to vrijeme drugi su skidali zastavu s jarbola. Mark je od tog prizora osjetio mučninu u želucu, a sekundu kasnije iz njega provali nagomilan bijes, te poviče poput ranjena bizona na razuzdanu gomilu:

– Stanite! Prokleti bili! – rekavši to zanijemio je, jer ga nitko nije čuo.

Mark se nije dao smesti. Istrgnuo je iz ruku obližnjeg vojnika karabin i iz njega ispalio tri hica u zrak. U tvrđavi je nastao tajac prije nego što je posljednja čahura dodirnula crvenkastu prašinu. Sve oči bile su uperene u Marka. Zaokruživši bijesno pogledom po gomili, Mark je progovorio snažno:

– Sramite se! Vi Indijance nazivate divljacima, a što ste onda vi? Zar mislite da ćete linčom riješiti sukob između Apaša i vas? ... Varate se... Na njegovo mjesto doći će drugi poglavica i tko zna koliko se rat još može produžiti... Što je? Što šutite?... Odgovorite mi, krvopije!... Trenutak prije, dok ste kanili proliti tuđu krv, radovali ste se, a da je još malo potrajalo, vjerujem da biste pri linču i zapjevali... Osveta?... Da, želja za osvetom je jaka, ali uvjeravam vas da niste jedini koji ste izgubili najmilije... I ja sam ih izgubio. Što sam nakon toga trebao učiniti?... Ubijati?... A, ne!... Toliko sam ipak bio priseban i uvidio sam da to nikome ne bi donijelo dobro. Stoga me poslušajte, sklopite mir! Ne produbljujte mržnju između sebe, ako ne radi sebe, onda radi svoje djece – rekavši to vratio je pušku vojniku, a zatim je uzeo čuturicu sa svoga konja i s nekoliko gutljaja navlažio suho grlo.

Nastala je tišina, a trenutak kasnije mrmljanje, ali nitko se nije usudio reći nešto naglas. Očito da su željeli da netko podrži ili pobije Markove riječi, pa su uprli poglede u pukovnika Duvala, jer je on bio najmjerodavniji da riješi nastali problem. Pukovnik je nekoliko sekunda šutio, a zatim se nakašljao i počeo govoriti:

– Zahvaljujući Marku Osbornu, nije počinjen zločin... Pa...tako...o-

vaj...želio bih da mu se ovim govorom ispred svih ispričam što smo se maloprije neljudski vladali. Prihvatit ću njegov prijedlog i pokušat ću sklopiti mir s Apašima. Kako oni kažu: zakopat ćemo ratnu sjekiru.

Začuju se riječi odobravanja.

– Narednikče Oldhame, sprovedite u zatvor poglavicu Apaša Crnog Orla – izda naređenje, a zatim još doda: – Odgovarate mi za njegovu sigurnost.

– Razumijem, pukovniče Duvale – reče narednik Oldham i salutira, a nakon toga izda naređenje dvojici vojnika, koji su čuvali crvenokošca: – Redove Wilsone i Niewoode, sprovedite poglavicu u zatvor.

– Razumijemo, narednikče Oldhame – rekoše u isti glas vojnici te povedoše Indijanca prema zatvoru.

Crni Orao se nije opirao, ali kad se približio Marku naglo je zastao i progovorio na lošem engleskom jeziku:

– Bljedoliki...veliki...ratnik!...Žao meni...što nije...braća. Howgh! – reče i prepusti se vojnicima da ga sprovedu u zatvor.

Svi su se počeli polako razilaziti.

– Pa, kako da ti se odužimo. Mark? – upita pukovnik Duval sretan što ima tako dobra druga.

– Imam tri želje: prva, da se dobro okupam, druga, da mi date čistu košulju, i treća, koja se tiče vas, gospođo Mary. Želio bih obilan ručak, uz crno vino.

– Sitnica – povikaše razdragano supružnici.

– Oče, ja imam bolji prijedlog kako da mu se odužimo. To što je Mark zaželio, ispunit ćemo, ali to je zaista sitnica... – otpoče Nelly.

– Dosta, dosta! – poviče naoko panično Mark prekinuvši pri tome djevojku. – Ne pristajem ni na koji Nellyn prijedlog, jer osjećam da će to moja koža ispaštati, a osim toga, vjerujem da će me i uvjeriti... Dakle, ne, ne i ne!

– No, Nelly, kaži već jednom što ti je na umu? – požurivao je kćerku pukovnik Duval nakon što su se prestali smijati.

– Pa, željela bih da priredi ples u njegovu čast – reče Nelly.

– Izvrsno, Nelly! – povikaše složno njeni roditelji. – Pa kako se toga nismo prije sjetili?

– Vjerujem da posjedujem adut, koji će mi omogućiti da izbjegnem večerašnji ples, jer nemam prikladno odijelo – reče Mark znatiželjno očekujući njihov odgovor.

– Bez brige, Mark, ja ću ti posuditi moje – odgovori pukovnik veselo.

– Dobro – složi se mladić – ali ne znam plesati. Baš me zanima tko ima sad spreman odgovor? – upita veselo ih gledajući, te namigne djevojci.

– Ja – javi se ozarena lica Nelly. – Ja ću te naučiti plesati – reče i lagano mu kažiprstom pritisne vršak nosa.

– Ali... – naoko će žalosno Mark slegnuvši ramenima – ako tako mora biti...

IX

Od časa kad su ljudi saznali da će se održati ples, nastala je gužva. Svi su složno prionuli poslu da urede podij za plesače i svirače, napune stolove hranom i pićem, pa im je na kraju tih poslova ostalo malo vremena za uljepšavanje. U toj strci bilo je smijeha, svađe i

prolijevanja suza, no kad se spustila noć, sve razmirice su nestale.

Te večeri plesni podij i prostor oko njega bio je osvijetljen mnoštvom petrolejki. Nekoliko svjetiljki bilo je obojeno raznim bojama. Plesni podij je u stvari bio dio dvorišta ograđen konopcem, na kojem je podignut mali drveni podij za svirače. Jedino stražari na bedemima tvrđave nisu mogli prisutvovati plesu. Iako su povremeno čeznutljivo gledali razdragane ljude, ipak su u muslima bili izvan zidina. Pukovnik Duval je izdao naređenje da dobro paze na okolinu. Ako su Apaši saznali da im je poglavica zarobljen, mogli bi ih napasti.

Doseljenici i vojnici stajali su oko plesnog podija i nestrpljivo očekivali da pukovnik Duval otvori ples. Trenutak kasnije pukovnik je stupio na podij. Okupljeni su ga pozdravili pljeskom.

– Dobra večer! Okupili smo se radi plesa koji je priređen u čast moga prijatelja Marka Osborna – pljesak odobravanja prolomio se unutar tvrđave, pa tek kad je utihnuo pukovnik je mogao nastaviti s govorom. – Obično smo moja supruga i ja otvarali ples, ali večeras će biti prekršena tradicija. Ta će čast pripasti Marku Osbornu i mojoj kćeri – reče i rukom pokaže na mladi par.

– Nelly, zbog ove uvrede ću se osvetiti obitelji Duval – šaptom će Mark kao da se ljuti.

Djevojka se nasmije, primi ga za ruku i povuče na plesni podij je su se začuli prvi taktovi glazbe.

Mark i Nelly zaplesaše, a trenutak kasnije na plesnom podiju pridružiše im se i ostali parovi. Nelly je večeras izgledala izuzetno lijepo u dugoj bijeloj haljini. Dakako, ni Mark nije zaostajao za njom, iako mu je tamno pukovnikovo odijelo bilo veliko, ipak mu je izvanredno pristajalo. Ispod vrata je svezao crnu vrpcu koja se isticala na bijeloj košulji.

– Lijepo mirišeš, Nelly – reče Mark.

– Posudila sam mamin parfem.

– Ipak mi više prija tvoj prirodni miris.

Nelly na to ništa ne odgovori, nego ga samo pogleda zarumenjenih obraza.

– Huh – otpuhne Mark od umora i vrućine pošto su muzičari najavili kratku stanku, a zatim joj se obrati: – Mogli bismo i nas dvoje malo predahnuti i nešto popiti.

– Baš mi je lijepo s tobom, Mark.

On joj na to odgovori toplim smiješkom, a kad su se približili stolovima s pićem upita je:

– Što ćeš piti?

– Punč.

– Pričekaj me ovdje dok donesem piće – reče i stade se probijati kroz gomilu oko stola s pićem.

Ostvaši sama Nelly umorno sjedne na slobodnu stolicu, ali istog trena naglo se trgnula, jer je na golim ramnima osjetila hladnu i znojnu ruku. Okrenuvši se ugledala je crvenokosog revolveraša s kojim se Mark toga dana sukobio radi nje.

– Zdravo, ljepotice – reče crvenokosi revolveraš te ponovo položi ruku na Nellyno rame.

– Molim te, ostavi me na miru – šapatom mu se obrati Nelly i s gnušanjem strese njegovu ruku s ramena.

– Što se ljutiš, srce? – upita revolveraš, a zatim se i predstavi: – Nelly, moje ime je Chaz, Chaz Won-

der – predstavivši se približio je lice djevojci, te ona osjeti da zaudara na alkohol. – Znam da ti moje ime ništa ne govori, ali kad se bolje upoznamo, vjeruj mi da će ti mnogo značiti.

Ne mogavši više izdržati njegovo nasilno udvaranje, Nelly naglo ustane sa stolice i bijesno reče:

– Dirneš li me još jednom, pazi se!

Crvenokosi revolveraš je sa smiješkom popratio njene riječi, a onda ju je brzim zahvatom obujmio oko struka i nagnuo se prema njoj da je poljubi.

– Pusti me, bitango. Vikat ću – prošapće još bješnje djevojka.

Htjela je to riješiti sama, bez uplitanja drugih.

– O-ho! Ljepotica je pokazala kandže. Inače obožavam temperamentne djevojke, jer kad ih pripitomim onda mi najslađe, a osim toga, ne pravi se suviše čedna – reče Chaz Wonder osmjehnuvši se zlurado, a onda je poljubi u vrat.

Kad je Nelly osjetila na vratu slinave usne i bockanje revolveraševih riđih brkova, uzviknula je s gađenjem:

– Gade, pusti me... Mark!

U isti tren mnogi se okrenuše prema njima, a Mark se poče probijati do njih. Kad je ugledao Nelly u revolveraševu zagrljaju, uzviknuo je ljutito:

– Nitkove, pusti je i bori se sa sebi ravnim.

– I hoću – poviče revolveraš te pusti djevojku, a zatim je, usprkos pijanstvu spustio brzo ruke na sedefaste drške revolvera, ali ih nije uspio izvući, jer mu je jedan vojnik pritisnuo u leđa revolversku cijev.

– Bori se bez oružja, bitango – zapovjednim će glasom vojnik.

– Dobro – prozbori bijesno Chaz Wonder, otkopča opasač s revolverima i baci ih iza sebe u prašinu.

Na revolveraševu licu vidjelo se da mu taj nagli razvoj situacije ne odgovara jer je bio vičniji revolverima nego šakama. Chaz Wonder je nasrnuo na Marka, koji je sagnuvši se, izbjegao udarac i uzvratio protuudarcem. Revolveraš se od tog udarca zgrčio uz bolni jauk, ali ga je Mark nastavio udarati šakama poput malja i odbacio ga u pojilo za konje, na što su se ljudi nasmijali. Chaz Wonder je izašao iz pojila teturajući, a voda mu se cijedila s odjeće. Vidjevši da je poražen, revolveraš se obratio prijetećim glasom Marku:

– Pobijedio se, ali idući put ćemo se boriti revolverima i tada ću ja pobijediti.

– Ne vjerujem da će ti se za to pružiti prilika, nitkove – reče srdito pukovnik Duval. – Sutra u zoru moraš napustiti Camp Bowie.

– Žao mi je, pukovniče, ali konj mi je uganuo nogu – podmuklo odgovori Chaz Wonder.

– Istina je, pukovniče, ali vjerujem da će za tri-četiri dana moći odjahati – doda konjušar Sam.

– U redu, ali nakon toga odlazi! – reče oštro pukovnik.

Revolveraš ništa ne odgovori. Zlobno se smješkajući podigne sa zemlje koltove i udalji se.

– Dobio je što je tražio – reče ljutito Nelly.

– Ti, Nelly, šuti – strogim glasom joj se obrati otac.

– Ali, oče? – iznenađeno će djevojka.

– Bez ali, jer ponašaš se poput lake djevojke – prekori je otac. – Osim toga uopće ne mariš za moj ugled.

– Pa nisam ja kriva što privlačim muškarce. U ovoj divljini i najružnija djevojka bi se osjećala kao kraljica ljepote – pokuša se opravdati Nelly.

– Molim te, večeras više ne želim čuti od tebe ni riječi. Uostalom, možeš slobodno poći kući, jer je za tebe večeras završen ples – reče njen otac.

– Ali, pukovniče... – pokuša Mark.

– Mark, molim te, ne miješaj se, jer nije joj ovo prvi put da izazove tučnjavu na plesu – odlučno će pukovnik.

Mark ne reče ništa, nego se uputi za djevojkom, ali ga njena majka mirnim glasom zaustavi:

– Najbolje je da je sama, Mark.

– Muzičari, nastavite svirati – zapovjedi pukovnik Duval pokušavši biti veseo.

Iako se ples nastavio, raspoloženje ljudi je bilo pokvareno zbog tučnjave i svađe, te je nakon sat vremena završio. Ubrzo je tvrđavom zavladao mir.

Poslije pola noći u usnuloj tvrđavi još je jedino petrolejka bila upaljena u pukovnikovoj kući, jer je s nestrpljenjem očekivao posjetioce.

* * *

Nebo je bilo posuto zvijezdama i obilježeno mjesečevim žutim pečatom. Oko dva sata ispred palisade zastala su četiri dobro naoružana jahača i kola s dvopregom.

– Tko ide? – upita odlučnim glasom vojnik s bedema.

– Eliot Hart – predstavi se najbliži jahač. – Pukovnik Duval nas očekuje.

– U redu, gospodine, odmah ću vam otvoriti vrata – reče stražar na bedemu.

Nedugo zatim stražar je otvorio samo jedno krilo vrata, čija je škripa narušila noćnu tišinu. Kad je škripa utihnula, u tvrđavu su ušla četvorica jahača i dvopreg. Zatvorivši vrata za njima, stražar je opazio da su pridošlice nervozni, jer su pronicljivo promatrali okolinu. Vjerojatno su nervozni zbog tereta u kolima, razmišljao je stražar penjući se na stražarsko mjesto. Kola su bila prekrivena tamnim, voštanim platnom ispod kojeg se nazirao poveći predmet. Uz zveckanje mamuza i škripu kola pridošlice su se uputile pukovnikovoj kući. Stigavši pred nju, Eliot Hart je sjahao, i u taj čas je i pukovnik Duval otvorio vrata, te im s petrolejkom pošao u susret.

– Prokletstvo, pa gdje ste do sada – upita šapatom vođu grupe Eliota Harta?

– Slomio nam se kotač na kolima pa smo ga po ovom mraku jedva popravili – odgovori također šapatom Eliot Hart, ali ujedno se osjetilo da je bio uzrujan zbog te nezgode.

– Dobro da se nije nešto drugo dogodilo, jer sam se bojao da vas nisu napali Apaši ili desperadosi. Reci im da unesu kovčeg – reče tiho pukovnik.

Eliot Hart je samo mahnuo rukom, pa četvorica prionuše poslu. Prvo su s kola skunuli platno te na mjesečini zabljesnu željezni kovčeg. Bio je masivan i osiguran sa tri brave. Četvorica ga primiše za ručke, skinuše s kola i položiše na zemlju. Po izrazu lica moglo se vidjeti da je kovčeg vrlo težak. Nekoliko sekunda kasnije ponovo ga podigoše i unesoše u pukovnikovu kuću. Odložili su ga u kut iza vrata i pokrili platnom iz kola.

– Sjednite, gospodo – reče pukovnik Duval, a oni prvo skinuše šešire, pa tek onda sjedoše.

– Možemo li dobiti piće, pukovniče? – upita Eliot Hart.

– Odmah – reče pukovnik i priđe ormariću s pićem.

Eliot Hart je bio mršav i srednje visine, plavokos i proćelav. Na licu opaljenom suncem isticao se gusti, plavi brk, a tamne oči pored kvrgava nosa nemirno su igrale, kao da se boji nečega. Bilo mu je oko pedeset godina. Ostala četvorica bila su braća O'Connor. Kovčeg koji su donijeli bio je pun zlatnih šipki, vlasništvo njihova oca, koji je četrdesetak kilometara od Campa Bowieja imao rudnik zlata po imenu: »Zlatna usta Arizone«. I zaista su bila zlatna jer su svakim mjesecom izbacivala sve više zlata. Inače, Eliot Hart je bio nadzornik rudnika.

– Za uspjeh – nazdravi domaćin pošto im je natočio viski.

Pukovnik im natoči još po jednu čašicu, a zatim progovori:

– Nadam se da do sada sve ide po planu, nadzorniče.

– Bez brige, pukovniče. Ta nije nam ovo prva pošiljka zlata – odgovori Hart.

– Točno, ali do sada smo prevozili zlato čija vrijednost nije bila veća od pedeset tisuća dolara, a u ovom kovčegu je šest puta više zlata, pa stoga postoji mogućnost da je vijest procurila, zar ne? – upita pukovnik Duval zabrinuto.

– Imate pravo, ali za tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama, koje su u ovom kovčegu, kao i do sada, osim nas ovdje prisutnih, te gospodina O'Connora, vozača Wellsa Farga i dvojice bankara u Tombstoneu, Bena Portera i Stanleyja Hendersona, nitko više ne zna, pa prema dosadašnjim pravilima ne vjerujem da će netko nešto reći o pošiljci – pokušao je Eliot Hart umiriti pukovnika.

– Možda, ali mislim da bismo ovoga puta trebali promijeniti način isporuke zlata. – nastavio je pukovnik zabrinuto.

– Zašto da mijenjamo način isporuke koji se pokazao dobrim? – upita nadzornik pomalo ljutito.

– Nadam se da imate pravo – reče pukovnik. – Ne znam zašto ste tako dugo oklijevali sa slanjem?

– Pukovniče, ja i moja braća uvjeravali smo oca da čini grešku što šalje toliku količinu zlata, ali on smatra da je bolje da se jednom u tri mjeseca izložimo riziku, nego pet-šest puta – reče najstariji od braće O'Connor.

– To je točno, ali vaš otac je mogao znati da bi ga gubitak tolike količine zlata mogao dovesti do bankrota. Ne usudim se ni pomisliti što bi se dogodilo da je netko saznao što prevozite. Vjerojatno bi nastala veća zlatna groznica nego u Crnim brdima 1848. Bez mukotrpna kopanja samo treba ubiti dvojicu vozača Wellsa Farga. Mnogi su spremni i za manju svotu imati na duši dva života. Osim toga, ne bismo smjeli potcijeniti Apaše i desperadose – žučljivim tonom završi pukonvik.

– Sve je moguće, pukovniče, ali kad bi tako bilo, onda uopće ne bismo trebali kopati zlato. Smatram da je najpametnije da o tome ne raspravljamo nego da popijemo po još jednu čašicu viskija.

– Tako je – složi se najmlađi O'Connor.

Pošto su popili viski, pukovnik Duval im se ponovo obrati:

– Danas očekujem da stigne poštanska kočija Wellsa Farga, pa kad se spusti noć, ukrcali bismo zlato u kočiju i sutradan u zoru nastavili put prema Tombstoneu.

– Pošto smo se dogovorili, vrijeme je da se vratimo u rudnik. Ja ću produžiti u Deming, jer nam je potrebno još radnika... Onda, laku noć, pukovniče – reče Eliot Hart, i prije nego što se rukovao s njime pružio mu je kožnu vrećicu punu zlatnika. – Ovo vam šalje gospodin O'Connor za vaš trud.

– E, pa zahvalite mu se u moje ime. Na povratku budite oprezni, jer smo zarobili poglavicu Apaša, pa bi vas na putu mogli napasti njegovi ratnici – reče pukovnik, a zatim se rukuje sa svima. – Laku noć.

Zora je zarudjela kad su ljudi iz rudnika zlata otišli, a nedugo poslije njihova odlaska pukovnik Duval je ugasio petrolejku i otišao na spavanje.

X

Idućeg jutra u kući obitelji Duval svi su šutjeli, neraspoloženi zbog sinoćnjeg sukoba između oca i kćeri. Pod okriljem te šutnje Mark i Nelly upregnuli su konja u laganu, natkrivenu kočiju i odvezli se na izlet u pustinju. Kao i prethodnog dana vrućina je bila nesnosna, ali zahvaljujući pomičnom pokrovu kočije bilo je snošljivo. Konj je išao kolskim putem laganim kasom i pri tom podižao oblačiće prašine. Nakon pola sata Mark je skrenuo konja s puta i uputio se prema crvenkastoj stijeni nalik na obelisk, udaljenoj oko dva kilometra. Ubrzo su stigli do nje i zaustavili se u sjeni. Za vožnje nisu progovorili niti jedne riječi. Mark je žudio da popriča s njome, ali je uvidio da je potištena, pa je odlučio da pričeka povoljniji trenutak. Osim toga, morao je pomno promatrati okolinu da ih Apaši ne iznenade. Stigavši do stijene Mark je prvi izašao iz kola, a onda zaobišao kočiju i pružio djevojci ruku. Nelly se tek sada trgnula iz potištenosti i prihvatila Markovu ruku da siđe s kočije i osmjehne mu se. On joj odgovori osmijehom i ponovo se popne na kočiju te uzme tamnoplavi pokrivač i košaru s jelom. Nedaleko od crvenog obeliska spazili su otočić travnatog zemljišta i na njemu rasprostrli pokrivač. Dok je Nelly vadila jelo iz košare i stavljala ga na pokrivač, Mark je smjestio konja s kočijom u sjenu stijene, a onda se pridružio djevojci, koja mu pruži kruh, slaninu, sir i rajčicu. Šutke su jeli, a tek bi se povremeno značajno pogledali i osmjehnuli. Bili su zadovoljni i sretni tim nijemim razgovorom.

Mark je izvadio iz košare bocu crnog vina i dva limena lončića i natočio ih. Pružio je Nelly lončić i ona otpije gutljaj. Pijuckajući gledali su zamišljeno prema horizontu. Pošto su popili vino, djevojka je spremila ostatke jela u košaru, a za to vrijeme Mark je savio cigaretu i počeo pušiti. Predosjećao je da će mu djevojka nakon jela reći nešto važno. Popušivši cigaretu bacio je opušak u travu i zgazio ga. Nelly ga pogleda čeznutljivo i progovori:

– Mark, žao mi je što ti se tek sada zahvaljujem što si me spasio od Apaša i crvenokosog revolveraša, ali bila sam suviše pod dojmom tih događaja. Mnogo sam razmišljala o nama. Ovdje si samo tri dana, a život si mi izmijenio iz

temelja. Sve ovo vrijeme živjela sam kao u snu, ali tvojim dolaskom sam se probudila. Uvidjela sam da postoji nešto drugo.

– Ljubav – reče umjesto nje Mark i poljubi je.

XI

Na palisadi Campa Bowieja stražar se trgnuo začuvši pucnjavu. Na udaljenosti od oko dva kilometra od tvrđave u oblaku crvenkaste prašine jurila je poštanska kočija, ali na veliko čuđenje stražara, iza kočije se uzdizao još veći oblak prašine, iz kojega su izranjali Apaši na konjima. Bili su naoružani puškama, lukovima i strijelama. Na njihovu vatru odgovarao je kočijašev pratilac sačmaricom te ih je desetkovao, za razliku od Apaša kojima nije polazilo za rukom da ga pogode.

– Jim, otvori širom vrata – poviče stražar svome drugu. – Dolazi kočija. Gone je Apaši – rekavši to opali dva hica u zrak.

Stražareva pucnjava probudila je iz mrtvila Camp Bowie. Tvrđavom se razlijegao zvuk trube. Na njen poziv vojnici s puškama stadoše se uspinjati na visoku ogradu. Kočija je velikom brzinom ušla u tvrđavu, a sekundu kasnije za njom se zatvoriše masivna vrata od debelih balvana, u koja se zabiše nekoliko strijela i olovnih kugla. Vojnici zapucaše na Apaše koji su se povlačili jer su uvidjeli da im je plijen umakao.

Poštanska kočija Wellsa Farga podigla je veliku prašinu u tvrđavi, a kad se ona slegla, znatiželjnici su se okupili oko nje. Začuđeno su gledali izrešetanu kočiju bez putnika. Trgne ih snažan kočijašev glas:

– Što je? Što ste se zagledali? Prazna kočija vas zanima. Ako vam smeta što je prazna, onda lijepo kupite kartu i popunite je – povikao je na zbunjene znatiželjnike, a zatim nastavio istim tonom: – Odlazite! – reče to i ljudi se počeše razilaziti.

– Vojniče, uhvati je! – reče Sid Bedford kočijašev oružani pratilac i s krova mu dobaci poštansku vreću. Vojnik je od njene težine zateturao.

– A, Side, zar nemamo suviše tvrdu kožu za crvenokošce – reče kočijaš svome drugu.

– Istina – složi se Sid sa svojim drugom Abeom Mountainom silazeći s kočije. – Osim toga – nastavio je pošto je stao na zemlju – da su te i pogodili, ne vjerujem da bi ti je probušili, jer si se posljednji put oprao prije godinu dana, i to slučajno kad si se posklizznuo na mostu i pao u potok, zar nije tako? – završi veselim tonom.

– Prokletniče ulickani, pokazat ću ti ja... – poviče Abe Mountain s kočije na svoga druga, te mu bičem skine šešir s glave.

– Hej, Abe, stara ludo! Zamalo si mi pokvario frizuru – reče Sid Bedford podižući šešir sa zemlje, a zatim se obojica gromoglasno nasmijaše.

– Tvoju ljepotu je nemoguće uništiti – doda Abe, a zatim se ponovo nasmijaše.

Abe Mountain je bio pravi gorostas, kao što je i njegovo prezime govorilo (Mountain-planina). Bio je u odijelu od jelenje kože, koje mu je visilo niz tijelo kao da je odjenuo vreću pa je u toj odjeći zastrašujuće izgledao. Na glavi je nosio veliki, kožni zgužvani šešir koji mu je pokrivao ćelu. Usprkos njegovu izgledu i snazi bio je dobroćudan. Bilo mu je oko šezdeset godina, ali je to breme nosio poput mladića. Njegovu čudnu izgledu pridonijela je i sve do prsiju duga, bijela, neuredna brada. Obrazi su mu kao i nos bili prošarani sitnim crvenim žilicama. Na naboranu licu isticale su se smeđe oči, koje su se neprestano smiješile i svojom veselošću privlačile ljude. Usprkos svojim godinama još je bio najbolji kočijaš na Divljem zapadu. Naoružan je bio samo bičem, te se njime služio kao pravi umjetnik. Ne samo da je njime uspješno vodio zapregu, nego je i često razoružavao razbojnike.

– Abe! Sid! – pozove ih narednik Oldham.

– Što ima novo, narednče? – u isti glas povikaše namještenici Wellsa Farga.

– Pukovnik Duval vas poziva na večeru u dvadeset sati – reče narednik očekujući odgovor.

– Reci mu da vrlo rado pristajemo – odgovori mu Abe Mountain s osmijehom na licu, gladeći pri tom rukama veliki trbuh.

– U redu – odgovori narednik i udalji se.

– Vjerojatno je opet riječ o pošiljci... – otpoče Abe kad se narednik udaljio, a kad je vidio smrknuto lice svoga druga, zagrcnuo se.

– Abe! – upozori ga oštro Sid Bedford.

– Oprosti, Sid. Zamalo da izlanem. Tome je kriva večera gospođe. Duval, jer zbog nje izgubim glavu – pravdao se Mountain.

– U redu, Abe. Molim te da ubuduće pripaziš što govoriš, jer dobro znaš što bi nam se dogodilo, kad bi ljudi saznali što prevozimo.

– Dobro, Sid – s razumijevanjem će gorostas.

Sid Bedford, za razliku od svoga druga, bio je uvijek elegantno odjeven, opran, začešljan, obrijan i uglađeno se ponašao. Naoružan je bio sačmaricom i sa dva revolvera, od kojih se nije odvajao ni kad je spavao. Sa svojih trideset i pet godina bio je poznat kao vrstan čuvar poštanskih kola, a to najbolje potvrđuje podatak da mu ni jedan pljačkaš nije uspio opljačkati kočiju, te su tako njih dvojica bili najuspješniji par Wellsa Farga.

– Side, što ćemo s kočijom? – upita Abe gledajući u naprsli zadnji desni kotač i svinutu osovinu.

– Bit će najbolje da je odvezeš kovaču, jer se bojim da je veći kvar pa sumnjam da ćemo sutra nastaviti put – odgovori mu Sid, a zatim mu dobaci da ga malo raspali: – Osim toga, Abe, kad završiš posao kod kovača, odvedi svoje rage kod konjušara Sama da ih uljepša, ako je to moguće!

– Prokleti uglađeni nitkove, pa zar ti najmanje tisuću puta nisam rekao da moje ljepotice: Pegy, Josie, Parvelu, Evelyn, Lizu i Luelu, ne nazivaš pogrdnim imenima? – ljutito će Abe i pri tom udarcem biča izbije svome drugu cigaru iz usta da mu po tko zna koji put pokaže svoje umijeće.

– Abe, umalo sam ostao bez svoga lijepog nosa –, uzviknu veselo Sid, jer je očekivao da će njegov drug tako postupiti.

– Jednog dana ću ti ga stvarno skratiti, kao i tvoj bezobrazni jezik – odgovori mu Abe a zatim potjera konje uz snažni poklič: – Điiiha, ljepotice moje!

Sid Bedford je još nekoliko trenutaka gledao za drugom kako odlazi prema kovačnici, a onda se osmjehne, slegne ramenima i uputi prema vojničkoj kupaonici da se osvježi.

XII

Bila su tri sata poslije podne kad su Mark i Nelly odlučili da se vrate u Camp Bowie. Mark bičem lagano ošinu konja i krenuše prema tvrđavi. Nelly je naslonila glavu na Markovo rame, a on ju je obujmio oko struka. Kako sam sretan. Ipak sam doživio da sretnem djevojku s kojom ću osnovati dom. Dosta je bilo lutanja. Više me ništa ne može spriječiti da ostvarim svoje želje, razmišljao je Mark smiješeći se sretno. Zaljubljeno pogleda Nelly koja mu uzvrati istim pogledom, te se oboje zagledaše u daljinu i predadoše sretnom sanjarenju. Nakon nekoliko minuta dovezli su se do kolskog puta.

– Nelly, razmišljao sam o tome hoćemo li kad stignemo u Camp Bowie, reći tvojim roditeljima o našim planovima za budućnost?

Nelly podigne glavu s Markova ramena i odgovori:

– Molim te, zadržimo tu tajnu još neko vrijeme za sebe, jer kad ostali saznaju za naše namjere, čarolija naše veze bit će razbijena raznim obavezama – rekavši to osmjehne mu se i pogleda ga svijetloplavim očima iz kojih je zračila ljubav.

– Imaš pravo, ljepotice moja, jer vrijeme je pred nama, pa nam se ne žuri – složi se Mark i strasno je poljubi.

Iako je još samo nekoliko sati do noći, sunce se nije predavalo, pržilo je i dalje nesmiljeno.

Odjednom se začuo pucanj, pa Mark poskoči na sjedalu i trgne Nelly iz ugodna sanjarenja.

– Prokletstvo! – rekavši to nije opsovao samo zato što se prestrašio, već i zbog toga jer je tane prozujalo pokraj njegova uha. – Apaši! – uzviknuvši ugledao je pedesetak crvenokožaca na konjima kako im se uz ratni poklič galopom približavaju. – Drži uzde, Nelly!

Nelly ga posluša i čvrsto stegne uzde, a Mark žestoko ošine konja. Apaši su opalili još nekoliko puta, promašivši ih za dlaku. Na njihovu pucnjavu odgovorio je i Mark. Gađao je precizno vinčesterkom njihove konje. Prvi red crvenokožaca bio je izbrisan. Na putu, stotinjak metara ispred njih, ležali su mrtvi konji i ranjeni Indijanci, no na njih su trenutak kasnije naletjeli ostali Apaši.

Mark je bacio na pod kočije praznu vinčesterku i istrgnuo Nelly uzde iz ruku, jer je uvidio da

je samo na trenutak zbunio Indijance. Potom skrene kočiju s puta. Crvenokošci su im prepriječili put pa ih je odlučio zaobići u širokom luku. Ošinuo je konja bičem tri-četiri puta snažno, te on još jače zagrabi. Kočija je poskakivala po neravnu tlu. Mark je shvatio da su u prednosti samo nekoliko sekunda, te na tu pomisao još nekoliko puta ošine konja. U toj panici uspio je nekoliko puta pogledati Nelly. Bila je prestrašena, ali je šutjela i čvrsto se držala za naslon. Njihova prednost se odjednom počela naglo smanjivati. Apaši su se pribrali i jurnuli da im prepriječe put. Crvenokošci ponovo zapucaše, ali i ovoga puta su ih promašili.

Apaši su ih sustizali, te on pruži Nelly uzde, a onda opali iz revolvera dva puta. Pogoci su bili precizni i dva indijanska konja padoše. Ohrabren svojom preciznošću, opali još dva puta. Ta četiri pogotka unesoše malu pomutnju među crvenokošcima, te oni malo usporiše i raširiše se. Taj trenutak njihove slabosti Mark je iskoristio što je bolje znao. Uzeo je iz Nellynih ruku bič i stao je njime još žešće tjerati konja, ali je osjetio da to više ne pomaže. Konj je bio iscrpljen, te je bilo pitanje trenutka kada će pokleknuti. Kad se krenuo vidio je da su Apaši bili udaljeni samo petnaest metara. Još mi je samo ostao jedan metak u revolveru i njega ću sačuvati za Nelly, jer ne smijem dopustiti da im padne živa u ruke, razmišljao je Mark. Odjednom je, ne vjerujući svojim ušima, začuo zvuk vojničke trube i na udaljenosti od nekoliko stotina metara ugledao vojnike iz tvrđave kako im galopiraju u susret.

– Mark, spašeni smo! – poviče Nelly radosno.

– Ovo je jedan od najljepših trenutaka u mome životu – prošapće Mark.

Pojavom plavih bluza živi obruč Apaša se raspao. Potražili su spas u bijegu svi osim jednoga koji se približio kočiji. Na svu sreću Mark ga je na vrijeme spazio i posljednjim ga metkom srušio. Vidjevši da im više ne prijeti opasnost, Mark zaustavi kočiju, pogleda Nelly i pomiluje je po obrazu.

– Jesi li dobro? – upita je.

Nelly mu odgovori kimanjem glave i vatrenim, svijetloplavim pogledom. U tom momentu zaželio je da je poljubi, ali u tome ga je spriječio njezin otac koji je zaustavio konja kraj njih.

– Uh, drago mi je da smo stigli na vrijeme.

– I meni je drago da te vidim, oče – reče Nelly, ustane i poljubi ga, na što se njegovo lice ozari.

– Mala princezo, što bih ja da sam te izgubio? – upita Nellyn otac smješkajući se radosno.

Nelly mu na to odgovori samo smiješkom.

– Kako ste saznali da smo u nevolji, pukovniče? – upita Mark.

– Maloprije je u Camp Bowie stigla poštanska kočija, koju su također napali Apaši, te sam zbog toga naredio vojnicima da osedlaju konje i da vas potražimo. Na svu sreću stigli smo na vrijeme.

– Pukovniče, ujedno ste mi vratili i dug – reče veselo mladić.

– Ne nisam, jer među drugovima ne postoje dugovi.

– Pukovniče, ako mislite spriječiti dalje krvoproliće, onda je potrebno da ubrzate pregovore – reče Mark nakon što su se prestali smijati.

– Tako je – složi se pukovnik ali pođimo sada kući, ako ne že-

limo da zakasnimo na večeru – rekavši to podbode konja i uputi se prema tvrđavi, a Nelly i Mark krenuše za njim.

Stigavši u tvrđavu, Nelly je s ocem otišla kući. Mark je odveo konja i kočiju u konjušnicu, te se uputio pukovnikovoj kući.

Na pola puta je zastao, jer je ugledao svećenika kako ulazi pješice u tvrđavu. Pa, kako se uspio provući kroz obruč Apaša, i to bez konja, pitao je Mark.

Do đavola, ništa mi nije jasno, razmišljao je. Indijanci mu nisu skinuli ni dlaku s glave, pa mi nije jasno kako je tako čio bez prašine na odjeći, stigao u Camp Bowie, kad je najbliže naselje udaljeno najmanje stotinjak kilometara. Da je dojahao na konju ili da je imao sve potrebne namirnice, ne bi izgledao ovako odmorno, osim ako nije neizmjerno snažan, što ne bih mogao reći po njegovoj građi. Ne znam, možda sam suviše sumnjičav, ali ne mogu se oteti dojmu da mi u njegovu slučaju nešto nije kako treba. Imam osjećaj da neće proći mnogo vremena dok saznam tko je on.

XIII

Večera u kući pukovnika Duvala počela je točno u dvadeset sati, a među njima je bio najbučniji i, naravno, najgladniji, Abe Mountain. On je svojim šalama prisutnima neprestano izmamljivao smijeh. Za večerom pukovnik Duval mu se obrati:

– Abe, nadam se da ćeš nas uveseljavati tako cijele večeri.

– Rado, ali mislim da mi to vaša supruga još neko vrijeme neće dopustiti – odgovori Abe Mountain ugledavši gospođu Duval kako na pladnju iz kuhinje donosi pečeno pile, a kada su to i ostali vidjeli, prasnuše u smijeh.

Nakon večere muškarci su pričali o svakidašnjim događajima uz vino i cigarete, a za to vrijeme žene su prale posuđe u kuhinji. Ubrzo su im se pridružile i tek onda je pukovnik Duval progovorio o zlatu:

– Abe i Side, večeras sam vas pozvao zbog nove pošiljke zlata – obrativši im se namještenici Wellsa Farga pogledom upozore domaćina na Markovu prisutnost, te njegove supruge i kćerke, ali ih pukovnik utješi riječima: – Bez brige, vrlo su povjerljivi.

– No, dobro, pukovniče, pa kad je tako onda nam recite kolika je svota posrijedi? – upita Abe veselo.

– Tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama – odgovori pukovnik i istog trena u prostoriji nastane grobna tišina. – Dakle, gospodo, vidim da sam vas iznenadio.

Prvi je do daha došao Sid Bedford.

– Pa kad tako stvari stoje, onda nam još jedino preostaje da se pošteno napijemo, jer kad krenemo u Tombstone, bit ćemo najprivlačnija meta na Divljem zapadu – rekavši to iskapi čašu vina do dna.

– Varaš se, Side. Nećemo biti ničija meta, jer ćemo sami ukrasti zlato – uzviknu radosno kočijaš, ali ovoga puta osmijeh izostane, jer su svi shvatili u kakvoj su opasnosti službenici Wellsa Farga.

– Dobro, Abe, mislim da smo se dovoljno šalili. Vrijeme je da smislimo plan kako da neopaženo stignemo u Tombstone – reče Sid Bedford zabrinutim tonom.

– I ja sam zabrinut zbog toga – složi se pukovnik Duval, a zatim nastavi: – Razmišljao sam da vam dam vojničku pratnju.

– Hm, baš smo u nezavidnu položaju, pukovniče – reče zamišljeno Bedford – jer ne znamo što je bolje: da li da zlato sprovedemo s pratnjom ili bez nje? Bez obzira kako bismo postupili, zlato ipak ne bi stiglo u Tombstone ako je vijest procurila iz našeg kruga, zar ne? Onda bi svi pošteni i nepošteni ljudi krenuli na nas, pa se, vjerujem, ne bismo izvukli iz tog pohlepnog obruča.

Nakon Sidovih riječi svi su se još više zabrinuli i ušutjeli, ali nakon kraćeg vremena Abe će ozbiljno:

– Ja sam za stari plan, a osim toga, ako nas je netko naumio napasti, čekat će nas negdje sutra u zasjedi, ali zbunit ćemo ih, jer ćemo zbog kvara na kočiji tvrđavu napustiti tek za dva dana, pa će stoga napadači pomisliti da smo otišli drugim putem.

– Isti plan su prihvatili i nadzornik rudnika Eliot Hart, i sinovi gospodina O'Connora, vlasnika rudnika, ali bez obzira na to ipak sam se želio prethodno s vama posavjetovati – reče pukovnik Duval.

– U redu je, pa ako se svi slažemo za primjenu staroga plana, ta valjda je onda tako i najbolje – složi se Sid Bedford.

– Da li bih i ja mogao nešto reći? – kratko će Mark.

– Naravno, Mark. Svaki prijedlog vrijedi razmotriti – reče mladićev ratni drug.

– Iz vašeg razgovora shvatio sam da često prevozite zlato, ali kako je ovoga puta mnogo opasnije, želio bih vam pomoći, jer dobro rukujem revolverom. Vjerujem da bi vam u gužvi dobro došao još jedan pomoćnik. Osim toga, jednim udarcem biste riješili i drugi problem, pukovniče. Kao što ste i sami kazali, u zatvoru vam je vođa desperadosa Ramon Spinozza, pa kako mu suđenje treba biti u Tombstoneu, mi bismo ga mogli sprovesti u grad i tako uštedjeti trud vojsci. Inače, i ja sam za primjenu staroga plana.

– Prijedlog nije loš, Mark, ali ne mogu dopustiti da svoju glavu izlažeš opasnosti – odgovori pukovnik.

– Pa, i tako nisam ničim posebno zauzet – reče Mark i značajno pogleda Nelly. Ona je strahovala da će otac dopustiti Marku sudjelovanje u tom opasnom zadatku. – Osim toga, ta akcija mi je potrebna da ne za zarđam – rekavši to nasmiješi se te postavi pitanje Sidu i Abeu: – Onda, što vi mislite?

– Pa, što se nas tiče, s oduševljenjem prihvaćamo tvoju ponudu – odgovori Sid i umjesto svoga druga.

– No kad je tako, onda se i ja slažem – reče pukovnik.

– Mark! – pozove ga Nelly prestrašeno, ali on joj namignu te je na taj način umiri da ne brine da će mu se nešto loše dogoditi.

– Još nešto, Abe – reče pukovnik – iduće noći dovezi kočiju ispred moje kuće, pa ćemo nas četvorica oko pola noći podići kovčeg na njen krov.

– U redu, pukovniče! – odgovori gorostas.

Službenici Wellsa Farga ostali su još nekoliko trenutaka, a zatim se kao i ukućani povukoše na spavanje.

XIV

Idućeg dana Mark i Nelly sjedili su na klupi ispred kuće i razgovarali o zajedničkoj budućnosti.

– Mark, zašto si sinoć prihvatio onaj opasan zadatak? – upita ga Nelly zabrinuto.

– Nelly, molim te, nemoj se bez razloga brinuti, jer si i sama vidjela da se dobro snalazim u teškim situacijama, a osim toga, dužnost mi je da pomognem tvome ocu jer mi je on najbolji drug. Ubuduće neću sudjelovati u tim poslovima, jer ćemo se odseliti odavde – pokušao ju je utješiti, ali mu nije pošlo za rukom.

– A gdje bismo živjeli, Mark? – upita djevojka sad već malo življe.

– U svakom slučaju nastojat ću da ne živimo u Arizoni, jer mi je njene vrućine i više nego dosta. Naslušao sam se priča da je u Kaliforniji vrlo plodna zemlja, pa bih stoga htio da se ondje naselimo. Želim obrađivati zemlju i uzgajati stoku – odgovori joj Osborn.

– Ali ja sam mislila da ćemo živjeti u gradu, jer ondje je mnogo zabavniji život – reče razočarano Nelly.

– Da, točno je da je život u gradu zabavniji i lagodniji, ali smo uz veliku hrpu novca. Osim toga, vjeruj mi da će ti život na farmi biti uzbudljiv, dani će ti vrlo brzo prolaziti. Još nešto, novac koji imam dovoljan nam je da kupimo malu farmu, dok bi taj novac u gradu potrajao vrlo malo. Za život u gadu potreban mi je posao, te kako ne znam ni jedan posao osim farmerskog, vjeruj mi da bismo više bili gladni nego siti.

– Točno da mi se takav život ne bi svidio u gradu, ali isto tako ne bih željela živjeti na farmi jer bismo se godinama morali mučiti samo za hranu, a na zaradu ne bismo ni mogli pomisliti.

– Pa, Nelly, mladi smo i vjerujem da ćemo steći sve što je potrebno jednoj obitelji, a i ostali bi nas farmeri poštivali – pokušao ju je uvjeriti Mark.

– E, pa baš za to što smo mladi, ja ne želim mladost upropastiti napornim radom, kad mogu živjeti luksuzno.

– Koliko znam, otac ti još nije postao predsjednik, a? – upita Mark sa smiješkom, nastojeći spriječiti prepirku.

– Prokletstvo, zar ne razumiješ o čemu govorim? – ljutito uzvikne Nelly.

– Pa o novcu kojega nemaš, ali ... stani malo! – uzvikne Mark zaprepašteno shvativši na što djevojka cilja. – Valjda ne misliš o... o...

– Da, da, o zlatu. O tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama koje su u mojoj kući, a ti fantaziraš o nekom farmerskom životu. Hej, pa zamisli život s toliko novca, ludo – prošapće djevojka. a Mark joj u očima spazi pohlepu.

– Nelly, ne mogu vjerovati da to zaista misliš – zaprepašteno će Mark. – Zar bi me i dalje voljela kad bih ubio Abea i Sida?

– Ne moraš ih ubiti da bi se domogao zlata, zar ne? – odgovori mu Nelly i osjeti da ga polako smekšava.

Nekoliko trenutaka Mark je šutke razmišljao, a na licu mu se očitavao očaj, strah, slabost, neodlučnost i nevjerica, te stisnuvši vilice jedva je procijedio svoju odluku:

– Ne, ne i ne! Ne mogu učiniti to što tražiš od mene, pa te stoga molim da odmah odlučiš: ili zlato,

ili ja – rekavši to spazio je lagani trzaj oko Nellynih usana. Osjetio je kao da je za njih dvoje vrijeme stalo, da ih dijeli sve veća pregrada. – No, Nelly? – rekavši to trgnuo ju je iz razmišljanja.

– Zaboravi ovaj razgovor, Mark. Samo sam se šalila. Što će mi drugo zlato, kad si mi ti najsjajnije zlato – odgovori mu Nelly s usiljenim smiješkom.

– Oh, Nelly, molim te, nemoj se više šaliti na taj način, jer inače će mi srce pući od tuge.

Glupane, iako te jako volim, ipak ću te odbaciti i pronaći novog pomoćnika da ostvari moj plan. Važnije mi je zlato od ljubavi, razmišljala je djevojka grozničavo.

– Nelly, molim te dođi mi pomoći u kuhinju – pozove je majka s praga kuće. – Žao mi je što ti je oduzimam, Mark.

– Bez brige, vratit će mi se – veselo on odgovori.

– Naravno, Mark, čim završim posao u kuhinji – složi se Nelly, a zatim pođe za majkom u kuću.

Toga se dana u tvrđavu vratio izviđač s bijelom zastavom. Pukovnik Duval ga je poslao u zoru da se dogovori s Apašima o sklapanju mira. Oni su na to pristali i dogovorili su se da se idućeg dana u podne nađu sa svojim predstavnicima na udaljenosti od dva kilometra od Campa Bowieja. Tom viješću pukovnik je bio zadovoljan, jer je na taj način mogao riješiti tvrđavu problema. Prvo, poštanska kočija moći će nesmetano krenuti u Tombstone, drugo, konačno će biti sklopljen mir, i treće, ako bude sklopljen mir, vjerojatno će biti unaprijeđen u viši čin.

* * *

Toga dana na večeri kod pukovnika Duvala ponovo su bili Abe i Sid. Nakon večere Nelly reče:

– Saopćit ću vam jednu radosnu vijest – rekavši to napravila je grimasu na licu kao da je neizmjerno sretna.

– Hajde kaži nam, lutkice – nutkao ju je Abe Mountain pušeći lulu.

– Mark i ja ćemo se vjenčati

– Nelly! – povikaše u isti glas njeni roditelji.

– Pa što vam je? – nasmijala se na izgled sretna njihova kćerka. – Zar niste sretni?

– Baš naprotiv – uskliknuše ponovo njeni roditelji.

– Mark, neopisivo sam sretan – reče pukovnik Duval i snažno mu stisne ruku.

Mark se na silu nasmiješio, jer mu nije bilo drago što je Nelly bez njegove suglasnosti objavila tu vijest. Nelly je osjetila što se s njime zbiva te mu reče:

– Mark, molim te, oprosti mi što sam bez tvog znanja objavila novost, ali nisam više mogla sakrivati sreću – dok je to govorila svom je licu dala skrušen izraz, pa je to smekšalo Marka i on joj kimanjem glave odobri.

Jadni naivko, pa ti i ne slutiš što ti spremam, razmišljala je djevojka.

– Već nekoliko mjeseci sve mi polazi za rukom, i kad bih morao izdvojiti najsretniji događaj, mislim da bi to bilo vaše vjenčanje, djeco – reče pukovnik Duval neizmjerno radostan.

– E, kad je tako, oče, onda imam još jednu želju. Potrebna mi je vjenčana haljina. Mogla bih zajedno s Markom poći u Tombstone da je kupim – reče pukovnikova kći očekujući s nestrpljenjem odgovor.

Ako odgovor bude negativan, neću se predati, jer ovo mi je jedinstvena prilika da se domognem zlata i ostvarim svoje davne snove, grozničavo razmišljala raznišljala djevojka.

– Pa... može ti i Mark donijeti haljinu, a osim toga, to je suviše opasan put za tebe, dijete moje – odgovori joj otac.

Nelly je s mukom suspregnula bijes, a kad se u djeliću sekunde pribrala reče:

– Oče, pa nećeš mi valjda to uskratiti? Ta dobro znaš da mi ne prijeti nikakva opasnost, jer ćeš sutra sklopiti s Apašima mir, a desperadosi više ne haraju ovim područjem otkako si im zarobio vođu. Osim toga, nitko osim nas ne zna za tu pošiljku. Kad bi i došlo do gužve, i ja bih im mogla pomoći jer znaš da dobro rukujem revolverom, a i da nije tako, ne trebaš se brinuti jer tu je Mark koji će me kao i do sada spasiti iz svake nezgodne situacije. Još sam nešto zaboravila, pa svi vi znate da muškarci ne znaju izabrati vjenčanu haljinu – rekavši to osjetila je da joj se dlanovi znoje a srce joj jako udara.

– Predajem se – reče Nellyn otac osmjehujući se – jer ti bi svojim argumentima otopila i najveću santu leda.

– Hvala vam! – reče Nelly i radosno poljubi oca, majku i Marka

– A nas? – povikaše u isti glas Abe Mountain i Sid Bedford, a zatim svi ukućani prasnuše u smijeh.

– Dobro, dobro, imam dovoljno za sve vas – odgovori im Nelly i poljubi ih.

Naivčine, dobro sam vas povukla za nos. Za sada mi se plan dobro ostvaruje. Do zore moram pronaći pomoćnika koji je spreman na sve podlosti. Aha, mislim da znam tko će mi pomoći da ostvarim svoj cilj. Kad svi zaspu, iskrast ću se iz kuće i potražiti pomoćnika, razmišljala je djevojka.

Oko pola noći kad je cijela tvrđava usnula, njih četvorica su podigli kovčeg sa zlatnim šipkama na krov kočije i prekrili ga sivim, voštanim platnom, a zatim otišli na počinak.

XV

Oko jedan sat poslije ponoći, kad je puni mjesec stajao visoko na nebu, iz Duvalove kuće izašla je tamna silueta. Bila je to Nelly. Odjenula je tamnu haljinu, a preko glave je prebacila crni šal da je ne bi odala svijetloplava kosa. Polako se šuljala uza zidove tražeći najmračnija mjesta, jer se bojala da je mjesečina ne obasja i tako izloži pronicljivim pogledima stražara na drvenom zidu tvrđave. Nelly, samo oprezno, jer ako napraviš pogrešan korak, postoji mogućnost da ti se sreća, koja ti je nadohvat ruci, raspukne poput mjehura od sapunice, hrabrila je samu sebe. Kad se približila vojničkom zatvoru, spazila je tamnu sjenu muškarca kako spava na zemlji pokriven pokrivačem i šeširom nataknutim na lice. Prišavši mu sagnula se da ga probudi, ali ju je spavač preduhitrio izvukavši ispod pokrivača revolver, uperio ga u njeno lice, a zatim je upitao grubim glasom:

– Trebaš nešto?

– Potreban si mi, Chaze Wonderu – odgovori mu šapatom Nelly.

– Ti!... Tako mi.. – trgnuo se iznenađeno Chaz Wonder čuvši njen

glas, a ujedno mu je i mjesečeva svjetlost pomogla da je prepozna.

– Tiho – upozori ga djevojka šapatom i dlanom mu začepi usta. Ogledala se i uvjerila da ih nitko nije opazio. Pošto je vidjela da im ne prijeti opasnost, ponovo mu se obratila tihim glasom: – Pođi brzo za mnom.

Crvenokosi revolveraš se brzo podigne sa zemlje i krene za njom. Nelly je brzim i tihim koracima zašla između zatvora i konjušnice u dugi, uski i tamni prolaz, jer ih tu nitko nije mogao vidjeti ni čuti. Sustigavši je Chaz Wonder spremi revolver u korice, jer se uvjerio da mu nije spremila zamku.

Dobro je, zagrizao je mamac, sad je moj. Vjerujem da ću ga obraditi kako želim, a još lakše ako mu pružim malo svojih draži na koje nije imun, i za koje bi učinio sve što mu naredim, razmišljala je Nelly, osmjehnuvši se u sebi što joj do sada sve ide po planu. Našavši se u njenoj blizini, crvenokosi revolveras je osjetio njenu čulnost, te ju je brzo rukom obujmio oko struka i privukao u zagrljaj, a onda je strasno poljubio. Užasno mi se gadi, ali odglumit ću strast, jer ne smijem dopustiti da mi plan propadne, razmišljala je Nelly s odvratnošću dok ju je Chaz Wonder grlio i obasipao slinavim poljupcima, a zatim mu ona uzvrati istom mjerom i osjeti da ga je uzbudila.

– Polako, imat ćemo vremena za ljubav. Prvo trebamo obaviti jedan dobar posao – obrati mu se djevojka šapatom pošto se jedva izvukla iz njegova zagrljaja.

– Posao? – začuđeno upita crvenokosi revolveraš.

– Da, riječ je o tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama – odgovori mu Nelly, znatiželjno čekajući njegovu reakciju.

– Tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama! – uzviknu iznenađeno Chaz Wonder i razrogačio oči u kojima je djevojka spazila ubitačni sjaj pohlepe.

– Tiše – upozori ga Nelly. – Zar hoćeš da nas netko čuje?

Da je Nelly znala da ih netko prisluškuje vjerojatno bi se onesvijestila od užasa. Bili su ispod zatvorskog prozora i nisu znali da ih prisluškuje zatvoreni poglavica Apaša Crni Orao. Indijanac se bio popeo na tronožac da ih bolje čuje. Usprkos njegovu slabom znanju engleskog jezika, ipak ih je dobro razumio.

– Ta valjda se ne šališ, ljepotice? – upita revolveraš došavši do daha.

– Ljubavi, o takvim stvarima se ne volim šaliti – odgovori mu djevojka odlučno, praveći se da je zaljubljena, a zatim se privine uz njega, ugrizne ga za donju usnu iz koje procuri krv. Na taj način mu je htjela pokažati svoju strast. On bolno jeknu, a zatim je stade obasipati još strasnijim poljupcima. Nakon nekoliko minuta Nelly mu potanko ispriča sve o pošiljci zlata.

– Zašto si mene odabrala, Nelly, a ne Osborna? – upita sumnjičavo Chaz Wonder, iako je bio omamljen njenim dražima.

– Zato što si ti pravi muškarac, ljubavi a ne mlakonja kao on – odgovori mu djevojka šapatom, još mu se više približi i svojim vrelim dahom mu zapuhne lice.

On poput životinje navali na nju i stade je ljubiti. Otkopča nekoliko digmadi na haljini i hladnom i znojnom rukom uhvati je za dojke na što ona jeknu od gadosti, ali njemu se učini da je to od strasti.

Iako sam u njemu probudila strast, ipak je oprezan, ali ne smijem mu dopustiti da misli svojom glavom, već ga moram potčiniti dražima. Želim da me sluša kao rob, razmišljala je Nelly u njegovu zagrljaju.

Uspjevši se nakon nekoliko minuta istrgnuti iz njegova zagrljaja, zakopčala je dugmad na haljini, a zatim mu se obratila:

– A sada me dobro slušaj – upozorivši ga stade mu polako šapatom iznositi plan napada na kočiju sa zlatom.

Chaz Wonder joj odgovori nakon što je pažljivo saslušao:

– Slažem se, Nelly. Za tu svotu izveo bih sve gadosti svijeta, pa i više ako bude potrebno.

– Znala sam da si pravi muškarac, Chaze – reče Nelly naoko strasno zaljubljena te ga sa istim žarom poljubi, a nakon toga doda: – Ovo činim zbog tebe, jer sam uvijek žudjela za pravim muškarcem na kojega se mogu osloniti u svakoj prilici, a zlato će nam pomoći da nam ljubav bude što ljepša.

– Nitko nas ne smije spriječiti u našem naumu, Nelly – reče uzbuđeno crvenokosi revolveraš.

– Tako je, dragi – složi se djevojka, a zatim ga još jednom poljubi. Moram sada poći, dragi, da se roditelji ne probude i opaze da me nema u krevetu.

– U redu, Nelly. Dogovorili smo se o svemu – reče Chaz Wonder šapatom, a zatim je još jednom strasno poljubi.

Prava je žena, ali moram biti oprezan, jer mi može podvaliti. Nakon pljačke otarasit ću se je, razmišljao je revolveraš, gledajući za njom kako žuri prema kući.

Nelly Duval je ušla neopaženo u kuću. Za sada je sve u redu, ali prvom prilikom otarasit ću se Chaza Wondera, razmišljala je kasnije djevojka u krevetu, a onda je s gađanjem obrisala usne koje je maloprije ljubio revolveraš. Te noći se nad kampom spustilo zlo.

* * *

Kad su se Chaz Wonder i Nelly Duval rastali, poglavica Apaša Crni Oaro stao je proučavati zatvorsku prostoriju, jer je namjeravao pobjeći. U toj potrazi u pomoć mu je priskočila mjesečina koja je upadala kroz mali, rešetkasti prozorčić. Ta prostorija bila je duga i široka oko tri metra. Inače, zatvor je bio sagrađen od velikih drvenih trupaca, kao i cijela tvrđava. U prostoiji su bili drveni krevet, prekriven vlažnom slamom, tronožac, pribor za jelo i vodu. Pošto je uvidio da je zatvor dobro sagrađen i da iz njega ne može pobjeći, obuzeo ga je očaj.

Moram pronaći izlaz, jer od toga zavisi budućnost moga naroda. Ako mi uspije pobjeći, onda ću morati što prije obavijestiti svoje ratnike o pošiljci zlata. Ako im otmemo zlato, onda ćemo moći od zlih bijelaca kupiti oružje, municiju, hranu i odjeću, te bismo se tako mogli oduprijeti plavim bluzama, razmišljao je uzbuđeno poglavica Apaša Crni Orao.

U očaju je podigao pogled prema tavanici i zastao zadivljen. Vidjevši na stropu drvene grede, sine mu ideja. Brzo je prišao drvenim i masivnim zatvorskim vratima i kroz prozorčić pogledao u hodnik, gdje je stražar drijemao na stolici. Bio je zadovoljan stražarevom nepažnjom, te se onda povukao korak-dva i skinuo sa sebe

hlače. Ostavši gol, prišao je slamnatom ležaju i počeo trpati slamu u hlače. Kad ih je napunio, s nogu je skinuo mokasine i utaknuo ih u nogavice. Nakon toga raspleo je pletenice i njihovim vrpcama svezao je hlače za grede. Svršivši s tim poslom stao je iza vrata i tronožcem je lupio po njima. Taj udarac je trgnuo stražara iz drijemeža.

– Što se to tamo događa? – poviče sanjivo stražar, a zatim ustane sa stolice, priđe vratima i pogleda kroz prozorčić.

Kad je ugledao kako poglavičine hlače vise sa stropa, uzviknuo je preneraženo i istog trena se rasanio:

– Prokletstvo, pa taj se divljak objesio! Pukovnik će me zbog toga živog oderati!

Stražar je brzo drhtavim prstima skinuo ključ sa svog remena pa je žurno otključao vrata i uletio u ćeliju. Apaš ga je iznenada lupio snažno tronošcem po glavi. Tamničar se bez riječi srušio licem prema podu. Apaš ga je još nekoliko puta udario tronošcem po glavi, a kako je želio da bude potpuno siguran, stao mu je koljenom na leđa te mu je glavu naglim trzajem povukao unatrag. Ispustio je iz ruku mlohavo tijelo. Poput crne pantere brzo se uspravio i skinuo hlače sa stropa. Izbacivši slamu iz njih brzo ih je odjenuo, pa se polako sa stražarevim oružjem išuljao iz zatvora. Tiho poput mačke šuljao se kampom pa ga ni budni Chaz Wonder nije uspio vidjeti. Držeći se tamnih udubina u tvrđavi neopaženo je prišao vojničkoj kupaonici i hitro se popeo na krov. Bio je zadovoljan što je na palisadi malo stražara. Skočio je s krova kupaonice na ogradu, a zatim je tiho poput sjene skliznuo niz visoki zid tvrđave. Domogavši se slobode, brzo je potrčao prema svom logoru. Jedini svjedok koji je pratio njegov bijeg bio je mjesec i, kao da je bio zadovoljan njegovim djelom, obasjavao mu je put.

* * *

Te iste noći događaji u Campu Bowieju slučajno su se podudarili sa zbivanjem u dvjesto kilometara udaljenom Tombstoneu. Sat prije zore počela se odvijati jedna drama. Bankar Ben Porter je patio od nesanice, pa kako više nije mogao spavati, ustao je iz kreveta i upalio petrolejku. Odjenuvši kućni ogrtač zapalio je lulu i počeo iz nje uvlačiti duge dimove. Bio je udovac, ali to nije bio razlog što je patio od nesanice, nego poslovi koji su mu išli loše. Imao je teškoća s partnerom Stanleyjem Hendersonom, jer je sumnjao da ga potkrada. Ben Porter je bio visok i krupan muškarac od pedeset godina. Na njegovoj proćelavoj glavi najuočljivije su bile svijetloplave oči s tamnim podočnjacima što su se isticali na njegovu blijedu licu. Odbijajući dimove iz lule prišao je prozoru i odmaknuo zavjesu. Iznenada se trgne jer je na suprotnoj strani glavne ulice vidio svjetlo između zastora na prozoru u banci.

– Prokletstvo, pa zar je toliko drzak? – reče Ben Porter. – Konačno je dolijao! – rekavši to skine kućni ogrtač i odjene odijelo. Izašao je žurnim koracima držeći u ruci revolver.

Na ulici je bilo hladno. Pogledao je okolne kuće, ali nijedan prozor nije bio osvijetljen. Prešavši na drugu stranu ulice, popeo se na drveni nogostup ispred banke. Pri-

šao je ulaznim vratima i tiho ih otključao Tako, znači, bitanga je ušla na stražnja vrata, zaključi pošto je ušao u banku i tiho zatvorio vrata. Privikavši oči na tamu, polako je krenuo prema svjetlosti koja je dopirala ispod vrata. Kretao se oprezno, jer nije htio ni najmanjim zvukom upozoriti provalnika. Lagano pritisne hladnu mjedenu kvaku i otvori vrata. Njegove višemjesečne sumnje bile su opravdane. Kroz odškrinuta vrata ugledao je svoga kompanjona kako stoji pred otvorenom, i nekoliko tona teškom blagajnom i iz nje vadi novac i vrijednosne papire te ih stavlja u veliku kožnu torbu. Zanesen pljačkanjem nije opazio da je Ben ušao i tiho zatvorio vrata. Ben Porter se naslonio leđima na vrata i glasno se nakašljao. Stanley Henderson je istog trena iz ruku ispustio plijen i zastao ugledavši svoga partnera s uperenim revolverom.

– Dobar večer, Stanley! – pozdravi Ben Porter sarkastično.

– Ben? – reče preneraženo Henderson drhteći. – Ben... ovaj... nisam mogao spavati... pa sam htio završiti posao...

– Obojica patimo od nesanice, samo što uzrok nije isti. Već duže vrijeme opažam da u blagajni postepeno nestaje novac. Nedostaje dvadeset tisuća dolara. Lijepa svotica, nema šta.

– Ben... – pokuša nešto reći Stanley Henderson.

– Polako, Stanley! – reče Ben naoko mirnim glasom. – Još nisam završio. Ne samo što si neoprezno krao, već si i loše krivotovorio poslovne knjige. Osim toga, često su do mene dopirale glasine da na kartama gubiš znatne svote, a noći provodiš u javnoj kući – nastavi ljutito. Kako nije dobio odgovor, Ben ga upita: – Nekamo putuješ, Stanley?

– Ovaj... – to je bilo sve što je zbunjeni Stanley uspio odgovoriti.

Stanley Henderson je bio petnaest godina mlađi od Bena Portera. Prije desetak godina je naslijedio poveću svotu dolara i sa svojim drugom Benom otvorio banku. Bio je neženja, niska rasta, oko metar i pedeset centimetara, maslinaste kože, gotovo sasvim ćelav, a glas mu je bio kao u dječaka. Stoga je te nedostatke liječio u zagrljajima djevojka iz javne kuće, u igranju pokera, jer se u toj igri, bez obzira da li dobivao ili gubio, osjećao poput pravog muškarca.

– No, dobro, Stanley – vjerojatno si svjestan da ćeš zbog pronevjere odsjediti nekoliko godina u zatvoru. Bilo bi dobro da ondje izliječiš svoje nastranosti, ali ne vjerujem da ćeš izdržat taj napor. Pružit ću ti posljednju šansu, iako mi nešto govori da ne bih smio biti popustljiv.

– H... Hvala, hvala! – odgovori s olakšanjem Stanley, ali pogled nije skidao s Benova revolvera. Od straha mu se čelo orosilo znojem, pa je iz džepa na kaputu izvukao bijelu maramicu i njome se obrisao.

– Sjedni za stol, Stanley – naredi mu partner. – Izvadi iz ladice pisaći pribor, jer želim da ti nešto izdiktiram. Napisat ćeš da mi prodaješ svoj dio banke, i to za jedan dolar! Nakon što mu je to rekao, nasmiješio se pobjedonosno.

– Ali, Bene... – začuđeno će pljačkaš.

– Ne želim čuti ni jednu riječ negodovanja. Jesi li me razumio? – upita oštro Porter.

Henderson je samo nijemo kimnuo glavom i pokunjeno se uputio prema pisaćem stolu.

– Vjerojatno bi opljačkao i tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama koje će nam sutra stići, je li? – upita Ben zadovoljan što ga ponižava.

Ne smijem ga izazvati, jer bi mogao opaliti iz revolvera. Moram biti zadovoljan što mi je ponudio tako povoljno rješenje, razmišljao je Stanley Henderson sjedajući za pisaći stol. Otvorio je ladicu i počeo iz nje vaditi pisaći pribor. Odjednom napipala ukočio, jer mu je ruka napiapala revolver. Oh, nebesa su mi se smilovala!

U panici sam zaboravio na njega. Što da uradim? Ben je suviše plemenit da bih ga mogao ubiti, ali nemam izbora. Žurno izvuče iz ladice revolver i opali u iznenađenog Bena Portera. Hitac je bio točan, pa se Ben sruši mrtav na pod.

Možda bih trebao reći da mi je žao, Bene, ali nije, jer u pitanju je moja budućnost, razmišljao je ubojica gledajući u mrtva druga kako leži na debelom sagu u lokvi krvi.

– Nadam se da nitko nije čuo pucanj – prošapće Stanley Henderson, odmakne zavjesu na prozoru i pogleda van, ali još ni u jednoj kući nije bilo upaljeno svjetlo. – Čini se da su pucanj ugušili debeli zidovi. Prišao je blagajni i žurno je ispraznio puneći torbu. Ugasio je petrolejku i izašao.

Brzim i tihim koracima grabio je nogostupom prema svojoj kući. U njoj se zadržao malo. Uzeo je samo oružje i nužne sitnice. Nakon što je izašao iz kuće, uputi se u konjušnicu.

– Dobro jutro, gospodine Hendersone – pozdravi konjušar bankara pospanim glasom, zijevne i protrlja oči.

– Dobro jutro, Dummy! – odzdravi Stanley. – Osedlaj mi konja. Kupit ću još dva snažna konja.

– U redu, gospodine – odgovori još sanjivim glasom Dummy, a onda ga upita: – A kamo putujete?

– U New York. Umrla mi je tetka i ostavila nasljedstvo – odgovori Stanley prvo što mu je palo na um.

– Čestitam, gospodine Henderson – reče pokornim glasom konjušar. Kad tako stvar stoji, onda ću te dobro oderati, razmišljao je: – Imam dva dobra konja u konjušnici, za koje bih se mogao okladiti da su najbolji u Arizoni, ali ću ih vama prodati povoljno. Pet stotina dolara će biti dovoljno.

– U redu, brzo mi ih osedlaj – reče Stanley, iako je znao da ga je konjušar očerupao kao kokoš.

– Hoćete li se vratiti, gospodine Hendersone? – dovikne Dummy za njime.

– Naravno, Dummy, pa Tombstone je moj rodni grad, a osim toga, tu mi je i posao i drugovi – odgovori mu bankar.

Zatim podbode konja i galopom krene iz Tombstonea.

Nakon četiri kilometra Stanley je naglo zaustavio konja.

– Do vraga, što sam glup! U torbi imam oko sto i pedeset tisuća dolara, a to mi nije dovoljno za dug i sretan život, stoga ću zaustaviti poštansku kočiju i opljačkati tristo tisuća dolara u zlatnim šipkama. Nakon toga ću moći lagodno živjeti u San Franciscu!

Nakon te odluke potjerao je konja i u velikom luku zaobišao Tombstone te krenuo u susret poštanskoj kočiji. Taj manevar je izveo

zbog potjere. Kad krene za njim, konjušar Dummy će je poslati u pogrešnom smjeru. I toga je jutra arizonsko sunce nesmiljeno žarilo.

XVI

I u Campu Bowieju udaljenom oko sto pedeset kilometara od Tombstonea, osvanulo je toplo jutro ali je nebo bilo prekriveno tamnim oblacima koji su nagovještavali kišu.

– Mary! – dovikne pukovnik Duval supruzi dok je pretraživao ormar – pa gdje je moj rezervni revolver?

– Mora biti u ormaru – odgovori mu supruga pojavivši se na pragu sobe brišući tanjur kuhinjskom krpom.

– Nema ga nigdje, iako sam sve pretražio – reče uzbuđeno pukovnik.

– Možda si ga spremio na drugo mjesto.

U razgovoru ih je prekinuo narednik Oldham, jer je naglo ušao u kuću. Zadihano poviče:

– Pukovniče, pukovniče...

– Što je, naredniče Oldhame? – upita pukovnik.

– Ovaj... pobjegao nam je, poglavica Apaša – odgovori sa strahom narednik.

Pukovnik Duval je na tu vijest zinuo i razrogačio oči kao riba na suhom, a kad mu je u lice navalila krv, urliknuo kao razjareni lav:

– Što?!... Pa kako ste dopustili da vam pobjegne? Izigrao vas je običan crvenokožac... Nesposobnjakovići! Zapamtit ćete me svi od danas... Gledaj me u oči kad govorim...

U taj čas pojavio se na vratima kočijaš poštanske kočije Abe Mountain, te reče:

– Krećemo za pet minuta, pukovniče.

– U redu, Abe. Odmah ću doći – odgovori pukovnik, a potom se ponovo obrati ljutitim glasom naredniku Oldhamu: – Nas dvojica još nismo završili razgovor. Pričekaj me dok se vratim! – rekavši to srdito je skinuo šešir s vješalice, duboko ga nataknuo na glavu i izašao iz kuće praćen suprugom.

Oko poštanskih kola Wellsa Farga okupilo se mnoštvo znatiželjnika, jer je njen odlazak i dolazak uvijek bio događaj u tvrđavi.

Uz poštansku kočiju stajali su i Mark i Nelly. On je sa sobom ponio samo oružje, a djevojka malu platnenu torbicu. Odjednom su se ljudi oko kočije uskomešali. Kroz gomilu se drsko probijao crvenokosi revolveraš Chaz Wonder. Ljudi su tiho gunđali što se revolveraš probija između njih, ali nitko se nije usudio da mu se izravno suprotstavi. Prišavši kočiji otvorio je vrata, ušao, sjeo i drsko se nasmijao. Pukovnik Duval je bio začuđen što i on ide kočijom u Tombstone, te ga upita:

– Kako to da i ti putuješ u Tombstone?

Chaz Wonder pogleda pukovnika ciničnim pogledom, a onda mu odgovori:

– Zadovoljit ću vašu znatiželju, pukovniče. Zrak mi ovdje više ne prija, pa sam zbog toga prodao konja i odlučio se na ovaj put – rekavši to pogledao je Marka kao da mu želi reći da putuje i zbog njega, da mu vrati dug.

Mark je njegov pogled protumačio drukčije. Što ako je taj zlikovac saznao za zlatc?

– Ola, muchachos! – pozdravi Ramon Spinozza, kojeg su s lisičinama na rukama vodila dva voj-

nika. – Žao mi je što vas napuštam, ali dužnost me zove. Osim toga, nisam bio zadovoljan vašom uslugom i stanom – obratio se šaljivim tonom Ramon Spinozza svojim čuvarima, na što su se prisutni nasmijali. Sjeo je nasuprot crvenokosom revolverašu. Ramon Spinozza se nije doimao poput razbojnika, usprkos rječniku i nezavidnoj prošlosti. Nalikovao je na tisuće ostalih Meksikanaca. Bio je proćelav, a neuredan brk prekrivao mu je tamne i mesnate usne. Kad bi se osmjehnuo, vidjeli bi mu se pokvareni zubi. Bio je bos u bijeloj košulji i bijelim nešto kraćim hlačama.

– Mogli bismo i mi ući, Nelly – reče Mark.

– Odmah, samo da se oprostim s roditeljima.

– Naravno.

– Čuvaj se, Nelly – reče joj otac i poljubi u čelo.

Nelly mu kimne glavom i zagrli majku koja je šmrcala i maramicom brisala suze.

Kad su ušli u kočiju, Mark je sjeo do zarobljenika, a Nelly kraj njega. Tako, ovo mi mjesto odgovara, jer na taj način držim na oku oba zlikovca, pomisli on.

– Čuvaj je, Mark – reče Nellyn otac zabrinuto.

– Bez brige, pukovniče. Čuvat ću je bolje nego sebe.

– Krećemo! – upozori Abe Mountain sa svog sjedala putnike te zamahne bičem da ošine konje, ali ga jedan uzbuđeni glas zaustavi u pola pokreta:

– Hej, stanite! Mene ste zaboravili!

Svi se okrenuše i ugledavši svećenika prasnuše u smijeh. Evo i njega, pomisli Mark koji je svećenika vidio prije dva dana. Baš me zanima da li ću u toku putovanja ustanoviti je li on zaista svećenik. Možda sam se prevario osumnjičivši ga, ali ipak ću ga držati na oku. Morat ću biti vrlo oprezan, držati na oku svu trojicu, paziti na Nelly i voditi računa o mogućim pljačkašima kočije. Sve mi se čini da ne mogu živjeti bez teškoća.

– A gdje ste do sada bili, oče? – upita ga Abe, ali mu svećenik ne odgovori nego uđe u kočiju te sjedne do Chaza Wondera.

– Sigurno se molio za naše skalpove – dovikne Ramon Spinozza kroz prozor Abeu.

– Điha, ljepotice moje! – poviče kočijaš konjima u šesteropregu, a zatim ih ošine bičem. – Pegy, Evelyn, Josie, Parvela, Liza i Luela, pokažite da niste samo najljepše na Divljem zapadu nego i najbrže.

Kao da su razumjeli, konji snažno povukoše kočiju i ostaviše ljude u kovitlacu crvenkaste prašine.

Nakon odlaska kočije u Campu Bowie ljudi ponovo utonuše u svakodnevnu kolotečinu življenja.

– E, moj svećeniče, znam ja zašto vi brišete oznojeno čelo. Ne možete odoljeti požudi čim ste ugledali lijepe noge naše ljepotice – reče Ramon Spinozza nakon nekoliko minuta pošto su napustili tvrđavu, a zatim se nasmije svojim riječima.

– Nitkove – uzviknu razgoropađeno Mark na vođu desperadosa. – Nemaš obzira prema ljudima, ali pokazat ću ti ja ako još jednom zucneš nešto slično. Jesi li me razumio? – upita ga i izvuče kolt iz korica i pritisne mu cijev na vrh nosa.

– Bueno, gringo – progovori Ramon Spinozza kroz osušeno grlo, jer je bio prestrašen.

Glas mu je zvučao kao da govori francuski, jer mu je cijev Markova kolta spljoštila nos. No zlikovac se još nije predavao te je dodao:

– Ova runda je tvoja, mladiću, ali za nekoliko sati revolver će promijeniti vlasnika, pa ćemo onda vidjeti koju ćeš pjesmu pjevati.

– Hvala na upozorenju – reče Mark, a zatim kroz prozor dovikne Abeu i Sidu: – Hej, momci, pripazite malo na okolinu, jer po Meksikančevu pričanju uskoro bismo mogli očekivati napad njegovih istomišljenika.

– U redu, Mark – javi se Sid Bedford te još jednom provjeri sačmaricu.

Za to vrijeme Ramon Spinozza se kajao što je odao tajnu. Ubrzo se umirio, jer je smatrao da njegovih pedesetak desperadosa mogu zaustaviti i bolje branjenu poštansku kočiju. Nitko osim Spinozze nije opazio da je prije kočije iz tvrđave izjahao jedan od njegovih desperadosa. -

* * *

Sunce se već dobrano popelo na oblačnu nebu prije nego je poglavica Apaša Crni Orao stigao iscrpljen nadomak logoru.

– Hvala ti, Manitu, što si mi dao snage da stignem na vrijeme u logor i povedem svoje ratnike u pobjedu protiv bljedolikih – zahvalno reče Crni Orao podižući pogled i ruke prema nebu.

Nakon toga se uputi teturavim korakom u logor.

– Aiiieee! – uzviknu jedan Apaš ugledavši Crnog Orla. – Braćo, vratio nam se poglavica.

– Brzo donesite vode – poviče drugi Apaš vidjevši iscrpljenog poglavicu.

Poglavici su drhtale ruke dok je pio vodu iz drvene posude, a za to vrijeme njegovi ratnici su ga šutke i sa strahopoštovanjem promatrali. Pošto se napio, bacio je posudu na zemlju, a zatim se obratio svome narodu:

– Braćo, Manitu mi je pomogao da pobjegnem od bljedolikih a sada ćemo ih sve pobiti.

Njegove riječi popratilo je gromoglasno odobravanje ratnika, ali kad su malo utihnuli počne stari vrač Veliki Bizon:

– Poglavico Crni Orle, molim te, saslušaj me trenutak!

– Govori, Veliki Bizonu – odobri mu poglavica Apaša sa smiješkom na licu, ali bilo mu je svejedno što će čuti, jer je naumio da ga ništa neće spriječiti u ostvarenju plana.

– Danas – otpočeo je vrač – kad se sunce popne na najvišu točku, trebamo se sastati s bljedolikima da sklopimo mir...

– Mir! – prekine naglo Crni Orao. – Mir je samo za žene i slabiće, zar ne, ratnici?

– Tako je, poglavico! Vodi nas stazom pobjede – uzviknuše ratnici zapaljeni osvetničkom vatrom Crnog Orla.

– Eto vidiš, Veliki Bizonu, što žele moji ratnici – reče poglavica Apaša, a ratnici ga podržaše još glasnijim ratnim pokličem.

– Ali, poglavico, zar da se borimo lukom, strijelom i ponekom zastarjelom puškom protiv Dugih Noževa? – upita vrač i doda: – Zar nije bolje da sklopimo mir i spasimo pleme.

– Mir možemo u svako doba sklopiti, ali sad ih možemo pobijediti, jer imamo priliku da ostvarimo naš davni san – odgovori poglavica.

– Govori dalje, mudri poglavico? – povikaše u zboru Apaši.

Poglavica Apaša Crni Orao nastavi:

– Prije nego što sam pobjegao iz tvrđave, saznao sam da su jutros prema Tombstoneu krenula kola puna zlata. Ne trebam vam mnogo govoriti o tome što bi za nas značilo da se domognemo zlata. Mogli bismo kupiti mnogo oružja, hrane i odjeće, a kad se udružimo s drugim plemenima, moći ćemo ih otjerati tamo odakle su i došli, zar ne, ratnici?

Ratnici jednoglasno uzviknuše:

– Vodi nas, Crni Orle, ratnom stazom koju ti je pokazao veliki i svemogući Manitu! Aiiieee!

– Donesite mi brzo moje oružje i konja, jer nemamo mnogo vremena da stignemo kola sa zlatom – odgovorio je odlučnim glasom poglavica.

Mnogo će nedužne krvi biti danas proliveno zbog jedne usijane glave, razmišljao je stari vrač Veliki Bizon gledajući za ratnicima kako galopiraju predvođeni Crnim Orlom.

XVII

Šesteropreg poštanske kočije već je dva sata umjerenim kasom grabio prema Tombstoneu. Iako je bilo oblačno, ipak je sunce probijalo kroz oblake i pržilo. Na neravnom putu poštanska kočija je poskakivala i približavala se velikoj crvenkastoj stijeni. Odjednom odjekne hitac iz puške, stapajući se s kloparanjem kotača i topotom kopita. Prošištao je između Abea i Sida.

– Prokletstvo, evo ih! – uzviknuo je preneraženo Sid Bedford pošto je ugledao kako im u susret galopira pedesetorica naoružanih desperadosa. – Spremite se za napad – dovikne putnicima, te opali iz obje cijevi sačmarice istovremeno. Razlijegao se gromoglasan pucanj, a dvostruki snop sačmarice osu se po desperadosima, sijući smrt i paniku.

– Tako je, Side. Pokažimo bitangama da s nama nema šale – urliknuo je oduševljeno Abe Mountain kad je vidio što je njegov drug učinio sa sačmaricom, a zatim je nastavio istim tonom: – Udijeli im još nekoliko stotina olovnih kuglica, jer dobro vidiš da su jadnici neuhranjeni – rekavši to još jače poče šibati konje jer je želio da se probije kroz obruč desperadosa.

Za to vrijeme Sid je uigranim pokretom rasklopio dvocijevku, istresao iz cijevi prazne patrone, ubacio dva nova metka i ponovo opalio u napadače. Novi hitac je imao učinak kao i prethodni, pa su se banditi još više prorijedili. Desperadosi su uočili svoju grešku, pa su se razdvojili u dvije grupe i jurili na kočiju sa strane.

– Ha, ha, ha, gringo! – obratio se Ramon Spinozza ciničkim smijehom Marku. – Uskoro ću se ja veseliti, a onda ćeš mi platiti glavom što si digao ruku na mene.

– Bez brige, nitkove, vjerujem da nećeš ostvariti svoj naum! Ako te sluh dobro služi, mogao si čuti samo kočijaševu sačmaricu. Možeš zamisliti što je učinila tvojim bitangama – odgovori mu Mark kad je vidio da je banditu od srdžbe navalila krv u lice. – Šteta što to nisi vidio. Kad bi tvoji lešinari i mogli ostvariti svoj naum, ne vjerujem da bi te zatekli živog.

Ramon problijedi, a lice mu prekriju hladne graške znoja.

Mark i crvenokosi revolveraš dohvate vinčesterke i naslone cijevi na otvoreni prozor. Čekali su da im se banditi približe. Nelly se prestrašila i pripila uz Marka, na što ju je on pomilovao po kosi. Svećenik je postao nervozan i grčevito se držao za desni bok, kao da ispod odjeće ima revolver.

Sida nije zbunila nova taktika desperadosa. Prvo je opalio samo iz jedne cijevi i tim hicem uspio s lijeve strane skinuti dvojicu napadača. Brzo se okrenuo nadesno i opalio iz druge cijevi i ovoga puta bio za jednu glavu uspješniji.

– Abe, napuni mi pušku – reče Sid svome drugu, a ovaj ga posluša, zubima primi uzde, a zatim stade puniti sačmaricu.

No Sid Bedford nije čekao da mu drug vrati napunjenu dvocijevku, već je iz korica izvukao revolvere i precizno gađao. To su činili i Mark i Chaz Wonder.

– Nesposobni glupani! – vikao je ljutito Ramon Spinozza kroz otvoren prozor na svoje spasioce.

Ali ljudi Ramona Spinozze nisu bili glupi. S nekoliko preciznih hitaca ubili su prva dva konja iz šesteropreg. Konji su pali, a na njih naletješe i spotaknuše se ostala četiri te poštanska kola udariše silovito u posljednje dva konja. Usprkos snažnom udarcu Abe i Sid su se nadljudskim naporima zadržali na sjedalu, dok su putnici popadali u kočiji. Bolno njištanje konja iz zaprege jedino je remetilo trenutačnu tišinu. Kroz crvenkastu prašinu desperadosi spaziše na izgled bespomoćne branioce kočije te jurniše naprijed. Mark Osborn i Chaz Wonder su ih skidali kao muhe. Sid Bedford je pucao sa svog mjesta, a Abe Mountain, opalivši iz sačmarice, okončao je bitku. Kad je kočijašev pucanj utihnuo, moglo se vidjeti kroz barutski dim poprište obračuna, posuto mrtvim tijelima desperadosa i njihovih konja. Šaka preživjelih bandita bezglavo je bježala.

– Pobijedili smo! – uzviknuo je veselo Sid Bedford i još jednom oduševljeno opalio iz revolvera u zrak.

– Vratite se, kukavice! – vikao je Ramon Spinozza bijesno za svojim ljudima. – Oderat ću vas žive, ako vas ikad uhvatim!

– Ljepotice moje! – uzviknuo je žalosno Abe Mountain kad je sišao s kočije i ugledao konje kako ranjeni bolno njište. Prva dva konja u zaprezi uginula su od desperadoskih hitaca, a posljednja dva je usmrtila kočija slomivši im kralješnicu kad je naletila na njih. Dva srednja konja, nisu bolje prošla jer su im noge bile slomljene, te su svojim bolnim njištanjem izmamila suze Abeu, ali ni Sid se nije mogao suzdržati.

– Liza, Pegy, ljepotice moje! – tužno će gorostas, a zatim se sagne i podigne revolver sa zemlje, koji je ležao nedaleko od mrtvog desperdosa. – Oprostite mi, moje princeze!

Rekavši to opali dva puta i skrati im muke.

Iz kočije su izašli svi putnici. Na licima im se očitovalo ushićenje što su izašli kao pobjednici iz krvavog okršaja. Nella i svećenik su od straha problijedili, također i Ramon Spinozza, ali zbog poraza.

– Fiiijuuu! – zazviždi iznenađeno Mark. – Posljednji put sam ovoliko mrtvih vidio samo u secesionističkom ratu – rekavši to pomno je pogledom prelazio preko mrtvih desperadosa i njihovih konja.

– Da – složio se Sid Bedford s njim. – Moramo prioniti poslu, ako mislimo nastaviti put.

Na njegove riječi svi se prihvatiše posla, osim Nelly, svećenika i zarobljenika. Gotovo sat vremena izgubili su zamjenjujući ubijene konje iz zaprege preživjelim konjima desperadosa.

* * *

Tri sata kasnije Apaši su zastali desetak kilometara od mjesta obračuna.

– Aiiieee, poglavico! – uzviknuo je jedan ratnik pošto je sjahao i proučio tragove kočije. – Bljedoliki su vrlo blizu. Trebali bismo ih sustići nakon što sunce prijeđe najvišu točku na nebu.

– Aiiieee! Nastavimo s potjerom, braćo! – uzvikne poglavica Apaša Crni Orao, te na njegovu zapovijed Indijanci potjeraše konje tragom poštanske kočije.

XVIII

Nakon što je poštanska kočija napustila poprište okršaja, Mark je s naporom savio cigaretu, jer su mu se ruke tresle od pomisli da je Nelly mogla stradati. Nezapaljenu cigaretu stavio je među usne, a kad je htio duhan vratiti u džep na košulji, kočija je prešla preko povećeg kamena, pa mu je ispao iz ruke. Mark se sagne da ga dohvati s poda i opazi da svećenik nosi čizme s mamuzama.

Prokletstvo, pa čini se da sam dobro ocijenio svećenika prije dva dana. Čini se da je vijest o pošiljci zlata procurila iz našeg kruga. Tko bi od nas mogao biti izdajica? Svećenik je, vjerojatno naumio opljačkati kočiju, ali ne vjerujem da će sam izvesti prepad, jer njegove mamuze mi govore da ga negdje čeka konj i nekoliko suučesnika. Ah, da mi je znati gdje ćemo se sukobiti s njima? Tko se samo krije iza svećeničke odjeće? Želio bih da su moje sumnje neostvarene, ali dok zlato ne predamo u Tombstoneosku banku, neću ga ispuštati iz vida.

Sat kasnije poštanska kočija je stigla nadomak postaji za izmjenu konja, koja je također bila vlasništvo kompanije Wells Fargo. Postaja je bila mala, od zemlje i drva, ravna krova. Posivjela, nekoć bijela boja mjestimično se ljuštila. Uz samu postaju, koja je ujedno služila za okrepu putnika, bio je mali bunar i trošna drvena konjušnica.

– Napokon! – reče umornim glasom Abe Mountain zaustavivši kočiju. – Odmor! – poviče Sid Bedford putnicima. – Putovanje ćemo nastaviti nakon što izmijenimo konje.

Svećenik je bio nervozan. Vjerojatno ovdje priprema pljačku. Bit ću u njegovoj blizini, ako nešto pokuša, iako ne vidim da je naoružan, pomisli Mark izlazeći s ostalim putnicima iz kočije.

– Hej, Dutche! Pa gdje je moje hladno pivo? – poviče sa sjedala Abe Mountain jedinom stanovniku postaje, ali nitko mu se ne odazove.

Hm, ovdje mi miriše na opasnost, jer Dutch nas je uvijek dočekivao kad bismo stigli, pomisli Sid Bedford i čvršće stisne sačmaricu.

Odjednom se Sid uvjerio da su njegove sumnje opravdane, ali nije mogao ništa poduzeti, jer je kroz vrata na postaji izašao krupan muškarac s maramom na licu, držeći u ruci sačmaricu. Obratio se prisutnima zapovjednim i potcijenjivačkim glasom: – Dobar dan! Podignite ruke uvis, inače ću biti prisiljen da vas izrešetam.

Uvidjevši da nemaju drugog izbora prisutni ga poslušaše.

– E, takve vas volim, poslušni ste kao i vaš drug Dutch. Želio bih vam predstaviti svoje suučesnike – na njegove riječi iz konjušnice je izašao muškarac također s maramom na licu i uperenim revolverom. Treći napadač se pojavio s lijeve strane postaje, također s uperenim revolverom. – Gospodo, ne želim vas dalje zamarati, jer nas zanima samo zlato. Budući da zlata ima mnogo, uzet ćemo i kočiju. Kao taoca ćemo sa sobom povesti svećenika, je li u redu, oče?

– Bit će mi drago da svojim životom zaštitim nedužne ljude, ali znajte da će vas jednog dana stići božja ruka – reče svećenik skrušenim glasom, ali Marku nije mogao promaknuti njegov izdajnički smiješak.

Dobro je, sad sam se uvjerio da je svećenik s banditima. Moram nešto poduzeti da spasim zlato i naše kože. Snage su nam izjednačene, ali smo u nepovoljnijoj situaciji jer oni imaju upereno oružje u nas ako izvedem neki trik, onda postoji mogućnost da ih savladamo, pomisli Mark.

– Gospodine, možete li nam reći koliko je sati prije nego što odete s našim zlatom? – rekavši to uspio je svojim drugovima uputiti pogled koji je značio da budu spremni za akciju.

Bandit je maknuo ruku s okidača sačmarice i posegnuo za satom na lančiću, koji mu je bio u malom džepu na kožnom prsluku. Prije nego što ga je izvukao, shvatio je da je nasjeo.

– Raznijet ću te u komadiće! – reče bijesno i uperi sačmaricu u Marka.

Ali više nije imao na nišanu Sida Bedforda, što ovaj iskoristi.

Pljačkaš sa sačmaricom bio je pogođen u prsa i silovito odbačen u postaju. Sačma mu je naprosto raznijela prsa. Zlikavac je ipak u smrtnom grču opalio iz dvocijevke, ali na njegovu žalost samo u nebo. Dvojica preživjelih bandita propustili su priliku da osvete svog mrtvog druga, jer su također bili znatiželjni da saznaju koliko je sati. Pljačkaš koji je stajao s lijeve strane postaje prvi je platio glavom. Chaz Wonder zasuo ga je mecima iz svoja dva revolvera sa sedefastim drškama.

Mark je također stupio u akciju, jer je svećenik pokušao izvući revolver ispod laganog, crnoga kaputa, pri čemu je branioce zlata zasuo najpogrdnijim psovkama, što nije priličilo odjeći koju je nosio. Mark je vidio da je preživjeli bandit uperio revolver u njega, ali kako nije imao vremena da uzvrati paljbom, upotrijebio je svećenika kao štit. Svećenik smrtno jaukne pošto ga je kompanjon smrtno pogodio. Mark ispusti svećenika, brzo spusti ruku prema revolveru, ali je uvidio da neće moći potegnuti. Na njegovu sreću, prije nego što je napadač zapucao u njega, crvenokosi revolveraš ga je oborio sa četiri metka. Pucnjava je utihnula kao što je i naglo počela.

Prvi je, kao i obično, progovorio Abe Mountain:

– Ako živ stignem u Tombstone, obećavam da ću otići u mirovinu, jer sam suviše star za ovakva uzbuđenja!

– Abe, iskreno ću ti reći da mi žao što nisam tvojih godina, jer bih i ja pošao za tobom, ali unatoč tome, zamijenit ću posao nekim mirnijim, ako sačuvam glavu – reče Bedford.

– Ah, još ćete se vi, momci, predomisliti dok stignete u Tombstone, jer suviše volite ovaj posao – reče Mark, a zatim se obrati crvenokosom revolveraštu: – Hvala ti, Chaze, što si mi spasio život.

– Nemaš mi što zahvaljivati, jer nisam sredio pljačkaša radi tebe, nego radi sebe – odgovori mu Chaz Wonder i pogleda ga hladno žutim očima, a zatim počne puniti revolver.

– U redu, ali želio bih da se barem izmirimo zbog nesuglasice koje su nastale u proteklih nekoliko dana – reče Mark i pruži mu ruku.

– Nije mi ni na kraj pameti da učinim takvu glupost. Želio bih da znaš da ja uživam u ubijanju, i to osobito kad sredim tipove kao što si ti – reče potcjenjivački crvenokosi revolveraš i ne prihvati ruku pomirenja.

Mark je osjetio značenje njegovih riječi na svojim leđima. Imao je osjećaj da mu niz leđa prolaze srsi. Bio je svjestan da će iz tog dvoboja teško izvući glavu, jer je revolveraš bio vrlo brz i precizan.

– Pa, ja ovog svećenika poznajem – reče iznenađeno Nelly. – To je Eliot Hart, nadzornik u rudniku zlata.

– Nelly ima pravo – odgovori Sid. – I ja ga poznajem. Dobro se maskirao.

Gledao je u svećenikovo lice na kojem nije više bilo naočala s tamnim staklima. Obrijao je brkove, što se opažalo na opaljenom licu, jer mu je pod nosom koža bila bijela. Iz usta mu je ispala vata, koja je njegovim upalim obrazima davala punašan izgled.

– Čini se da su i ostali banditi rudari iz rudnika. Lica su im bijeda od dugotrajnog rada pod zemljom. Odaju ih i žuljevite ruke.

– Evo nam našeg Dutcha – reče Abe izašavši s njime iz postaje. – Bio je svezan kao salama – rekavši to prasne u smijeh.

– Dobro sam i prošao – odvrati usplahireno mali, debeljuškasti i proćelavi namještenik postaje Wells Fargo.

– Što ćemo sa Chazom pošto je saznao za zlato? – upita zabrinuto Sid Bedford.

Chaz Wonder preduhitri h odgovorom:

– Vrlo jednostavno. Ako dopremimo zlato u Tombstonesku banku želio bih da me njeni vlasnici nagrade priličnom svotom dolara.

– U redu. Obećavam da ću se zauzeti za tebe kod bankara, ako uspješno obavimo posao – reče zadovoljno Sid Bedford

Kako Chaz zna da zlato trebamo dopremiti u tombstonesku banku? Odakle zna da vlasnik banke nije samo jedan nego dvojica? Ne mogu vjerovati da je i on upućen u naše planove. Ako i jest, zanima me tko mu je suučesnik? Vjerujem da ću uskoro saznati odgovore na sva pitanja. Bez obzira da li su moje sumnje osnovane, moram ga i dalje držati na oku, razmišljao je Mark zabrinuto.

– Nadam se da ću i je dobiti nagradu – reče Ramon Spinozza smješkajući se.

Mark ga pogleda hladno i odgovori:

– Naravno da ćeš je dobiti. Nagrada te čeka već odavno u Tombstoneu, ali ne novac, nego konopac.

Nitko od prisutnih nije opazio kako je Chaz Wonder prijetnički namignuo Nelly, na što u je ona

diskretnim smiješkom odgovorila da je zadovoljna njegovim vladanjem.

Nakon jedan sat nastavili su put pošto su uzeli odmorene konje, a Dutcha zamolili da pokopa razbojnike. Nebo nad pustinjom bilo je prekriveno tmastim oblacima kroz koje više nije mogla proći niti jedna sunčeva zraka.

* * *

Službenici i putnici nisu bili svjesni da će im uskoro zaprijetiti Apaši, koji su upravo stigli na mjesto okršaja desperadosa s poštanskom kočijom.

– Aiiieee! Ratnici, ovdje je kočija sa zlatom napadnuta. Među mrtvima nema nikoga iz kočije, pa moramo biti oprezni i lukavi kad ih sustignemo jer su opasni. Zamijenite brzo svoje lukove i strijele i zastarjele puške oružjem poginulih bandita. Vjerojatno ćemo bljedolike ubrzo stići, jer su svoje mrtve konje zamijenili banditskim konjima koji nisu vični vuči. Izdržimo još malo, ratnici – reče poglavica te podbode konja, predvodeći ratnike.

Nakon pola sata galopiranja Apaši ugledaše postaju.

– Poglavico Crni Orle – obrati se mladi Apaš poglavici – ovdje su bljedoliki zamijenili konje, ali su izgubili mnogo vremena, pa ćemo ih ipak uskoro stići.

– Imaš pravo, Zeleni Gušteru – sa zadovoljstvom se složio poglavica, a zatim se obrati svojim ratnicima: – Ratnici, prije nego što napadnemo kola sa zlatom, uništit ćemo njihov zemljani vigvam.

– Aiiieee! – ratnim pokličem Apaši se složiše s poglavičinim prijedlogom te potjeraše konje prema postaji.

Dutch je izašao iz postaje da vidi odakle dopiru krici, ali imao je još samo sekundu života da sazna tko su napadači. U glavu ga je pogodila sjekira te se obliven krvlju srušio mrtav u prašinu. Nekolicina Apaša brzo je sjahala s konja. Jedan je vještim potezima noža skalpirao Dutcha, a za to vrijeme drugi su zapalili postaju i konjušnicu, nakon što su izveli konje. Cijeli napad trajao je manje od tri minute.

XIX

Odmoreni konji upregnuti u poštansku kočiju galopirali su brzo, jer je Abe Mounatain želio nadoknaditi izgubljeno vrijeme. U kočiji su Nelly Duval i Chaz Wonder počeli provoditi svoj plan. Nelly se primila rukama za trbuh, kao da je boli, što je bio znak Chazu da stupi u akciju.

– Gospodine, bilo bi dobro da zaustavite kola, jer je vašoj djevojci loše.

Mark se trgnuo iz razmišljanja na revolveraševe riječi, te se zabrinutim glasom obrati djevojci:

– Nelly, što ti je?

– Ma... mučno mi je. Vjerujem da bi mi bilo bolje... kad bih malo prošetala i udahnula svježeg zraka – odgovori mu Nelly praveći se pri tom još bolesnijom.

Mark nije oklijevao ni trenutka. Doviknuo je kočijašima:

– Abe, Side, molim vas, zaustavite trenutak kočiju, jer se Nelly ne osjeća dobro.

Abe Mountain je bez riječi zaustavio kočiju, a onda su iz nje izašli putnici. Sid i Abe su im se pridružili.

– Gospođice Nelly, nadam se da će vam uskoro biti bolje. Vjerojatno će uskoro prolom oblaka, pa ne bih želio da idući tjedan moram provesti u krevetu.

– Dakako, već mi je bolje. Zapravo mi uopće nije bilo mučno – reče Nelly sarkastično i time ih zbuni. – Svi ćemo pokisnuti, ali za razliku od vas, Chazu i meni će to činiti zadovoljstvo, jer ćemo nas dvoje nastaviti put kočijom, a vi ostali pješice – rekavši to nasmijala im se.

– Kako? – upita iznenađeno Sid Bedford ne shvaćajući u prvom trenu njezine riječi.

– Ovako, gospodo! – javi se Chaz Wonder i uperi svoja dva revolvera u prisutne.

– Što bi to trebalo da znači, Chaze? – upita iznenađeno Abe Mountain.

– Vrlo jednostavno, debeli. Ovo je pljačka, naivčine! Pljačka! Ah, volim tu riječ koja će mi podariti sve ono što mi je život do sada uskratio – odgovori ciničkim tonom crvenokosi revolveraš, a zatim im naredi: – A sada bih vas molio da otkopčate opasače s revolverima i odložite ih na zemlju iza svojih leđa! Hajde, gospodo, pa zar želite da pokisnem zajedno s vama?

– Nelly, molim te, reci mi da sanjam – reče Mark zbunjeno dok je otkopčavao opasač s revolverom, strepeći da odgovor bude negativan, jer onda bi osjetio da je njegova životna borba do sada bila uzaludna.

– Sve je ovo java, naivko! A sada bit te molila da se skloniš u stranu, kako bismo Chaz i ja otputovali u bogatu i sretnu budućnost. Hajde, što čekaš? Makni se, jer nam se žuri da uživamo u blagodatima ovoga svijeta, a kako i ne bismo kad je život tako izuzetno kratak i lijep kad imaš mnogo novca, zar ne? – odgovorila mu je Nelly izazivačkim tonom.

Mark je ostao osupnut. Nastojao je da svoju slabost i bijes suspregne stiskanjem pesnica i zubi, što mu je teškom mukom pošlo za rukom. Bio je zadovoljan što nije podlegao osjećajima, jer je naumio da po cijenu svoga života spriječi pljačku.

– Nelly, moram te upozoriti da u našem planu postoji mala izmjena – reče crvenokosi s hladnim osmijehom na licu.

– Izmjena? – upita začuđeno djevojka, a zatim doda: – Svaka dobra promjena plana dobro je došla, zar ne, dragi Chaze?

– Imaš pravo, ljepotice – složio se Nellyn suučesnik – ali od te promjene plana samo ću ja imati koristi, jer ne želim dijeliti plijen ni s kim, a kamoli s tobom. Opasnija si od zvečarke – obrazložio joj je penjući se na poštansku kočiju.

– Ti... ti... izdajico!... Proklet bio!... – uzviknu zapanjeno Nelly i pri tom joj lice postade još bljeđe.

Ako nastave svađu, nadam se da će mi se u pravom trenutku pružiti prilika da ih savladam, razmišljao je Mark motreći svojim čeličnoplavim očima svaki njihov pokret.

– Ne uzrujavaj se, zmijo! Dobro znam da bi ti to isto učinila meni, kad bi ti se pružila prilika – reče crvenokosi sjedajući na kočijaševo mjesto.

Nelly mu na to nije mogla odgovoriti, jer joj se od srdžbe grlo steglo, pa umjesto nje progovori Mark:

– A naš obračun, Chaze? – to pitanje je postavio zato što bi na taj način mogao spriječiti pljačku, ako pobijedi.

– Ha, ha, ha! Valjda ne vjeruješ da sam toliko naivan da ću prihvatiti tvoj izazov? Iako vjerujem da bih te pobijedio, ipak neću prihvatiti borbu, jer koliko si trapav možda bi me i stvarno pobijedio. Vjerujem da si svjestan da te mogu ubiti i bez dvoboja, ali to ti neću priuštiti. Ne zato što sam dobrostiv, već zbog toga jer će mi veće zadovoljstvo biti da te ostavim na životu. Dok budem trošio novac, mislit ću na tebe kako se izjedaš od muke što me nisi ubio prije nekoliko dana kad si imao priliku. Ah, baš sam lud što s vama uopće raspravljam, kad još imam obaviti mnogo poslova prije nego što se prepustim lagodnom životu. Zbogom. Nadam se da vas više nikad neću vidjeti – reče Chaz Wonder, dohvati bič te htjede potjerati konje, ali mu to ne pođe za rukom.

U tom naumu ga je spriječio hitac iz revolvera koji ga je pogodio u leđa, pa se bez riječi srušio s kočije u prašinu. Nelly ga je, na iznenađenje svih prisutnih, ubila revolverom koji je izvukla iz svoje platnene torbice. To oružje pripadalo je njenom ocu koji ga je toga jutra tražio u ormaru i nije ga našao.

– Nelly!? – uzviknuo je užasnut Mark Osborn vidjevši što je učinila.

– Što je?! Što se čudiš?! Pa zar samo vi, muškarci, smijete ubijati... Da si prihvatio moj prijedlog, vjerojatno to ne bih učinila, nego bismo zajedno pobjegli sa zlatom. A sada, prije nego što vas napustim, otkopčajte remenje svojih hlača i spustite ih do gležnjeva. Na taj ću vas način dovoljno dugo zadržati. Ako me budete ometali, proći ćete kao prevarant Chaz.

Rekavši to nije opazila da je načinila grešku kao i njen mrtvi suučesnik. Nije obračala pažnju na Ramona Spinozzu, što je on podmuklo iskoristio. Bio joj je iza leđe te je brzo i nesmetano podigao ravolver sa zemlje, koji je još do maloprije pripadao crvenokosom revolverašu.

– Nelly, pazi leđa! – uzvikne Mark.

– Ne nasjedam na prozirne trikove Mark! – odgovori mu Nelly smješkajući se samouvjereno, ali zato je svoju neopreznost skupo platila. Revolver je u desperadosovim rukama zagrmio i pogodio je u leđa. Ona se zanjiše, ispusti iz ruke revolver i bolno jaukne:

– Ah!... Mark!...

– Nelly! – poviče Mark i prihvati je u naručje.

– Mark!... – slabim glasom ga je dozvala.

– Miruj, Nelly!... Spasit ću te... – reče Mark osjetivši kako mu se grlo steže od tuge.

– Kasno je, Mark... Molim te nemoj reći istinu mojim roditeljima, jer nisam ja tako loša... Zlato me zaslijepilo... Sada sam, na žalost, svjesna... da bi mi ti u životu više pružio od zlata... Volim te, Mark... volim te... ali... ali... – to su bile Nellyne posljednje riječi.

– Nelly – prošapće bolno Mark osjetivši njeno mlitavo tijelo u naručju, a onda je meko položio u crvenkastu prašinu koja obojena njenom krvlju postade još tamnija.

– Dosta je bilo melodrame, gospodo! – reče zapovjednim i drskim glasom Ramon Spinozza i tako prekine žalosnu tišinu. – Mala je bila prava vatra, pa mi je žao što se nisam prethodno malo s njome zabavio, ali budući da je bila suviše opasna, morao sam ovako postupiti. Kako se kaže: prvo posao, te tek onda zabava. No

prije nego što skinem lisičine s ruku i pobjegnem sa zlatom u Meksiko, prosvirat ću tebi glavu, mladiću, a vama dvojici ću možda pokloniti živote, ako budem dobre volje – rekavši to uperio je revolver u Marka koji je odsutno gledao u svoje ruke umrljane Nellynom krvlju. Tišinu je jedino narušavalo napinjanje meksikančeva revolvera. – Jedna stara Meksikanka mi je prorekla da ću živjeti dugo i sretno. Čao, gringo! – rekavši to nije slutio da je izrekao svoju posljednju laž, jer je trenutak kasnije, uz prasak vinčesterke, pao mrtav s tamnocrvenom rupom u sljepoočici.

– Indijanci! – uzvikne Sid Bedford kad je ugledao Apaše kako galopiraju predvođeni poglavicom Crnim Orlom. – Brzo u kočiju – rekavši to brzo podigne hlače, uzme oružje sa zemlje i potrči prema kočiji. Mark i Abe su odmah slijedili njegov primjer.

Apaši su bili udaljeni oko tri stotone metara kad je poštanska kočija krenula vođena sigurnom Abeovom rukom. Uz kočijaša je sjedio Sid, a Mark se sklonio u kočiju.

– Ðiiihaaa, ljepotice moje! – poviče gorostas na konje, zasu ih udarcima biča a oni kao da su dobili krila povukoše kočiju kao da je perce.

Crvenokošci su se približili kočiji na pedeset metara, te je zasuše vatrom iz pušaka.

– Aiiieee! Ratnici, izdržite još malo i zlato je naše – poviče Crni Orao.

Na paljbu Apaša prvi je odgovorio Sid opalivši iz sačmarice skinuvši s konja trojicu crvenokožaca. Njegovoj paljbi pridružio se i Mark, ranivši jednog ratnika. Taj trenutačni neuspjeh nije obeshrabrio Apaše. Oni jurnuše još žešće i uskoro sustigoše poštansku kočiju te otvoriše vatru. U toj kiši metaka podlegao je Sid Bedford. Jedan mu je metak prošao kroz vrat.

– Abe!... – krkljajući pozove Sid svoga druga. Kočija se tresla u toj suludoj vožnji i Sid padne između kočije i konja, a trenutak kasnije kotači pređoše preko njega i skratiše mu muke.

– Side!! – poviče Abe za mrtvim drugom, a onda žalost i bijes iskali šibajući konje sve češće.

– Aiiieee! – uzvikne Crni Orao. – Braćo, uništimo još preostalu dvojicu i zlato je naše – rekavši to zapuca iz puške, a ratnici poneseni njegovim primjerom također otvoriše vatru.

Marku nije polazilo za rukom da ih uspješno gađa, jer se kočija suviše tresla. Svakim trenutkom jurnjava je postajala neizvjesnija i vratolomnija, a to su najbolje osjetili premoreni konji, jer je trka trajala već pola sata.

– Do đavola, pa na to sam jednostavno zaboravio! – opsuje ljutito kočijaš, pogledavši na oko kilometar udaljenosti put koji se uspinjao na brdo. Put je bio uzak, a s desne strane provalija, pa iscrpljeni konji neće izdržati taj uspon.

Čini se da mi je suđeno da ostavim kosti u pustinji, pomisli Mark pa opali iz vinčesterke i pogodi jednog crvenokošca. Abe Mountain se ubrzo uvjerio da su njegove sumnje bile točne kad su se konji počeli uspinjati kamenitim putem. Njištali su od iscrpljenosti. No za razliku od Abeovih konja, apaški konji su bez vidnijeg napora savladali taj uspon, jer su bili vičniji takvu terenu. Pri samom vrhu brijega konji iz šesteroprega stadoše posrtati i naposljetku od iscrpljenosti pokleknuše na prednje noge.

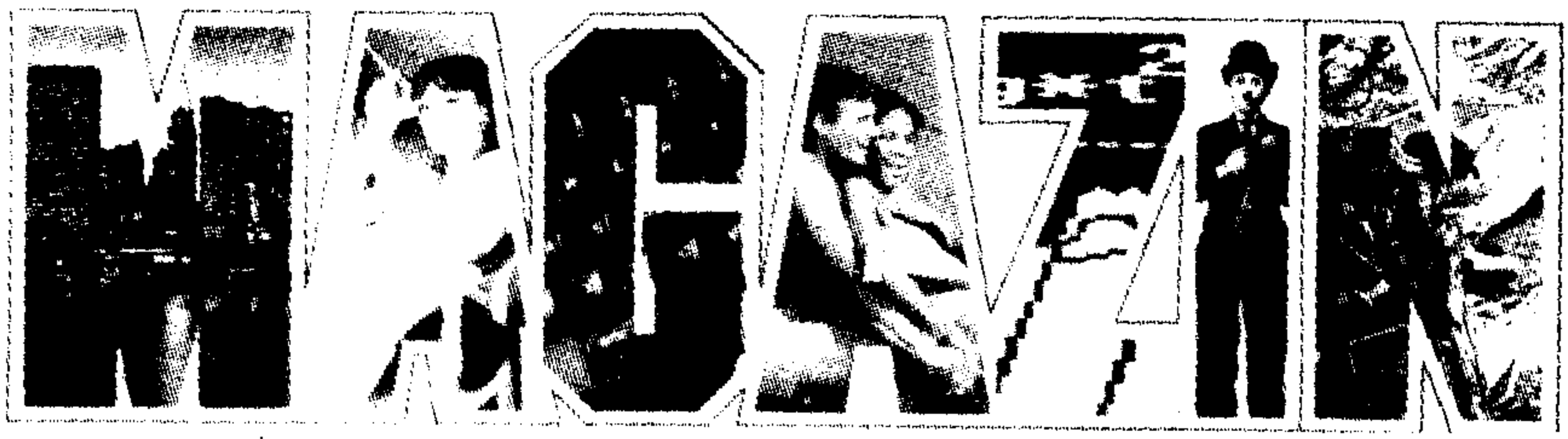

u novom revijalnom izdanju donosi:

- Svijet današnjice – revijalne priloge i zanimljivosti iz zemlje i svijeta
- Kratke pripovijetke, ljubavne, kriminalističke, SF priče i humoreske renomiranih pisaca
- Stripove inozemnih i domaćih autora
- Crtani humor i šale

Ne zaboravite!

RS MAGAZIN
uskoro na svim kioscima!

– Mark, konji ne mogu dalje – dovikne mu Abe očajnim glasom.

Mark na to iskoči iz kočije pa mu dovikne:

– Stavi brzo nogu na kočnicu dok ja oslobodim konje.

Abe ga posluša, jer je shvatio što je naumio.

– Skači, Abe! – dovikne mu Mark.

Gorostas posluša te skoči sa sjedala. Kako kočija nije više bila zakočena, stade se kotrljati unatrag prema Apašima, koji su od nje bili udaljeni tridesetak metara. U prvi mah Indijanci nisu shvatili što se događa, a trenutak nakon toga bilo je kasno. Kočija je udarila svom silinom u njih i povukla ih za sobom u ponor. Čulo se njištanje konja i krici prestrašenih Apaša pri padu u provaliju.

– Mark, pobijedili smo – uzviknu radosno Abe Mountain i veselo poskoči, ali Mark se na njihovu pobjedu samo umorno osmjehne.

Nekoliko preživjelih Apaša bezvoljno se laganim kasom udaljavalo s poprišta poraza, u kojem su izgubili i poglavicu Crnog Orla.

– Nakon što se malo odmorimo, ja ću se spustiti konopcem u provaliju, a zatim ću njime svezati kovčeg sa zlatom, pa ćeš ga ti, Abe, pomoću konja podignuti gore – reče Mark.

– Slažem se s tim planom, gospodo! – začuje se nepoznati glas na što se oni iznenađeno prenuše i okrenuše. Abe i Mark ugledaju Stanleyja Hendersona, ubojicu, pljačkaša i bivšeg bankara iz Tombstonea. – Sve mi se čini da sam stigao na vrijeme da pokupim svoje zlato, zar ne, gospodo?

– Abe, tko je ovaj kržljavko? – upita bijesnim glasom Mark i spazi namršteno bankarevo čelo.

– To je Stanley Henderson, bankar iz Tombstonea. Vjerojatno je učinio neku psinu svome ortaku! – odgovori ljutito.

– Točno, Abe, ali ako me vas dvojica ne poslušate, i vi ćete proći kao i on – obratio im se zločinac ciničkim tonom.

– Pa kako da znamo da ćete nam poštedjeti živote, Hendersone? – upita Mark.

– Mislim da samo ja mogu sada postavljati pitanja i uvjete – reče oholo bankar koji je uživao u svojoj nadmoći.

– Ako je tako, onda je bolje da odmah završite s nama, zlikovče! – odgovori mu bijesnim tonom Mark, na što se Abe kimanjem složi, ali ujedno mu je pogledom dao znak da ga zajedno napadnu.

– Ako tako mislite, gospodo, onda ću vas odmah srediti, jer i bez vas, ako ćemo pravo, mogu izvući zlato. Zbogom, gospodo, i pozdravite na drugom svijetu moga bivšeg ortaka Bena Portera – reče Stanley Henderson s pakosnim smiješkom na licu te htjede zapucati u njih, ali ga u tome spriječi pucanj iz vinčesterke.

– Kako?... Moje... zlato!... – reče u samrtnom grču zlikovac. – Zlato – to mu je bila posljednja riječ prije nego što se srušio na zemlju.

– Još jedan gad manje na ovome svijetu – procijedi Abe Mountain bijesno kroza zube, a zatim pogleda Marka.

Mark se sagnuo nad tijelo umirućeg poglavice Apaša Crnog Orla te mu se obrati tihim glasom:

– Zašto si pucao u njega, a ne u mene, poglavico?

– Zato... što si ti... veliki ratnik!... A... on je zlikovac... – reče Crni Orao, a onda izdahnu na Mar-

kovim rukama od rana zadobivenih u sudaru s kočijom.

Čim se ugasio poglavičin život, nebom je sijevnula munja, a zatim se začula potmula grmljavina popraćena prvim kapima kiše.

– Ovaj dan je uzeo suviše veliki danak – reče Mark pogledavši nebo.

Abe Mountain i Mark Osborn nisu mnogo oklijevali, pa su za nepun sat izvukli iz ponora kovčeg sa zlatom kojeg su kasnije svezali između četiri konja iz šesteroprega, a preostala dva su zajahali.

– Abe, ti odnesi zlato u Tombstone. Ja ću za to vrijeme pokopati Sida, a Nellyno tijelo ću odnijeti njenim roditeljima – reče Mark i pruži mu ruku: – Sretno, Abe!

– I tebi, Mark – odvrati gorostas prihvativši ispruženu ruku. – Nadam se da ćemo se još vidjeti – na te riječi Mark tužno kimne te se uputi prema Campu Bowieju.

Gorostas je za njime gledao sve dok ga nije izgubio iz vida u gustoj zavjesi od kiše. Jedino se toga dana radovala žedna zemlja, koju je nakon nekoliko mjeseci natapala kiša.

XX

Idućih godina ime Marka Osborna pročulo se širom Divljeg zapada, ali na žalost kao revolveraša, od kojega su bježali i najbolji revolveraši, jer su znali da je samoubojicu teško pobijediti.

Odjednom se jednog dana o njemu više ništa nije čulo. Među ljudima su kolale razne priče, ali nitko sa sigurnošću nije mogao reći kako je završio Mark s kojim se život zaista grubo poigrao. Tko zna, možda je poginuo u nekom dvoboju, a možda je konačno našao djevojku i osnovao obitelj. Tko zna?...

U PRIPREMI:

Alexander Calhoun:
ĐAVO IZ SONORE

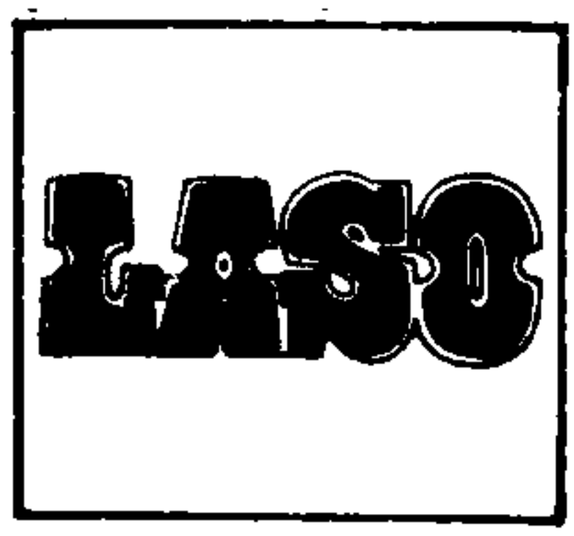

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1.872.- d, a za 6 mjeseci 936.- d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 3010-833-1216 »za Laso«

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-37-25730-3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »LASO«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 30.000 d, c/b stranica 20.000 d.

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

RS MAGAZIN

u novom revijalnom izdanju donosi:

- **Svijet današnjice – revijalne priloge i zanimljivosti iz zemlje i svijeta**
- **Kratke pripovijetke, ljubavne, kriminalističke, SF priče i humoreske renomiranih pisaca**
- **Stripove inozemnih i domaćih autora**
- **Crtani humor i šale**

Ne zaboravite!

RS MAGAZIN
uskoro na svim kioscima!